

دیوان حافظ

Divan of Hafiz

Poems of Khajeh Shamseddin Mohammad Hafiz Shirazi

خواجہ شمس الدین محمد حافظ شیرازی

Original Persian with English Translation by
Shahriar Shahriari

www.hafizonlove.com

*Rose petals let us scatter and fill the cup with red wine
The firmaments let us shatter and come with a new design*

بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم

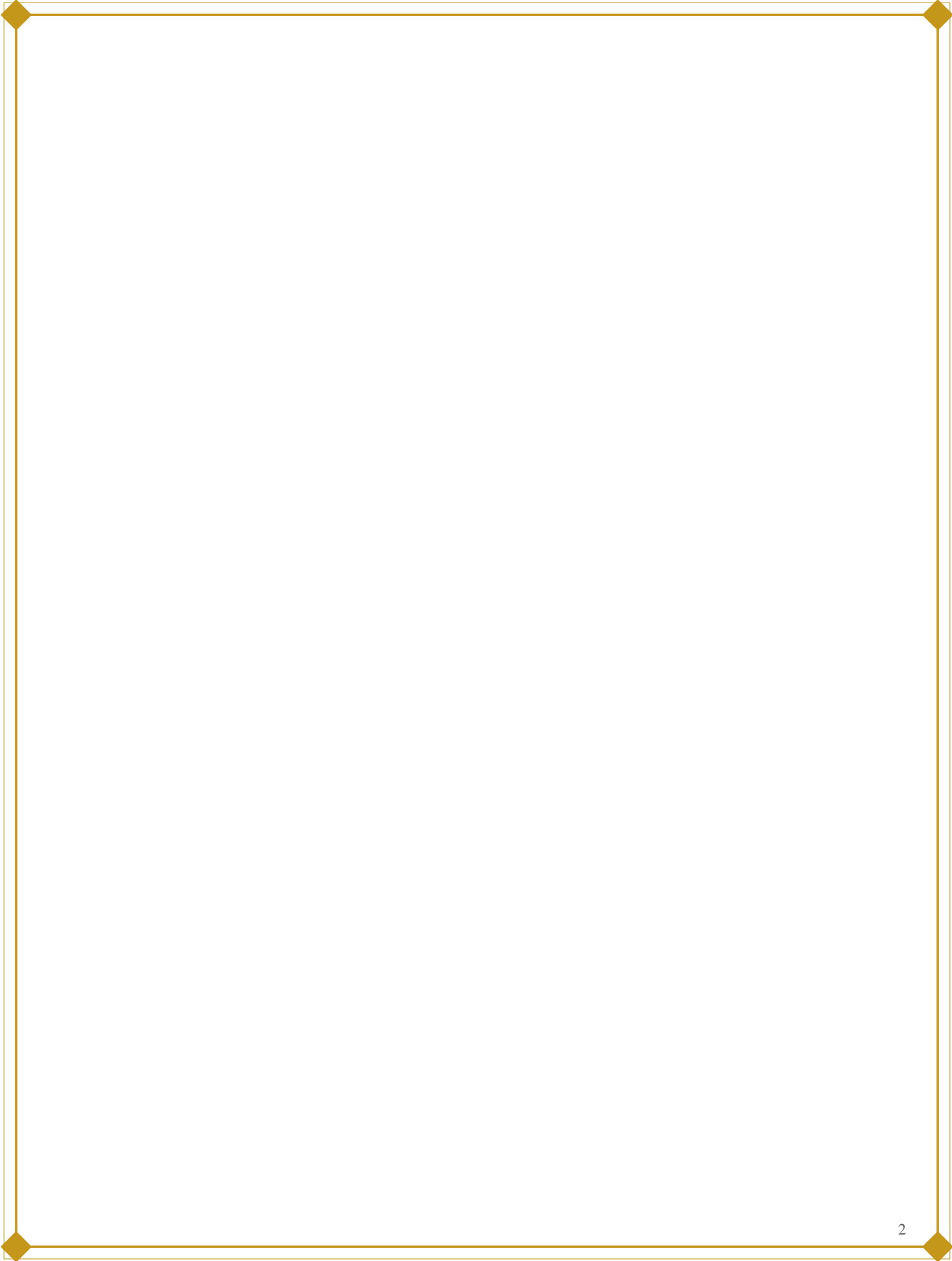

Table of Contents

Ghazals

غزلیات

Ghazal 1 — O beautiful wine-bearer, bring forth t...	الا یا ایها الساقی ادر کاسا و ناولها
Ghazal 2 — Where is sensible action, & my insanit...	صلاح کار کجا و من خراب کجا
Ghazal 3 — That beautiful Shirazi Turk, took cont...	اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را
Ghazal 4 — Kindly tell the tender deer, O morning...	صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
Ghazal 5 — O pious of the heart, I am lost in a l...	دل می رود ز دستم صاحب دلان خدا را
Ghazal 11 — O wine-bearer brighten my cup with the...	ساقی به نور باده برافروز جام ما
Ghazal 12 — The bright moon reflects your radiant ...	ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما
Ghazal 22 — When you hear the lovers' words, think...	چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست
Ghazal 26 — Disheveled hair, sweaty, smiling, drun...	زلف آشفته و خوی کرده و خندان لب و مست
Ghazal 32 — When God designed your features and jo...	خدا چو صورت ابروی دلگشای تو بست
Ghazal 33 — The hermit has no need to watch the st...	خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است
Ghazal 35 — Keep to your own affairs, why do you f...	برو به کار خود ای واعظ این چه فریادست
Ghazal 41 — Though the wine is joyous, and the win...	اگر چه باده فرح بخش و باد گل بیز است
Ghazal 42 — I long to open up my heart	حال دل با تو گفتم هوس است
Ghazal 46 — Amidst flowers, wine in hand, my lover...	گل در بر و می در کف و معشوق به کام است
Ghazal 47 — Whoever had found his way to the taver...	به کوی میکده هر سالکی که ره دانست
Ghazal 51 — My eyes drown in tears, yet thirst for...	لعل سیراب به خون تشنه لب یار من است
Ghazal 53 — The corner of the tavern is my altar, ...	منم که گوشه میخانه خانقاه من است
Ghazal 57 — What beauty, sweetness of the world wi...	آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست
Ghazal 59 — I long for a kind sentiment from the F...	دارم امید عاطفتی از جانب دوست
Ghazal 60 — The messenger who arrived from the lan...	آن پیک نامور که رسید از دیار دوست
Ghazal 62 — Well done O messenger, bring a message...	مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست
Ghazal 67 — From whose house this joyous light bri...	یا رب این شمع دل افروز ز کاشانه کیست
Ghazal 71 — Falsely pious, of our state are unaware	زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
Ghazal 73 — Lit up by the light of your face, ther...	روشن از پرتو رویت نظری نیست که نیست
Ghazal 79 — The heavenly breeze comes to this esta...	کنون که می دمد از بوستان نسیم بهشت
Ghazal 80 — Let not the pious judge the meek;	عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
Ghazal 107 — May your goodness always increase	حسن تو همیشه در فزون باد
Ghazal 108 — O Lord, this orb is no more than your ...	خسروا گوی فلک در خم چوگان تو باد
Ghazal 109 — For a long time my Beloved no message ...	دیر است که دلدار پیامی نفرستاد
Ghazal 112 — Whoever, to your face, such cheerful c...	آن که رخسار تو را رنگ گل و نسیرین داد
Ghazal 113 — Last night, pansy addressed flowers an...	بنفشه دوش به گل گفت و خوش نشانی داد
Ghazal 118 — Whoever holds a cup in hand	آن کس که به دست جام دارد
Ghazal 122 — He, who always keeps his trust in the ...	هر آن که جانب اهل خدا ننگه دارد
Ghazal 132 — With clear wine, a wise one washed his...	به آب روشن می عارفی طهارت کرد
Ghazal 133 — Dervish laid a trap with slight of han...	صوفی نهاد دام و سر حقه باز کرد
Ghazal 140 — O heart, the pain of love burned once ...	دید ای دل که غم عشق دگر بار چه کرد

Ghazal 141 — O friends, repented from drunkenness, ...	دوستان دختر رز توبه ز مستوری کرد
Ghazal 142 — For years my heart was in search of th...	سالها دل طلب جام جم از ما می کرد
Ghazal 152 — The radiance of your goodness manifest...	در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
Ghazal 164 — Morning breeze, its fragrance will exh...	نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد
Ghazal 169 — I see no friends around, whatever happ...	یاری اندر کس نمی بینم یاران را چه شد
Ghazal 177 — Not every painted face has charm	نه هر که چهره برافروخت دلبری داند
Ghazal 178 — Whoever was intimate with his heart, h...	هر که شد محرم دل در حرم یار بماند
Ghazal 181 — From now on, that tall spruce has my c...	بعد از این دست من و دامن آن سرو بلند
Ghazal 183 — At the break of dawn from sorrows I wa...	دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند
Ghazal 184 — At the gates of the tavern I saw the a...	دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند
Ghazal 187 — O heart, break, because a shattered he...	دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
Ghazal 194 — When sorrows upon seekers' hearts sett...	سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند
Ghazal 196 — Those who turn lead into gold	آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند
Ghazal 197 — When sweethearts with such charm lover...	شاهدان گر دلبری زین سان کنند
Ghazal 198 — I said, when will your lips mine satis...	گفتم کی ام دهان و لب کامران کنند
Ghazal 199 — On the pulpit, preachers, goodness dis...	واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می کنند
Ghazal 203 — For years, to the red wine, my heart w...	سالها دفتر ما در گرو صهبا بود
Ghazal 204 — Happy days were when your hand was by ...	یاد باد آن که نهانت نظری با ما بود
Ghazal 205 — As long as wine and tavern are around,	تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
Ghazal 208 — Those who are tired may seek your aid	خستگان را چو طلب باشد و قوت نبود
Ghazal 231 — I said I long for thee	گفتم غم تو دارم گفتا غمت سر آید
Ghazal 233 — Till you grant my wish, I won't give u...	دست از طلب ندارم تا کام من بر آید
Ghazal 234 — When the golden orb ascends from the e...	چو آفتاب می از مشرق پیاله بر آید
Ghazal 237 — One more breath, my fate is at stake	نفس برآمد و کام از تو بر نمی آید
Ghazal 239 — Good news, spring is neigh and grass i...	رسید مرده که آمد بهار و سبزه دمید
Ghazal 240 — Spring winds the March rain clouds feed	ابر آذاری برآمد باد نوروزی وزید
Ghazal 243 — In the morning breeze, your scent, who...	بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید
Ghazal 244 — Friends, unlock the locks of the Belov...	معاشران گره از زلف یار باز کنید
Ghazal 245 — O bird of Paradise, your secrets discl...	الا ای طوطی گویای اسرار
Ghazal 254 — The patient nightingale on a branch at...	دیگر ز شاخ سرو سهی بلبل صبور
Ghazal 270 — Ask not what sorrows for love I endure	درد عشقی کشیده ام که می پرس
Ghazal 271 — Of her black hair I complain, O ask me...	دارم از زلف سیاهش گله چندان که می پرس
Ghazal 279 — How beautiful is Shiraz's unparalleled...	خوشا شیراز و وضع بی مثالش
Ghazal 282 — Took away my serenity, patience and se...	ببرد از من قرار و طاقت و هوش
Ghazal 293 — In the morn from the privacy of the Pa...	بامدادان که ز خلوتگه کاخ ابداع
Ghazal 294 — Faithful in your love, my fame has spr...	در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
Ghazal 295 — At dawn, to the garden, to inhale the ...	سحر به بوی گلستان دمی شدم در باغ
Ghazal 298 — Secure place and sweet wine and tender...	مقام امن و می بی غش و رفیق شفیق
Ghazal 299 — If you drink wine, let a drop or two s...	اگر شراب خوری جرعه ای فشان بر خاک
Ghazal 300 — If a thousand enemies are intent on my...	هزار دشمنم ار می کنند قصد هلاک
Ghazal 315 — All my knowledge and piety I detest	به غیر از آن که بشد دین و دانش از دستم

Ghazal 316 — Don't let your hair with the wind blow,	زلف بر باد مده تا ندهی بر بادم
Ghazal 317 — Openly I admit, with much joy and such...	فاش می گویم و از گفته خود دلشادم
Ghazal 318 — You see my state, and still increase m...	مرا می بینی و هر دم زیادت می کنی دردم
Ghazal 319 — For years I followed the drunken trail	سالها پیروی مذهب رندان کردم
Ghazal 320 — With a flood of tears, to sleep, I fou...	دیشب به سیل اشک ره خواب می زدم
Ghazal 321 — Though I am old and decrepit and weak	هر چند پیر و خسته دل و ناتوان شدم
Ghazal 322 — My fantasy of thy vision, my inner sig...	خیال نقش تو در کارگاه دیده کشیدم
Ghazal 323 — Laden with my ignorant ties	ز دست کوتاه خود زیر بارم
Ghazal 324 — Like her hair, in my affairs there is ...	گر چه افتاد ز زلفش گرهی در کارم
Ghazal 325 — If I find the dust under Beloved's feet	گر دست دهد خاک کف پای نگارم
Ghazal 326 — In the secret house of joy I idolize m...	در نهانخانه عشرت صنمی خوش دارم
Ghazal 327 — I have made a sacred oath	مرا عهدیست با جانان که تا جان در بدن دارم
Ghazal 331 — I won't hold his hands, if they cut me...	به تیغم گر کشد دستش نگیرم
Ghazal 333 — Mourning the night of the dead, when I...	نماز شام غریبان چو گریه آغازم
Ghazal 335 — Once again, if I find my way to the ta...	در خرابات مغان گر گذر افتد بازم
Ghazal 336 — In the hope of union, my very life, I'...	مژده وصل تو کو کز سر جان برخیزم
Ghazal 349 — Last night I said, "put longing out of...	دوش سودای رخس گفتم ز سر بیرون کنم
Ghazal 351 — Next spring, giving up wine, I deny	حاشا که من به موسم گل ترک می کنم
Ghazal 353 — Love of the Beloved and this wine, I w...	من ترک عشق شاهد و ساغر نمی کنم
Ghazal 354 — With your long curled eyelashes	به مژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم
Ghazal 357 — In the tavern of the Magi I see the br...	در خرابات مغان نور خدا می بینم
Ghazal 358 — Hardships and sorrows, for sometime ar...	غم زمانه که هیچش کران نمی بینم
Ghazal 360 — If from this ruined house, homeward bo...	گر از این منزل ویران به سوی خانه روم
Ghazal 367 — From the Old Magi I have a sacred oath...	فتوی پیر مغان دارم و قولیست قدیم
Ghazal 369 — I expected friendship from my friends	ما ز یاران چشم یاری داشتیم
Ghazal 374 — Rose petals let us scatter	بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
Ghazal 380 — I have said many a time, and I'll say ...	بارها گفته ام و بار دگر می گویم
Ghazal 390 — Officers of King of the flowers the gr...	افسر سلطان گل پیدا شد از طرف چمن
Ghazal 393 — I am the infamous lover in this town	منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
Ghazal 398 — I have something to say my dear, hear ...	ای نور چشم من سخنی هست گوش کن
Ghazal 407 — The green fields of fate were fully gr...	مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
Ghazal 415 — Tell me of my friend, my messenger of ...	ای پیک راستان خیر یار ما بگو
Ghazal 417 — Forever joy is my prize	عیشم مدام است از لعل دلخواه
Ghazal 418 — If arrows fly	گر تیغ بارد در کوی آن ماه
Ghazal 419 — Than eternal life, union is better	وصال او ز عمر جاودان به
Ghazal 420 — Suddenly you rent the veil, what does ...	ناگهان پرده برانداخته ای یعنی چه
Ghazal 424 — Don't separate from me, thou dearer th...	از من جدا مشو که توام نور دیده ای
Ghazal 427 — The candle is like a moth heading for ...	چراغ روی تو را شمع گشت پروانه
Ghazal 428 — Early morning, drunk from the night be...	سحرگاهان که مخمور شبانه
Ghazal 432 — I am drunk with Love, bearer, bring me...	مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی
Ghazal 449 — O thou, who considers separation of lo...	ای که مهجوری عشاق روا می داری

Ghazal 450 — For a long time, has left me with conc...	روزگار نیست که ما را نگران می داری
Ghazal 453 — You, who are so proud of your name	ای که دایم به خویش مغروری
Ghazal 456 — In the spring, open your heart to joyo...	نوبهار است در آن کوش که خوشدل باشی
Ghazal 464 — The fame of your virtuous deeds	بگرفت کار حسنت چون عشق من کمالی
Ghazal 482 — O heart, the street of Love is no more...	ای دل به کوی عشق گذاری نمی کنی
Ghazal 483 — A traveler in a strange land	سحرگه ره روی در سرزمینی
Ghazal 490 — In the land of the Magi, none like me,...	در همه دیر مغان نیست چو من شیدایی
Ghazal 492 — Salutations to the day of friendship's...	سلامی چو بوی خوش آشنایی
Ghazal 495 — Drink wine and spread flowers	می خواه و گل افشان کن از دهر چه می جویی

Wild Deer	آهوی وحشی
Saghi-Nameh	ساقی نامه
Rubaiyat	رباعیات
Miscellaneous	متفرقات

Ghazal 1

O beautiful wine-bearer, bring forth the cup and put it to my lips
Path of love seemed easy at first, what came was many hardships.
With its perfume, the morning breeze unlocks those beautiful locks
The curl of those dark ringlets, many hearts to shreds strips.
In the house of my Beloved, how can I enjoy the feast
Since the church bells call the call that for pilgrimage equips.
With wine color your robe, one of the old Magi's best tips
Trust in this traveler's tips, who knows of many paths and trips.
The dark midnight, fearful waves, and the tempestuous whirlpool
How can he know of our state, while ports house his unladen ships.
I followed my own path of love, and now I am in bad repute
How can a secret remain veiled, if from every tongue it drips?
If His presence you seek, Hafiz, then why yourself eclipse?
Stick to the One you know, let go of imaginary trips.

غزل ۱

الا یا ایها الساقی ادر کاسا و ناولها
 که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها
 به بوی نافه‌ای کاخر صبا زان طره بگشاید
 ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دلها
 مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم
 جرس فریاد می‌دارد که برنندید محملها
 به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید
 که سالک بی‌خبر نبود ز راه و رسم منزلها
 شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
 کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها
 همه کارم ز خود کامی به بدنامی کشید آخر
 نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفلها
 حضوری گر همی خواهی از او غایب مشو حافظ
 متی ما تلق من تهوی دع الدنيا و اهملها

Ghazal 2

Where is sensible action, & my insanity whence?
See the difference, it is from where to whence.
From the church & hypocritical vestments, I take offence
Where is the abode of the Magi, & sweet wine whence?
For dervishes, piety and sensibility make no sense
Where is sermon and hymn, & the violin's music whence.
Upon seeing our friend, our foes put up their defense
Where is a dead lantern, & the candle of the sun whence?
My eye-liner is the dust of your door and fence
Where shall I go, tell me, you command me whence?
Take your focus from your chin to the trap on the path hence,
Where to O heart, in such hurry you go whence?
May his memory of union be happy and intense
Where are your amorous gestures, & your reproach whence?
Make not restlessness & insomnia, Hafiz's sentence
What is rest, which is patience, and sleep whence?

غزل ۲

صلاح کار کجا و من خراب کجا
 ببین تفاوت ره کز کجاست تا به کجا
 دلم ز صومعه بگرفت و خرقه سالوس
 کجاست دیر مغان و شراب ناب کجا
 چه نسبت است به رندی صلاح و تقوا را
 سماع و عظم کجا نغمه ریاب کجا
 ز روی دوست دل دشمنان چه دریابد
 چراغ مرده کجا شمع آفتاب کجا
 چو کحل بینش ما خاک آستان شماس
 کجا رویم بفرما از این جناب کجا
 مبین به سیب زنخدان که چاه در راه است
 کجا همی روی ای دل بدین شتاب کجا
 بشد که یاد خوشش باد روزگار وصال
 خود آن کرشمه کجا رفت و آن عتاب کجا
 قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست
 قرار چیست صبوری کدام و خواب کجا

Ghazal 3

That beautiful Shirazi Turk, took control and my heart stole,
I'll give Samarkand & Bukhara, for her Hindu beauty mole.
O wine-bearer bring me wine, such wine not found in Heavens
By running brooks, in flowery fields, spend your days and stroll.
Alas, these sweet gypsy clowns, these agitators of our town
Took the patience of my heart, like looting Turks take their toll.
Such unfinished love as ours, the Beloved has no need,
For the Perfect Beauty, frills and adornments play no role.
I came to know Joseph's goodness, that daily would increase
Even the chaste Mistress succumbed to the love she would extol.
Whether profane or even cursed, I'll reply only in praise
Sweetness of tongue and the lips, even bitterness would enthrall.
Heed the advice of the wise, make your most endeared goal,
The fortunate blessed youth, listen to the old wise soul.
Tell tales of song and wine, seek not secrets of the world,
None has found and no-one will, knowledge leaves this riddle whole.
You composed poems and sang, Hafiz, you spent your days well
Venus wedded to your songs, in the firmaments' inverted bowl.

غزل ۳

اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را
 به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را
 بده ساقی می باقی که در جنت نخواهی یافت
 کنار آب رکن آباد و گلگشت مصلا را
 فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب
 چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را
 ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی است
 به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را
 من از آن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم
 که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
 اگر دشنام فرمایی و گر نفرین دعا گویم
 جواب تلخ می زبید لب لعل شکرخا را
 نصیحت گوش کن جانا که از جان دوست تر دارند
 جوانان سعادت مند پند پیر دانا را
 حدیث از مطرب و می گو و راز دهر کمتر جو
 که کس نگشود و نگشاید به حکمت این معما را
 غزل گفתי و در سفتی بیا و خوش بخوان حافظ
 که بر نظم تو افشاند فلک عقد ثریا را

Ghazal 4

Kindly tell the tender deer, O morning breeze
I am wandering your desert and the wild countries.
Long live the sugar merchant, but why
Is he unkind to sweet lovers, the honey-bees?
Tender rose, pride in your goodness forbids
To ask the manic nightingale of his fantasies.
Only with gentle compassion can you trap the wise.
The wise bird from any snare simply flees.
I know not why there is no familiarity
With the tall, black eye, bright faced beauties.
When in company of friends, glass of wine in hand
Remember old companions who travel upon the breeze.
The only criticism that I can have of you;
For kindness, the beauties charge extortionate fees.
No wonder if in the heavens, as claims Hafiz;
Venus' song brings Christ to dancing sprints.

غزل ۴

صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
 که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
 شکر فروش که عمرش دراز باد چرا
 تفقدی نکند طوطی شکرخا را
 غرور حسنت اجازت مگر نداد ای گل
 که پرسشی نکنی عندلیب شیدا را
 به خلق و لطف توان کرد صید اهل نظر
 به بند و دام نگیرند مرغ دانا را
 ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست
 سهی قدان سیه چشم ماه سیما را
 چو با حبیب نشینی و باده پیمایی
 به یاد دار محبان بادپیما را
 جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب
 که وضع مهر و وفا نیست روی زیبا را
 در آسمان نه عجب گر به گفته حافظ
 سرود زهره به رقص آورد مسیحا را

Ghazal 5

O pious of the heart, I am lost in a love, so great
 O pain the hidden secrets will become open debate.
 Shipwrecked we just float, O favorable wind arise,
 May we one more time gaze upon that familiar trait.
 Passage of time and the stars, are but what we fantasize
 For compassion and kindness, it is never too late.
 In the circle of wine and roses, nightingale's song is prize
 With the aroma and the wine your senses satiate.
 O Thou compassionate one, life giver and the wise
 One day bestow thy grace upon this mendicant's state.
 For peace of this world and the next, understand what I advise
 Magnanimity the lot of friends, and with foes try to relate.
 In the land of repute, our passage they will dispute
 If this will not suit, don't stay mute, and transmute dictates of fate.
 -
 -
 When destitute and in need, let your love and passion breed
 Life's alchemy, essence and seed, unimagined wealth shall create.
 If unruly with pride, with a candle's zeal your flame will rise
 Beloved turns stone to lava, and molten wax manipulate.
 The Grail contains but wine, if only you realize
 Then the Kingdom of the world, at your feet prostrate.
 The good and wise Magi, forgivers of lives and lies
 Bearer bring good news, drunkards' wine consecrate.
 With this wine stained robe, Hafiz would never disguise
 O untainted pure Master, exempt us from this fate.

غزل ۵

دل می رود ز دستم صاحب دلان خدا را
 دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
 کشتی شکستگانیم ای یاد شرطه برخیز
 باشد که بازینیم دیدار آشنا را
 ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون
 نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا
 در حلقه گل و مل خوش خواند دوش بلبل
 هات الصبوح هبوا یا ایها السکارا
 ای صاحب کرامت شکرانه سلامت
 روزی تفقدی کن درویش بی نوا را
 آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است
 با دوستان مروت با دشمنان مدارا
 در کوی نیک نامی ما را گذر ندادند
 گر تو نمی پسندی تغییر کن قضا را
 آن تلخ وش که صوفی ام الخبائثش خواند
 اشتهی لنا و احلی من قبله العذارا
 هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی
 کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را
 سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد
 دلبر که در کف او موم است سنگ خارا
 آینه سکندر جام می است بنگر
 تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا
 خوبان پارسی گو بخشدگان عمرند
 ساقی بده بشارت رندان پارسا را
 حافظ به خود پوشید این خرقة می آلود
 ای شیخ پاکدامن معذور دار ما را

Ghazal 11

O wine-bearer brighten my cup with the wine
O minstrel say good fortune is now mine.
The face of my Beloved is reflected in my cup
Little you know why with wine, I always myself align.
Eternal is the one whose heart has awakened to Love
This is how Eternal Records my life define.
So proud are the tall beauties of the world
Outshines all the others this handsome spruce of mine.
O breeze if by chance you pass through friendly gardens
From me to my Beloved, please give a sign;
Ask why you choose to forget my name?
Will come the one to whom an audience you decline.
Intoxication pleases my Beloved and my Lord
To the wine, they would assign, my life's design.
What if on Judgment Day, no favor would be gained
From eating bread and leaving a forbidden water so fine?
Hafiz, let a tear drop or two leave your eyes,
May we ensnare the Bird of Union, divine.
The sea of the skies and the gondola of the moon
With the grace of the Master, radiantly shine.

غزل ۱۱

ساقی به نور باده برافروز جام ما
 مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما
 ما در پیاله عکس رخ یار دیده‌ایم
 ای بی‌خبر ز لذت شرب مدام ما
 هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق
 ثبت است بر جریده عالم دوام ما
 چندان بود کرشمه و ناز سهی قدان
 کاید به جلوه سرو صنوبرخرام ما
 ای باد اگر به گلشن احباب بگذری
 زنهار عرضه ده بر جانان پیام ما
 گو نام ما زیاد به عمدا چه می‌بری
 خود آید آن که یاد نیاری ز نام ما
 مستی به چشم شاهد دل‌بند ما خوش است
 زان رو سپرده‌اند به مستی زمام ما
 ترسم که صرفه‌ای نبرد روز بازخواست
 نان حلال شیخ ز آب حرام ما
 حافظ ز دیده دانه اشکی همی فشان
 باشد که مرغ وصل کند قصد دام ما
 دریای اخضر فلک و کشتی هلال
 هستند غرق نعمت حاجی قوام ما

Ghazal 12

The bright moon reflects your radiant face
 Your snowcapped cheekbones supply water of grace
 My heavy heart desires an audience with your face
 Come forward or must return, your command I will embrace.
 Nobody for good measures girded your fields
 Such trades no one in their right mind would chase.
 Our dormant fate will never awake, unless
 You wash its face and shout brace, brace!
 Send a bouquet of your face with morning breeze
 Perhaps inhaling your scent, your fields we envision & trace.
 May you live fulfilled and long, O wine-bearer of this feast
 Though our cup was never filled from your jug or your vase.
 My heart is reckless, please, let Beloved know
 Beware my friend, my soul your soul replace.
 O God, when will my fate and desires hand in hand
 Bring me to my Beloved hair, in one place?
 Step above the ground, when you decide to pass us by
 On this path lie bloody, the martyrs of human race.
 Hafiz says a prayer, listen, and say amen
 May your sweet wine daily pour upon my lips and my face.
 O breeze tell us about the inhabitants of city of Yazd
 May the heads of unworthy roll as a ball in your polo race.
 Though we are far from friends, kinship is near
 We praise your goodness and majestic mace.
 O Majesty, may we be touched by your grace
 I kiss and touch the ground that is your base.

غزل ۱۲

ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما
 آب روی خوبی از چاه زرخدان شما
 عزم دیدار تو دارد جان بر لب آمده
 باز گردد یا برآید چیست فرمان شما
 کس به دور نرگست طرفی نبست از عافیت
 به که نفروشدند مستوری به مستان شما
 بخت خواب آلود ما بیدار خواهد شد مگر
 زان که زد بر دیده آبی روی رخشان شما
 با صبا همراه بفرست از رخت گلدسته‌ای
 بو که بوی بشنویم از خاک بستان شما
 عمرتان باد و مراد ای ساقیان بزم جم
 گر چه جام ما نشد پرمی به دوران شما
 دل خرابی می کند دلدار را آگه کنید
 زینهار ای دوستان جان من و جان شما
 کی دهد دست این غرض یا رب که همدستان شوند
 خاطر مجموع ما زلف پریشان شما
 دور دار از خاک و خون دامن چو بر ما بگذری
 کاندرا این ره کشته بسیارند قربان شما
 ای صبا با ساکنان شهر یزد از ما بگو
 کای سر حق ناشناسان گوی چوگان شما
 گر چه دوریم از بساط قرب همت دور نیست
 بنده شاه شمائیم و ثناخوان شما
 ای شهنشاه بلنداختر خدا را همتی
 تا ببوسم همچو اختر خاک ایوان شما
 می کند حافظ دعایی بشنو آمینی بگو
 روزی ما باد لعل شکرافشان شما

Ghazal 22

When you hear the lovers' words, think them not a mistake
You don't recognize these words, the error must be your take.

The here and hereafter cannot tame my spirit and soul
Praise God for all the intrigue in my mind that is at stake.

I know not who resides within my heart
Though I am silent, he must shake and quake.

My heart went through the veil, play a song
Hark, my fate, this music I must make.

I paid no heed, worldly affairs I forsake
It is for your beauty, beauty of the world I partake.

My heart is on fire, I am restless and awake
To the tavern to cure my hundred day headache.

My bleeding heart has left its mark in the temple
You have every right to wash my body in a wine lake.

In the abode of the Magi, I am welcome because
The fire that never dies, in my heart is awake.

What was the song the minstrel played?
My life is gone, but breathing, I still fake!

Within me last night, the voice of your love did break
Hafiz's breast still quivers and shakes for your sake.

غزل ۲۲

چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست
 سخن شناس نه‌ای جان من خطا این جاست
 سرم به دنی و عقبی فرو نمی‌آید
 تبارک الله از این فتنه‌ها که در سر ماست
 در اندرون من خسته دل ندانم کیست
 که من خموشم و او در فغان و در غوغاست
 دلم ز پرده برون شد کجایی ای مطرب
 بنال هان که از این پرده کار ما به نواست
 مرا به کار جهان هرگز التفات نبود
 رخ تو در نظر من چنین خوشش آراست
 نخفته‌ام ز خیالی که می‌پزد دل من
 خمار صدشبه دارم شرابخانه کجاست
 چنین که صومعه آلوده شد ز خون دلم
 گرم به باده بشوید حق به دست شماست
 از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند
 که آتشی که نمیرد همیشه در دل ماست
 چه ساز بود که در پرده می‌زد آن مطرب
 که رفت عمر و هنوزم دماغ پر ز هواست
 ندای عشق تو دیشب در اندرون دادند
 فضای سینه حافظ هنوز پر ز صداست

Ghazal 26

Disheveled hair, sweaty, smiling, drunken, and
With a torn shirt, singing, the jug in hand
Narcissus loudly laments, on his lips, alas, alas!
Last night at midnight, came and sat right by my bed-stand
Brought his head next to my ears, with a sad song
Said, O my old lover, you are still in dreamland
The lover who drinks this nocturnal brew
Infidel, if not worships the wine's command
Go away O hermit, fault not the drunk
Our Divine gift from the day that God made sea and land
Whatever He poured for us in our cup, we just drank
If it was a cheap wine or heavenly brand
The smile on the cup's face and Beloved's hair strand
Break many who may repent, just as Hafiz falsely planned.

غزل ۲۶

زلف آشفته و خوی کرده و خندان لب و مست
پیرهن چاک و غزل خوان و صراحی در دست
نرگشش عربده جوی و لبش افسوس کنان
نیم شب دوش به بالین من آمد بنشست
سر فرا گوش من آورد به آواز حزین
گفت ای عاشق دیرینه من خوابت هست
عاشقی را که چنین باده شبگیر دهند
کافر عشق بود گر نشود باده پرست
برو ای زاهد و بر درد کشان خرده مگیر
که ندادند جز این تحفه به ما روز الست
آن چه اوریخت به پیمانہ ما نوشیدیم
اگر از خمر بهشت است و گر باده مست
خنده جام می و زلف گره گیر نگار
ای بسا توبه که چون توبه حافظ بشکست

Ghazal 32

When God designed your features and joined your brows
Paved my way, then trapped me with your gestures & bows
The spruce and I, both rooted to the ground
Fate, like a fine cloth belt, its bind endows.
United the knots of my doing and of the budding heart
The fragrant breeze, when to you it made its vows.
Fate convinced me to be enslaved to thee
Yet nothing moves unless your will allows.
Like an umbilical cord, don't wrap around my heart
It is your flowing lock of hair that I espouse.
You were the desire of another, O breeze of union,
Alas, my heart's hope and fire you douse.
I said because of your infliction I shall leave my house
Smilingly said go ahead Hafiz, with chained hooves and paws.

غزل ۳۲

خدا چو صورت ابروی دلگشای تو بست
 گشاد کار من اندر کرشمه‌های تو بست
 مرا و سرو چمن را به خاک راه نشانند
 زمانه تا قصب نرگس قبای تو بست
 ز کار ما و دل غنچه صد گره بگشود
 نسیم گل چو دل اندر پی هوای تو بست
 مرا به بند تو دوران چرخ راضی کرد
 ولی چه سود که سررشته در رضای تو بست
 چو نافه بر دل مسکین من گره مفکن
 که عهد با سر زلف گره گشای تو بست
 تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال
 خطا نگر که دل امید در وفای تو بست
 ز دست جور تو گفتم ز شهر خواهم رفت
 به خنده گفت که حافظ برو که پای تو بست

Ghazal 33

The hermit has no need to watch the stage
Since Beloved is at home, no need for pilgrimage.

O soul you have a pact with the Divine,
Then ask how should I my life manage?

O King of goodness, I swear that I'm on fire
Then ask how this beggar should I manage?

I am the master of demands, yet my tongue is still
In your compassion to ask is an outrage.

No need to plot, if our blood you demand,
Our body is yours to take at any age.

Essence of the Beloved is the Holy Grail,
In expressing our needs, we need not engage.

I put up with the hardships of the sea
No need for the sea, once I earned my pearly wage.

No need to deal with fake prophets because
When friends are here, false claims disparage.

O begging lover, when Beloved's life giving lips
Give their dutiful gifts, begging discourage.

Hafiz desist, for art self-radiates
Needless debate with fake artist and false sage.

غزل ۳۳

خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است
 چون کوی دوست هست به صحرا چه حاجت است
 جانا به حاجتی که تو را هست با خدا
 کاخردمی بپرس که ما را چه حاجت است
 ای پادشاه حسن خدا را بسوختیم
 آخر سؤال کن که گدا را چه حاجت است
 ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست
 در حضرت کریم تمنا چه حاجت است
 محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست
 چون رخت از آن توست به یغما چه حاجت است
 جام جهان نماست ضمیر منیر دوست
 اظهار احتیاج خود آن جا چه حاجت است
 آن شد که بار منت ملاح بردمی
 گوهر چو دست داد به دریا چه حاجت است
 ای مدعی برو که مرا با تو کار نیست
 احباب حاضرند به اعدا چه حاجت است
 ای عاشق گدا چو لب روح بخش یار
 می داندت وظیفه تقاضا چه حاجت است
 حافظ تو ختم کن که هنر خود عیان شود
 با مدعی نزاع و محاکا چه حاجت است

Ghazal 35

Keep to your own affairs, why do you fault me?
My heart has fallen in love, what has befallen thee?
In the center of he, whom God made from nothing
There is a subtle point that no creature can see.
Until His lips fulfill my lips like a reed
From all the worldly advice I must flee.
The beggar of your home, of the eight heavens has no need
The prisoner of your love, from both worlds is thus free.
Though my drunkenness has brought forth my ruin
My essence is flourished by paying that ruinous fee.
O heart for the pain and injustice of love do not plead
For this is your lot from the justice of eternity.
Hafiz don't help magic and fantasy further breed
The world is filled with such, from sea to sea.

غزل ۳۵

برو به کار خود ای واعظ این چه فریادست
 مرا فتاد دل از ره تو را چه افتادست
 میان او که خدا آفریده است از هیچ
 دقیقه‌ایست که هیچ آفریده نگشادست
 به کام تا نرساند مرا لبش چون نای
 نصیحت همه عالم به گوش من بادست
 گدای کوی تو از هشت خلد مستغنیست
 اسیر عشق تو از هر دو عالم آزادست
 اگر چه مستی عشقم خراب کرد ولی
 اساس هستی من زان خراب آبادست
 دلا منال ز بیداد و جور یار که یار
 تو را نصیب همین کرد و این از آن دادست
 برو فسانه مخوان و فسون مدم حافظ
 کز این فسانه و افسون مرا بسی یادست

Ghazal 41

Though the wine is joyous, and the wind, flowers sorts
Harp music and scent of wine, the officer reports.

If you face an adversary and a jug of wine
Choose the wine because, fate cheats and extorts.

Up your ragged, patched sleeves, hide & keep your cup
Like this flask of wine, fate too bleeds and distorts.

With my teary eyes, I cleanse my robe with wine
Self-restraint and piety is what everyone exhorts.

Seek not your joy in the turn of the firmaments
Even my filtered clear red fluid, dregs sports.

This earth and sky is no more than a bleeding sieve
That sifts and sorts kingly crowns and courts.

Hafiz, your poems invaded Fars and Iraqi ports
It is now the turn of Baghdad and Tabrizi forts.

غزل ۴۱

اگر چه باده فرح بخش و باد گل بیز است
 به بانگ چنگ منخور می که محتسب تیز است
 صراحی ای و حریفی گرت به چنگ افتد
 به عقل نوش که ایام فتنه انگیز است
 در آستین مرقع پیاله پنهان کن
 که همچو چشم صراحی زمانه خون ریز است
 به آب دیده بشویم خرقه ها از می
 که موسم ورع و روزگار پرهیز است
 مجوی عیش خوش از دور باژگون سپهر
 که صاف این سر خم جمله دردی آمیز است
 سپهر برشده پرویز نیست خون افشان
 که ریزه اش سر کسری و تاج پرویز است
 عراق و فارس گرفتی به شعر خوش حافظ
 بیا که نوبت بغداد و وقت تبریز است

Ghazal 42

I long to open up my heart
For my heart do my part.
My story was yesterday's news
From rivals cannot keep apart.
On this holy night stay with me
Till the morning, do not depart.
On a night so dark as this,
My course, how can I chart?
O breath of life, help me tonight
That in the morn I make a start.
In my love for you, I will
My self and ego thwart.
Like Hafiz, being love smart;
I long to master that art.

غزل ۴۲

حال دل با تو گفتم هوس است
خبر دل شنفتم هوس است
طمع خام بین که قصه فاش
از رقیبان نهفتم هوس است
شب قدری چنین عزیز و شریف
با تو تا روز خفتم هوس است
وہ کہ دردانه‌ای چنین نازک
در شب تار سفتم هوس است
ای صبا امشبم مدد فرمای
کہ سحرگه شکفتم هوس است
از برای شرف به نوک مژہ
خاک راه تو رفتنم هوس است
همچو حافظ به رغم مدعیان
شعر رندانه گفتم هوس است

Ghazal 46

Amidst flowers, wine in hand, my lover I embrace
King of the world is my slave on such a day in such a place.
Bring no candles to this, our festive feast, tonight
Full moon is pale beside the light of my lover's face.
Drinking of wine, our creed has sanctified
Yet without you, drinking wine is disgrace.
My ears only hear the song of the harp and the reed
My eyes see your ruby lips, and the cup chase.
Keep perfumes away from our feast tonight
The fragrance of your hair, our feast will grace.
Speak not to me of sweetness of candy and sugar;
Since my lips, sweetness of your lips, did once trace.
Your treasures are hidden in the ruins of my heart
And my path to the tavern has now become sacred space.
Speak not of disgrace; that's my fame and my base
And fame and high place, I despise and debase.
Drunk and disconcerted and demented and deceived
Show me one who's not, within our town and our race.
Fault not the pious one, because he, also, like us,
Is seeking love and grace, in his own way, at his own pace.
Hafiz, wine in hand, always your lover embrace
'Cause flowers and joy fill this festive time and space.

غزل ۴۶

گل در بر و می در کف و معشوق به کام است
 سلطان جهانم به چنین روز غلام است
 گو شمع میارید در این جمع که امشب
 در مجلس ما ماه رخ دوست تمام است
 در مذهب ما باده حلال است ولیکن
 بی روی تو ای سرو گل اندام حرام است
 گوشم همه بر قول نی و نغمه چنگ است
 چشمم همه بر لعل لب و گردش جام است
 در مجلس ما عطر میامیز که ما را
 هر لحظه ز گیسوی تو خوش بوی مشام است
 از چاشنی قند مگو هیچ و ز شکر
 زان رو که مرا از لب شیرین تو کام است
 تا گنج غمت در دل ویرانه مقیم است
 همواره مرا کوی خرابات مقام است
 از ننگ چه گویی که مرا نام ز ننگ است
 وز نام چه پرسی که مرا ننگ ز نام است
 میخواره و سرگشته و رندیم و نظرباز
 وان کس که چو ما نیست در این شهر کدام است
 با محتسبم عیب مگوید که او نیز
 پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است
 حافظ منشین بی می و معشوق زمانی
 کایام گل و یاسمن و عید صیام است

Ghazal 47

Whoever had found his way to the tavern's block
Would have to be insane if on another door knock
Fate never crowned any with drunkenness, except
The one who considered this the highest luck.
Whoever finds his way into the tavern
From the bounty of the wine, temple's secrets unlock.
He who read the secrets of this wine,
Found the secrets in the dust upon which we walk.
Only seek the obedience of the insane
In our creed, logic and sanity we mock.
My heart asked not for longevity of beauty
Because sadly this is the way of the clock.
From the pain of the fading morning star at dawn
I cried so much that I saw the moon, though Venus my eyes struck.
Who talks about the story of Hafiz and his cup?
Why would the king know where the policemen flock?
Praise the King who considers the nine heavens
A mere crevice in His courtly block.

غزل ۴۷

به کوی می‌کده هر سالکی که ره دانست
 دری دگر زدن اندیشه تبه دانست
 زمانه افسر رندی نداد جز به کسی
 که سرفرازی عالم در این کله دانست
 بر آستانه میخانه هر که یافت رهی
 ز فیض جام می اسرار خانقه دانست
 هر آن که راز دو عالم ز خط ساغر خواند
 رموز جام جم از نقش خاک ره دانست
 ورای طاعت دیوانگان ز ما مطلب
 که شیخ مذهب ما عاقلی گنه دانست
 دلم ز نرگس ساقی امان نخواست به جان
 چرا که شیوه آن ترک دل سیه دانست
 ز جور کوکب طالع سحرگهان چشمم
 چنان گریست که ناهید دید و مه دانست
 حدیث حافظ و ساغر که می‌زند پنهان
 چه جای محتسب و شحنه پادشه دانست
 بلندمرتبه شاهی که نه رواق سپهر
 نمونه‌ای ز خم طاق بارگه دانست

Ghazal 51

My eyes drown in tears, yet thirst for but one chance
I'll give away my whole life, for Beloved, but one glance.
Be ashamed of Beloved's beautiful eyes and long lashes
If you have seen what I have, and still deny me my trance.
O traveler, leave these city gates behind and go back
Tread the same path, and towards my Beloved you'll advance.
With such shortage of love, I submit to my fate
That drunken gypsy's love is now my circumstance.
The aromatic flowers, the perfume of that hair
Is only a sample from my Perfumer's fragrance.
O gardener, like the breeze, do not drive me away,
You water your flowers with my tears' assistance.
Ordered me to drink much from my lover's sweet lips
And healed my sickened heart by taking such joyous stance.
The one who taught Hafiz, how his ghazals enhance,
Is none but my silent friend, with a sweet parlance.

غزل ۵۱

لعل سیراب به خون تشنه لب یار من است
 وز پی دیدن او دادن جان کار من است
 شرم از آن چشم سیه بادش و مژگان دراز
 هر که دل بردن او دید و در انکار من است
 ساروان رخت به دروازه مبر کان سر کو
 شاهراهیست که منزلگه دلدار من است
 بنده طالع خویشم که در این قحط وفا
 عشق آن لولی سرمست خریدار من است
 طبله عطر گل و زلف عبیرافشانش
 فیض یک شمه ز بوی خوش عطار من است
 باغبان همچو نسیمم ز در خویش مران
 کاب گلزار تو از اشک چو گلنار من است
 شربت قند و گلاب از لب یارم فرمود
 نرگس او که طبیب دل بیمار من است
 آن که در طرز غزل نکته به حافظ آموخت
 یار شیرین سخن نادره گفتار من است

Ghazal 53

The corner of the tavern is my altar, where I pray
At dawn, the mantra of the Old Magi, I say.
Fear not if the harp plays not at sun's morning ascent
My morning cry of repentance is the music I play.
Thank God, free from beggars and kings, away, I stay;
Homage, to the beggar at the door of the Beloved, I pay.
For Thee, in the mosque and the tavern, my time, I spent;
By God, from this intent, I never ran nor walked astray.
Only, Angel of Death's blade can uproot my tent
Running from love and grace has never been my way.
From the time that I made my search for Thee my intent
I lean upon the throne on which the sun may lay.
Not your fault was the sins that were put into your clay
Nonetheless accept them, Hafiz, and good taste display.

غزل ۵۳

منم که گوشه میخانه خانقاه من است
 دعای پیر مغان ورد صبحگاه من است
 گرم ترانه چنگ صبح نیست چه باک
 نوای من به سحر آه عذرخواه من است
 ز پادشاه و گدا فارغم بحمدالله
 گدای خاک در دوست پادشاه من است
 غرض ز مسجد و میخانه ام وصال شماست
 جز این خیال ندارم خدا گواه من است
 مگر به تیغ اجل خیمه برکنم ورنی
 رمیدن از در دولت نه رسم و راه من است
 از آن زمان که بر این آستان نهادم روی
 فراز مسند خورشید تکیه گاه من است
 گناه اگر چه نبود اختیار ما حافظ
 تو در طریق ادب باش و گو گناه من است

Ghazal 57

What beauty, sweetness of the world with her lies
Soft eyes, smiling lips, and happy heart with her lies.
Though sweetness of the tongue, kingship implies,
She is Solomon of times, and prophecy with her lies.
Beauty, artistry and innocence are her guise,
And hence, in both worlds, will of the Good, with her lies.
Her beauty-mole is that fair face's prize,
The secrets that seek the wise, with her lies.
My lover is leaving, God be with her through my cries,
What to do with broken heart, since my cure with her lies.
With whom can I share that she brought me my demise
I am now crucified, resurrection with her lies.
Respect Hafiz, his faith no-one denies,
Forgiveness of godly souls with her lies.

غزل ۵۷

آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست
 چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست
 گر چه شیرین دهنان پادشهانند ولی
 او سلیمان زمان است که خاتم با اوست
 روی خوب است و کمال هنر و دامن پاک
 لاجرم همت پاکان دو عالم با اوست
 خال مشکین که بدان عارض گندمگون است
 سر آن دانه که شد رهن آدم با اوست
 دلبرم عزم سفر کرد خدا را یاران
 چه کنم با دل مجروح که مرهم با اوست
 با که این نکته توان گفت که آن سنگین دل
 کشت ما را و دم عیسی مریم با اوست
 حافظ از معتقدان است گرامی دارش
 زان که بخشایش بس روح مکرم با اوست

Ghazal 59

I long for a kind sentiment from the Friend
I've sinned and hope for Her pardon in the end.
I know She will overlook my crimes, though she is
Beautiful-faced, on her angelic nature I can depend.
I cried such that whomever passed me by
Was in awe of the stream of my tears descend.
Naught is that mouth there, of it I see no sign
And there is that fair hair, yet knowing transcends.
I see her image in my mind and can't wash out
In spite of all the tears that my eyes spend.
With no talk of your hair, my heart is just dead.
With your enchanting hair, which talk can I defend?
A life time has passed since I smelled your hair
That aroma, in the nose of my heart has since remained.
Hafiz your perturbed state is bad, yet
Perturbation over Beloved's hair is a good trend.

غزل ۵۹

دارم امید عاطفتی از جانب دوست
 کردم جنایتی و امیدم به عفو اوست
 دانم که بگذرد ز سر جرم من که او
 گر چه پیروش است ولیکن فرشته خوست
 چندان گریستم که هر کس که برگذشت
 در اشک ما چو دید روان گفت کاین چه جوست
 هیچ است آن دهان و نینم از او نشان
 موی است آن میان و ندانم که آن چه پوست
 دارم عجب ز نقش خیالش که چون نرفت
 از دیده‌ام که دم به دمش کار شست و شوست
 بی گفت و گوی زلف تو دل را همی کشد
 با زلف دلکش تو که را روی گفت و گوست
 عمریست تا ز زلف تو بویی شنیده‌ام
 زان بوی در مشام دل من هنوز بوست
 حافظ بد است حال پریشان تو ولی
 بر بوی زلف یار پریشانیت نکوست

Ghazal 60

The messenger who arrived from the land of my friend
Brought a charm, fragrant, and in the hand of my friend.
Wonderfully displayed her beauty and her glory
With the tales of noble and regal stand of my friend.
My heart took in the good news, though coy and shy
My heart readily will serve every command of my friend.
Thank heavens for the help of smiling fate
Runs smooth every errand of my friend.
The revolving orbs and the firmament have no say
They move at every wish and demand of my friend.
If the winds of calamity blow in both worlds
My eyes upon the composure, calm & bland of my friend.
Bring me a rare jewel, O gentle morning breeze
Since you have blown over the very sand of my friend.
We stand in Love's land, while our needs grand
Sweet dreams never brought a hair strand of my friend.
Hafiz, fear no foes who reprimand my friend
Thank God, I am not ashamed of me and of my friend.

غزل ۶۰

آن پیک نامور که رسید از دیار دوست
 آورد حرز جان ز خط مشکبار دوست
 خوش می دهد نشان جلال و جمال یار
 خوش می کند حکایت عز و وقار دوست
 دل دادمش به مژده و خجالت همی برم
 زین نقد قلب خویش که کردم نثار دوست
 شکر خدا که از مدد بخت کارساز
 بر حسب آرزوست همه کار و بار دوست
 سیر سپهر و دور قمر را چه اختیار
 در گردشند بر حسب اختیار دوست
 گر باد فتنه هر دو جهان را به هم زند
 ما و چراغ چشم و ره انتظار دوست
 کحل الجواهری به من آرای نسیم صبح
 زان خاک نیکبخت که شد رهگذار دوست
 ماییم و آستانه عشق و سر نیاز
 تا خواب خوش که را برد اندر کنار دوست
 دشمن به قصد حافظ اگر دم زند چه باک
 منت خدای را که نیم شرمسار دوست

Ghazal 62

Well done O messenger, bring a message from my friend
Willingly I'll give my own life for the sake of my friend.

Like a nightingale in cage, being love-sick is my trend
A singing parrot in love with nuts and sweets of my friend.

My trap is her hair, her mole is the seed, and I
In search of those seeds have been trapped by my friend.

Will remain always drunk, until resurrection is nigh
Whoever, like me, drank from the cup poured by my friend.

I will speak no more of my elation, I trust
Focusing on me diverts me from my friend.

I'd use as eye-liner, if I could, the very dust
Upon which, once or twice walked my friend.

I long for union, while my friend away will turn,
I give up my desires to fulfill those of my friend.

In this your incurable fever, Hafiz, calmly burn
None can heal the pain of longing, my friend.

غزل ۶۲

مرحبا ای پیک مشتاقان بده پیغام دوست
 تا کنم جان از سر رغبت فدای نام دوست
 واله و شیدا است دایم همچو بلبل در قفس
 طوطی طبعم ز عشق شکر و بادام دوست
 زلف او دام است و خالش دانه آن دام و من
 بر امید دانه‌ای افتاده‌ام در دام دوست
 سر ز مستی برنگیرد تا به صبح روز حشر
 هر که چون من در ازل یک جرعه خورد از جام دوست
 بس نگویم شمه‌ای از شرح شوق خود از آنک
 دردسر باشد نمودن بیش از این ابرام دوست
 گر دهد دستم کشم در دیده همچون توتیا
 خاک راهی کان مشرف گردد از اقدام دوست
 میل من سوی وصال و قصد او سوی فراق
 ترک کام خود گرفتم تا برآید کام دوست
 حافظ اندر درد او می‌سوز و بی‌درمان بساز
 زان که درمانی ندارد درد بی‌آرام دوست

Ghazal 67

From whose house this joyous light brightens my heart?
Whose lover has sent my soul this cupid's burning dart?
This state wrecks my house and my faith
Whose bosom enfolds her & whose fingers her hair part?
The nectar of her lips always remains upon my lips
Whose soul will comfort & for whom pour a wine quart?
That candle who radiates riches and joy
Ask God, whose moth flight tonight shall thwart?
Mesmerizes everyone, while none can know
To whose tale her gentle heart will wake and smart?
O God, that supremely gentle and graceful face
Whose rare jewel is tonight and whose irreplaceable art?
I sighed, O Hafiz, that I'm crazy when apart
Smilingly you said who is the mad one from the start?

غزل ۶۷

یا رب این شمع دل افروز ز کاشانه کیست
 جان ما سوخت پیرسید که جانانه کیست
 حالیا خانه برانداز دل و دین من است
 تا در آغوش که می خسبد و همخانه کیست
 باده لعل لبش کز لب من دور مباد
 راح روح که و پیمان ده پیمانہ کیست
 دولت صحبت آن شمع سعادت پرتو
 بازپرسید خدا را که به پروانه کیست
 می دهد هر کسش افسونی و معلوم نشد
 که دل نازک او مایل افسانه کیست
 یا رب آن شاهوش ماه رخ زهره جبین
 در یکتای که و گوهر یک دانه کیست
 گفتم آه از دل دیوانه حافظ بی تو
 زیر لب خنده زنان گفت که دیوانه کیست

Ghazal 71

Falsely pious, of our state are unaware
No offence if their words our hearts tear.
On the path, whatever you meet is for your good
On the straight and the narrow, can't be lost there.
Whatever the rook may play, we'll knock it down
On the chessboard of lovers, Kings won't dare.
What is this multi-patterned, tall, simple dome?
Who is wise to this riddle? Show me where?
Is this your grace, O Lord, powerful, wise?
Too many hidden wounds; no time to catch a breath of air.
It's as if the Judge of our Court is not fair.
This Royal Seal, sign of God does not bear
Whoever wishes may come, and whatever, may declare.
No guards, no grandeur, this hall is bare
Those who enter the tavern, openly share.
Those who sell themselves, meet the wine-seller's glare
Whatever befalls us is the doing of our own affair.
Your grace is not rare, and there's no one you'd spare
I serve the Tavern-Master, with his endless love and care.
Piety, sometimes is cold, sometimes will flare.
Hafiz gracefully declines from taking the head chair
Lovers are free from fortune and fame's snare.

غزل ۷۱

زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
 در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست
 در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر اوست
 در صراط مستقیم ای دل کسی گمراه نیست
 تا چه بازی رخ نماید بیدقی خواهیم راند
 عرصه شطرنج زندان را مجال شاه نیست
 چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش
 زین معما هیچ دانا در جهان آگاه نیست
 این چه استغناست یا رب وین چه قادر حکمت است
 کاین همه زخم نهان هست و مجال آه نیست
 صاحب دیوان ما گویی نمی داند حساب
 کاندر این طغرا نشان حسبه لله نیست
 هر که خواهد گویا و هر چه خواهد گوبگو
 کبر و ناز و حاجب و دربان بدین درگاه نیست
 بر در میخانه رفتن کار یک رنگان بود
 خودفروشان را به کوی می فروشان راه نیست
 هر چه هست از قامت ناسازی اندام ماست
 ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست
 بنده پیر خراباتم که لطفش دایم است
 ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست
 حافظ ار بر صدر نشینند ز عالی مشربست
 عاشق دردی کش اندر بند مال و جاه نیست

Ghazal 73

Lit up by the light of your face, there is no soul that is not
 Longing for the dust of your place, there is no eye that is not.
 Those who have seen your face, are all-knowing and wise
 Secrets of your beauty and grace, there is no head where is not.
 No wonder if my telling tears, red and bloody, rise from my eyes
 Ashamed and repentant of one's own case, there is no one who is not.
 Till His breeze settles His dust upon my lap as my prize
 All things, everyone I chase, there is none passing that is not.
 Till the fragrance of your hair to every inhaler flies
 Morning breeze confer, embrace, there is no dawn that is not.
 Puzzling fate, in my fate, my agony and pain lies
 Being showered by your grace, there is no one who is not.
 From your sweet lips, life's spring will chastely rise
 Bathing in such a place, there is no sweetness that is not.
 Disclosing such secrets is uncalled for and unwise
 Else in the feast of the insane and base, there is no gossip that is not.
 Brave lion in love's desert, just like a fox hides and lies
 Alas, for on this path, at this pace, there is no hazard that is not.
 Dust of the door of your house, my teary eyes will chastise
 Obligated with such favors and such grace, there is no dust that is not.
 My existence, some name, a little fame, identifies
 Else, there, you can trace, there is no weakness that is not.
 Hafiz is upset with you, with your harshness and your ties
 Else in you, from toe to face, there is not a thing that is not.

غزل ۷۳

روشن از پرتو رویت نظری نیست که نیست
 منت خاک درت بر بصری نیست که نیست
 ناظر روی تو صاحب نظرانند آری
 سرگیسوی تو در هیچ سری نیست که نیست
 اشک غماز من ار سرخ برآمد چه عجب
 خجل از کرده خود پرده دری نیست که نیست
 تا به دامن ننشیند ز نسیمش گردی
 سیل خیز از نظرم رهگذری نیست که نیست
 تا دم از شام سر زلف تو هر جا نزنند
 با صبا گفت و شنیدم سحری نیست که نیست
 من از این طالع شوریده برنجم ورنی
 بهره مند از سرکویت دگری نیست که نیست
 از حیای لب شیرین تو ای چشمه نوش
 غرق آب و عرق اکنون شکری نیست که نیست
 مصلحت نیست که از پرده برون افتد راز
 ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست
 شیر در بادیه عشق تو رویاه شود
 آه از این راه که در وی خطری نیست که نیست
 آب چشمم که بر او منت خاک درتوست
 زیر صد منت او خاک دری نیست که نیست
 از وجودم قدری نام و نشان هست که هست
 ورنه از ضعف در آن جا اثری نیست که نیست
 غیر از این نکته که حافظ ز تو ناخشنود است
 در سراپای وجودت هنری نیست که نیست

Ghazal 79

The heavenly breeze comes to this estate,
I sit with the wine and a lovely mate.
Why can't the beggar play the king's role?
The sky is the dome, the earth is my state.
The green grass feels like Paradise;
Why would I trade this for the garden gate?
With bricks of wine build towers of love,
Being bricks of clay is our final fate.
Seek no kindness of those full of hate,
People of the mosque with the church debate.
Don't badmouth me, don't blacken my name;
Only God can, my story narrate.
Neither Hafiz's corpse, nor his life negate,
With all his misdeeds, heavens for him wait.

غزل ۷۹

کنون که می دمد از بوستان نسیم بهشت
 من و شراب فرح بخش و یار حورسرشت
 گدا چرا نزند لاف سلطنت امروز
 که خیمه سایه ابراست و بزمگه لب کشت
 چمن حکایت اردیبهشت می گوید
 نه عاقل است که نسیه خرید و نقد بهشت
 به می عمارت دل کن که این جهان خراب
 بر آن سراسر است که از خاک ما بسازد خشت
 وفا مجوی ز دشمن که پرتوی ندهد
 چو شمع صومعه افروزی از چراغ کنشت
 مکن به نامه سیاهی ملامت من مست
 که آگه است که تقدیر بر سرش چه نوشت
 قدم دریغ مدار از جنازه حافظ
 که گر چه غرق گناه است می رود به بهشت

Ghazal 80

Let not the pious judge the meek;
Each for his own deeds will speak.
Whether I'm good or bad, you judge yourself;
You reap what you sow, find what you seek.
Everyone is seeking love, sober or drunk;
Everywhere a house of love, yet so unique.
I submit my head on the tavern's bricks,
If you don't understand, just take a peek.
Let me keep my hope of eternal grace,
Behind the veil, who is good, who the freak?
Not only I fell out of virtuous path,
My father too, treaded that path oblique.
Hafiz, on your deathbed, bring the cup to your cheek.
You go from the tavern straight to the heaven's peak.

غزل ۸۰

عیب زندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
 که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت
 من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش
 هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت
 همه کس طالب یارند چه هشیار و چه مست
 همه جا خانه عشق است چه مسجد چه کنشت
 سر تسلیم من و خشت در میکده‌ها
 مدعی گر نکند فهم سخن گو سر و خشت
 ناامیدم مکن از سابقه لطف ازل
 تو پس پرده چه دانی که که خوب است و که زشت
 نه من از پرده تقوا به درافتادم و بس
 پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت
 حافظا روز اجل گر به کف آری جامی
 یک سر از کوی خرابات برندت به بهشت

Ghazal 107

May your goodness always increase
And your smiling face never cease
In our head the thought of your love
Every day is on the increase.
Every cedar and every spruce
From your height may you hear their pleas
The eye not intrigued by thee
Its tear drops a bloody disease.
Your eye for mesmerizing hearts
Is a magician and master-tease.
Wherever a heart is longing for thee
Impatiently shears its own fleece.
The beauty of all the lovers
Beside your swan is ugly geese.
The heart that is out of love's lease
From the circle of union release.
Hafiz's soul, your ruby lips ease
Away from base lips, if you please.

غزل ۱۰۷

حسن تو همیشه در فزون باد
رویت همه ساله لاله گون باد
اندر سر ما خیال عشقت
هر روز که باد در فزون باد
هر سرو که در چمن درآید
در خدمت قامت نگون باد
چشمی که نه فتنه تو باشد
چون گوهر اشک غرق خون باد
چشم تو ز بهر دلربایی
در کردن سحر ذوفنون باد
هر جا که دلیست در غم تو
بی صبر و قرار و بی سکون باد
قد همه دلبران عالم
پیش الف قدت چونون باد
هر دل که ز عشق توست خالی
از حلقه وصل تو برون باد
لعل تو که هست جان حافظ
دور از لب مردمان دون باد

Ghazal 108

O Lord, this orb is no more than your bat and ball
The expanse of universe, your arena and your hall
The victorious queen is in awe of your lock
Your playing the course, victorious eyes enthrall.
Mercury's composition speaks of your grandeur
Even the Universal Mind is at your beacon call.
The splendor of the trees of Paradise beside yours pale
Based on your majesty, Paradise you install.
Not only animate and inanimate are at your call
Whatever is in this world, at your command are they all.

غزل ۱۰۸

خسروا گوی فلک در خم چوگان تو باد
ساحت کون و مکان عرصه میدان تو باد
زلف خاتون ظفر شیفته پرچم توست
دیده فتح ابد عاشق جولان تو باد
ای که انشا عطار د صفت شوکت توست
عقل کل چاکر طغراکش دیوان تو باد
طیره جلوه طوبی قد چون سرو تو شد
غیرت خلد برین ساحت بستان تو باد
نه به تنها حیوانات و نباتات و جماد
هر چه در عالم امر است به فرمان تو باد

Ghazal 109

For a long time my Beloved no message sent
Didn't write a greeting, and no word sent
I sent a hundred letters, yet that mounted King
Dispatched no messages, no greeting sent.
Towards the wild and mind-ridden me
No tame deer and no fine grouse sent
Knew that I, my hearts bind, would fly away
Yet from his vast stores, no trap sent.
Alas that sweet & joyful cup bearer
Knew that I was drunk, yet no cup sent.
Often I faked my standing in life
No news of a place for me was sent.
Hafiz be polite, there is no questioning
If the King no message to his subjects sent.

غزل ۱۰۹

دیر است که دلدار پیامی نفرستاد
 نوشت سلامی و کلامی نفرستاد
 صد نامه فرستادم و آن شاه سواران
 پیکی ندوانید و سلامی نفرستاد
 سوی من وحشی صفت عقل رمیده
 آهوروشی کبک خرامی نفرستاد
 دانست که خواهد شدنم مرغ دل از دست
 و از آن خط چون سلسله دامی نفرستاد
 فریاد که آن ساقی شکرلب سرمست
 دانست که مخمورم و جامی نفرستاد
 چندان که زدم لاف کرامات و مقامات
 هیچم خبر از هیچ مقامی نفرستاد
 حافظ به ادب باش که واخواست نباشد
 گر شاه پیامی به غلامی نفرستاد

Ghazal 112

Whoever, to your face, such cheerful colors gave
Patience and serenity for poor me can also save
Whoever trained your hair so arrogantly to behave
His grace, such injustice for poor me can also waive.
I gave up my desires on the first day when
Beloved took my heart's rein and made me her slave.
If there's no golden treasure, at least satisfied I remain
He who gave that to the king, made this the lot of the knave.
This world, just like a bride, in appearance is glorified
He who gave his life to this, has only dug his own grave.
From now on, I spend my time in nature with rivers & trees
While the breeze, of time of spring, would rant and rave.
Hafiz's heart was brave, rode hardships wave after wave
Though separations deprave, the King as our healer gave.

غزل ۱۱۲

آن که رخسار تو را رنگ گل و نسرين داد
 صبر و آرام تواند به من مسکين داد
 وان که گيسوی تو را رسم تطاول آموخت
 هم تواند کرمش داد من غمگين داد
 من همان روز ز فرهاد طمع ببريدم
 که عنان دل شيدا به لب شیرين داد
 گنج زر گر نبود کنج قناعت باقیست
 آن که آن داد به شاهان به گدایان این داد
 خوش عروسیست جهان از ره صورت لیکن
 هر که پیوست بدو عمر خودش کاوین داد
 بعد از این دست من و دامن سرو و لب جوی
 خاصه اکنون که صبا مرده فروردین داد
 در کف غصه دوران دل حافظ خون شد
 از فراق رخت ای خواجه قوام الدین داد

Ghazal 113

Last night, pansy addressed flowers and itself displayed
My swinging in this world, so and so's hair would braid.
My heart was a treasure chest of secrets, the hands of fate
Closed and locked and its key, to my Beloved bade.
Physician sent the broken me to my Beloved and said
My panacea and cure, only by Your hands are made.
May he be healthy, and happy, and in bliss
That his healing hands upon the needy laid.
Take your own advice, O incessant counselor
Sweet lover and wine, whosoever forbade?
Passed by poor me, and towards my rivals strayed
Said, "my poor Hafiz has given his life, I am afraid."

غزل ۱۱۳

بنفشه دوش به گل گفت و خوش نشانی داد
 که تاب من به جهان طره فلانی داد
 دلم خزانه اسرار بود و دست قضا
 درش بیست و کلیدش به دلستانی داد
 شکسته وار به درگاہت آمدم که طیب
 به مومیایی لطف توام نشانی داد
 تنش درست و دلش شاد باد و خاطر خوش
 که دست دادش و یاری ناتوانی داد
 برو معالجه خود کن ای نصیحتگو
 شراب و شاهد شیرین که را زبانی داد
 گذشت بر من مسکین و با رقیبان گفت
 دریغ حافظ مسکین من چه جانی داد

Ghazal 118

Whoever holds a cup in hand
Forever will rule over the land.

The Water of Life that Elias found
Seek in the tavern where cups stand.

The essence of soul submit to the cup
Rules of the cup are in command.

We and the wine, pious and virtue
Let's see which ones He will demand.

It is but a word from His lips
For he who has wished and planned.

Narcissus's ways of drunkenness
Were borrowed from His eye's gland.

My heart pictures Your face and hair
This prayer my day and night spanned.

It is the painful in the heart
Who Your sweet lips understand.

Your features, Your goodness, O soul,
Like Hafiz, two hundred slaves command.

غزل ۱۱۸

آن کس که به دست جام دارد
سلطانی جم مدام دارد
آبی که خضر حیات از او یافت
در میکده جو که جام دارد
سررشته جان به جام بگذار
کاین رشته از او نظام دارد
ما و می و زاهدان و تقوا
تایار سر کدام دارد
بیرون ز لب تو ساقیا نیست
در دور کسی که کام دارد
نرگس همه شیوه‌های مستی
از چشم خوشت به وام دارد
ذکر رخ و زلف تو دلم را
وردیست که صبح و شام دارد
بر سینه ریش دردمندان
لعلت نمکی تمام دارد
در چاه ذقن چو حافظ ای جان
حسن تو دو صد غلام دارد

Ghazal 122

He, who always keeps his trust in the One
The One keeps all evils from him apart and gone.
I will not tell the tale of a friend, save to a friend
For it is a friend who keeps a friend's word anon.
O heart make your living so that if you slip
The Angels will hold your upraised hands to the sun.
And if you want the Beloved not to break His oath
Keep your oath such that the chain won't come undone.
And if one day upon that lock you see my heart,
Ask for His mercy, to keep my place, give to none.
When I asked him to keep my heart, replied
Ask the Father in Heaven, I am a helpless son.
My health and wealth, heart and soul, I give for Thee
May god keep compassion in my heart, always won.
Where is the dust of thy path, so Hafiz keep
In memory of the morning breeze's gentle run.

غزل ۱۲۲

هر آن که جانب اهل خدا نگه دارد
 خدایش در همه حال از بلا نگه دارد
 حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست
 که آشنا سخن آشنا نگه دارد
 دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
 فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد
 گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان
 نگاه دار سر رشته تا نگه دارد
 صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی
 ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد
 چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت
 ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد
 سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری
 که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد
 غبار راه راه‌گذارت کجاست تا حافظ
 به یادگار نسیم صبا نگه دارد

Ghazal 132

With clear wine, a wise one washed his behind
Early morning in tavern, who had homage on his mind.
When the golden cup of sun, descended from the skies
Curve of the new moon, of the curved cup would remind.
Happy is the one whose prayers and needs stem from his pain
With tears of his eyes and blood of his veins, cleans his behind.
The head priest leading prayers should be the one
Whose shrinking gown, blood of the daughter of vine defined.
My heart bought upheavals for the locks of that flowing hair
I know not that in this trade, what profit it could ever find.
If the head priest asks for me and my kind
Tell him Hafiz, with wine, is baptizing his behind.

غزل ۱۳۲

به آب روشن می عارفی طهارت کرد
 علی الصباح که میخانه را زیارت کرد
 همین که ساغر زرین خور نهمان گردید
 هلال عید به دور قدح اشارت کرد
 خوشا نماز و نیاز کسی که از سر درد
 به آب دیده و خون جگر طهارت کرد
 امام خواجه که بودش سر نماز دراز
 به خون دختر رز خرقة را قصارت کرد
 دلم ز حلقه زلفش به جان خرید آشوب
 چه سود دید ندانم که این تجارت کرد
 اگر امام جماعت طلب کند امروز
 خبر دهید که حافظ به می طهارت کرد

Ghazal 133

Dervish laid a trap with slight of hands and trick of the eyes
With the help of this trickster merry-go-round mystifies.

Tricks of his fate will keep the rabbit in his hat
How can you trick those whom to secrets are wise?

Come hither wine-bearer, the Sufi's beautiful lover
Came with full grace, and evaded their many, many tries.

O minstrel, with what tune was inspired to head for Iraq
Longingly sang to return to the Arabian Hejaz?

Come O heart, let's commend ourselves unto the Lord
Keep from rolled up sleeve that outstretched arm belies.

Undeceived, whoever lost himself in compassion
In the Spirit of Love, his soul upward flies.

In the court of the Truth, at the time of our demise
Shame on he, who permissible never defies.

Where to now, O proud partridge, halt and pause
Your delusions, prayers of the pious cat, never ever identifies.

Hafiz, mad Dervishes upon the path, don't criticize
Freedom from false piety for eternity is our prize.

غزل ۱۳۳

صوفی نهاد دام و سر حقه باز کرد
 بنیاد مکر با فلک حقه باز کرد
 بازی چرخ بشکندش بیضه در کلاه
 زیرا که عرض شعبده با اهل راز کرد
 ساقی بیا که شاهد رعنای صوفیان
 دیگر به جلوه آمد و آغاز ناز کرد
 این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت
 و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد
 ای دل بیا که ما به پناه خدا رویم
 زان چه آستین کوتاه و دست دراز کرد
 صنعت مکن که هر که محبت نه راست باخت
 عشقش به روی دل در معنی فراز کرد
 فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
 شرمنده ره روی که عمل بر مجاز کرد
 ای کبک خوش خرام کجا می روی بایست
 غره مشو که گربه زاهد نماز کرد
 حافظ مکن ملامت رندان که در ازل
 ما را خدا ز زهد ریا بی نیاز کرد

Ghazal 140

O heart, the pain of love burned once again
Beloved departed and drove the lover insane.

O flowers, you played your magic tricks
Alas that the drunk the sober shall reign.

My tears were my friends, since Beloved stayed away
My unkind fate from helping would refrain.

At dawn Beloved's house's bright glow
The lover's wounded heart would strain and pain.

O bearer give me a cup, since the hidden hand that writes
Has plans, access to which nobody can gain.

The artist of firmaments, earth and spheres
Nobody knows what plans it would feign.

Burning love, Hafiz's heart would entertain
Beloved from old times this poor lover has slain.

غزل ۱۴۰

دیدی ای دل که غم عشق دگر بار چه کرد
 چون بشد دلبر و با یار وفادار چه کرد
 آه از آن نرگس جادو که چه بازی انگیخت
 آه از آن مست که با مردم هشیار چه کرد
 اشک من رنگ شفق یافت ز بی مهری یار
 طالع بی شفقت بین که در این کار چه کرد
 برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر
 وه که با خرمن مجنون دل افگار چه کرد
 ساقیا جام می ام ده که نگارنده غیب
 نیست معلوم که در پرده اسرار چه کرد
 آن که پرنقش زد این دایره مینایی
 کس ندانست که در گردش پرگار چه کرد
 فکر عشق آتش غم در دل حافظ زد و سوخت
 یار دیرینه ببینید که با یار چه کرد

Ghazal 141

O friends, repented from drunkenness, daughter of vine
Began enforcing the law, became a preacher of divine.
From beyond entered our midst, let her now rest
And protests of others for separation decline.
Bring good news O heart, for the musician of love
Played in drunkenness, and found a cure for this wine.
Neither wash away its color, nor with a hundred fires burn
The stain of that wine which is the mystic's gown's design.
The flower of union with the breath of life bloomed
And the singing bird of joy, to the petal sang a joyous line.
In the face of jealousy, with humbleness yourself refine
Honor and wealth, desire, creed, with pride your head align.

غزل ۱۴۱

دوستان دختر رز توبه ز مستوری کرد
شد سوی محتسب و کار به دستوری کرد
آمد از پرده به مجلس عرقش پاک کنید
تا نگویند حریفان که چرا دوری کرد
مژدگانی بده ای دل که دگر مطرب عشق
راه مستانه زد و چاره مخموری کرد
نه به هفت آب که رنگش به صد آتش نرود
آن چه با خرقة زاهد می انگوری کرد
غنچه گلبن و صلم ز نسیمش بشکفت
مرغ خوشخوان طرب از برگ گل سوری کرد
حافظ افتادگی از دست مده زان که حسود
عرض و مال و دل و دین در سر مغروری کرد

Ghazal 142

For years my heart was in search of the Grail
 What was inside me, it searched for, on the trail
 That pearl that transcends time and place
 Sought of divers whom oceans sail
 My quest to the Magi my path trace
 One glance solved the riddles that I Braille
 Found him wine in hand and happy face
 In the mirror of his cup would watch a hundred detail
 I asked, "when did God give you this Holy Grail?"
 Said, "on the day He hammered the world's first nail!"
 Even the unbeliever had the support of God
 Though he could not see, God's name would always hail.
 All the tricks of the mind would make God seem like fraud
 Yet the Golden Calf beside Moses' rod would just pale.
 And the one put on the cross by his race
 His crime, secrets of God would unveil
 Anyone who is touched by God's grace
 Can do what Christ did, without fail.
 And what of this curly lock that's my jail
 Said this is for Hafiz to tell his tale.

غزل ۱۴۲

سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
 وان چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد
 گوهری کز صدف کون و مکان بیرون است
 طلب از گمشدگان لب دریا می‌کرد
 مشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش
 کو به تایید نظر حل معما می‌کرد
 دیدمش خرم و خندان قدح باده به دست
 و اندر آن آینه صد گونه تماشا می‌کرد
 گفتم این جام جهان بین به تو کی داد حکیم
 گفت آن روز که این گنبد مینا می‌کرد
 بی دلی در همه احوال خدا با او بود
 او نمی‌دیدش و از دور خدا را می‌کرد
 این همه شعبده خویش که می‌کرد این جا
 سامری پیش عصا و ید بیضا می‌کرد
 گفت آن یار کز او گشت سردار بلند
 جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد
 فیض روح القدس از باز مدد فرماید
 دیگران هم بکنند آن چه مسیحا می‌کرد
 گفتمش سلسله زلف بتان از پی چیست
 گفت حافظ گله‌ای از دل شیدا می‌کرد

Ghazal 152

The radiance of your goodness manifested in eternity
Love appeared and set fire to the mountain, earth and sea
Your face radiated, and still saw angels were loveless
Setting this fire on man, was then your zealous decree
Mind wanted to turn this fire to its own guiding light
You set the world in chaos with your ardent, radiant glee
False seeker sought to witness the secrets of the world
Hidden hand came and kept away his undeserving plea
To others fate brought a lot, filled with pleasure and joy
My sad heart's lot was to be saddened on its knee
My sublime soul was longing for a glimpse of your face
My hand running through the locks of your hair lovingly
Hafiz wrote his love poems only on the day that he
Let the pen write from the heart that is joyous and free.

غزل ۱۵۲

در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
 عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد
 جلوه‌ای کرد رخت دید ملک عشق نداشت
 عین آتش شد از این غیرت و بر آدم زد
 عقل می‌خواست کز آن شعله چراغ افروزد
 برق غیرت بدرخشید و جهان برهم زد
 مدعی خواست که آید به تماشاگه راز
 دست غیب آمد و بر سینه نامحرم زد
 دیگران قرعه قسمت همه بر عیش زدند
 دل غمدیده ما بود که هم بر غم زد
 جان علوی هوس چاه زنخدان تو داشت
 دست در حلقه آن زلف خم اندر خم زد
 حافظ آن روز طرنامه عشق تو نوشت
 که قلم بر سر اسباب دل خرم زد

Ghazal 164

Morning breeze, its fragrance will exhale
The old world will once again youthfully sail.
Tulip will bring a red cup to the meadows
Narcissus' eyes from poppy will grow pale.
When would nightingale put up with such abuse
In the chamber of the rose cry and wail.
I traded the temple for the tavern, fault me not
Prayer is long and stale, time is frail.
Leave not joy of the now till the morrow
Who can vouch that the morrow, the now shall trail?
Month of Sha'aban put not down the jug of wine
Till the end of Ramadan you'll miss this Holy Grail.
Hold dear all the flowers and commune
Came to be and will whither with a breeze or a gale.
This feast is for friends, O minstrel, play and sing
Sing again, it came thus and went thus, to what avail?
Hafiz, for your sake, entered this tale
Walk with him, say farewell, he'll tear the veil.

غزل ۱۶۴

نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد
 عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد
 ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد
 چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد
 این تطاول که کشید از غم هجران بلبل
 تا سراپرده گل نعره زنان خواهد شد
 گر ز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر
 مجلس وعظ دراز است و زمان خواهد شد
 ای دل ار عشرت امروز به فردا فکنی
 مایه نقد بقا را که ضمان خواهد شد
 ماه شعبان منه از دست قدح کاین خورشید
 از نظر تا شب عید رمضان خواهد شد
 گل عزیز است غنیمت شمردش صحبت
 که به باغ آمد از این راه و از آن خواهد شد
 مطربا مجلس انس است غزل خوان و سرود
 چند گویی که چنین رفت و چنان خواهد شد
 حافظ از بهر تو آمد سوی اقلیم وجود
 قدمی نه به وداعش که روان خواهد شد

Ghazal 169

I see no friends around, whatever happened to every friend?
I see no-one I love, when did come to an end?
Water of life has turned dark, where is glorious Elias?
Flowers are all bleeding, whence the breeze which branches bend?
Nobody says that a friend has got the right to befriend
What has come of loyalty? Whatever happened to every friend?
For years no gem has been dug from the mine of loyalty
What happened to sunshine? And what about wind and rain's trend?
This was the home of the Kings, and the land of the Kind-hearted
When did kindness end, and since when Kings pretend?
The ball of compassion and joy is now inside the field
Why is it that in this game still no players will attend?
Thousands of flowers are in full bloom, yet not a song
What happened to nightingales? Where did those thousands descend?
Venus is not making music any more, did all her instruments burn?
Nobody is in the mood, to whom do the wine-sellers tend?
Hafiz, secrets divine nobody knows, stay silent
Whom do you ask, why isn't our turning fate now on the mend?

غزل ۱۶۹

یاری اندر کس نمی بینیم یاران را چه شد
 دوستی کی آخر آمد دوستداران را چه شد
 آب حیوان تیره گون شد خضر فرخ پی کجاست
 خون چکید از شاخ گل باد بهاران را چه شد
 کس نمی گوید که یاری داشت حق دوستی
 حق شناسان را چه حال افتاد یاران را چه شد
 لعلی از کان مروت بر نیامد سالهاست
 تابش خورشید و سعی باد و باران را چه شد
 شهر یاران بود و خاک مهربانان این دیار
 مهربانی کی سر آمد شهریاران را چه شد
 گوی توفیق و کرامت در میان افکنده اند
 کس به میدان در نمی آید سواران را چه شد
 صد هزاران گل شکفت و بانگ مرغی برنخواست
 عندلیبان را چه پیش آمد هزاران را چه شد
 زهره سازی خوش نمی سازد مگر عودش بسوخت
 کس ندارد ذوق مستی میگساران را چه شد
 حافظ اسرار الهی کس نمی داند خموش
 از که می پرسی که دور روزگاران را چه شد

Ghazal 177

Not every painted face has charm
Not every mirror maker, Alexander can disarm
Not everyone upon a throne who puts on a crown
Knows the ways of ruling over farm and town.
Like beggars serve not for the alms
Master keeps his servants in good form.
I submit to the will of the weal maker,
Alchemist beggar, lead into gold can transform.
Faith and loyalty are good, if you can learn
Else you must weather tyranny's storm.
I was brokenhearted and still unaware;
For children of men, angel is the norm.
A point much finer than a strand of hair,
The unshaven hair is not a Dervish's uniform.
All the world revolves around your mole
It takes a gem to know a gem, a worm, a worm.
Whoever charismatically becomes the king
Will rule the world if with fairness keep away harm.
The poetry of Hafiz can only inform
He whose heart and speech is kind and warm.

غزل ۱۷۷

نه هر که چهره برافروخت دلبری داند
 نه هر که آینه سازد سکندری داند
 نه هر که طرف کله کج نهاد و تند نشست
 کلاه داری و آیین سروری داند
 تو بندگی چو گدایان به شرط مزد مکن
 که دوست خود روش بنده پروری داند
 غلام همت آن رند عافیت سوزم
 که در گداصفتی کیمیاگری داند
 وفا و عهد نکو باشد ار پیاموزی
 و گرنه هر که تو بینی ستمگری داند
 بباختم دل دیوانه و ندانستم
 که آدمی بچه‌ای شیوه پری داند
 هزار نکته باریکتر ز مو این جاست
 نه هر که سر بتراشد قلندری داند
 مدار نقطه بینش ز خال توست مرا
 که قدر گوهر یک دانه جوهری داند
 به قد و چهره هر آن کس که شاه خوبان شد
 جهان بگیرد اگر داد گستری داند
 ز شعر دلکش حافظ کسی بود آگاه
 که لطف طبع و سخن گفتن دری داند

Ghazal 178

Whoever was intimate with his heart, his love defined
And he who was not, in his doubt was left behind.
If my heart went through the veil, then fault me not
I thank God that it did not remain within the veil of mind.
The Sufis took back their gown from the wine
It was our gown, forever to the tavern was assigned.
Drunken Dervishes passed by, and it passed by
Our drunken tales the hands of time defied.
Each cup that was filled by that lovely hand
Transmuted into tears, our jealous eyes mystified.
My heart from the first, unto this last, is in love
I know of none, who in this love, forever remained blind.
I was lovesick. Though your eyes bloomed as flowers,
Your loveliness remains veiled, this is unkind.
Found nothing more joyful than the sound of words of love
In this turning Merry-Go-Round that You rewind.
My robe covered at least hundred faults that I could find
I pawned my robe to wine, and what remained, my bare hind.
Master painter was helpless in awe of your beauty
Everywhere upon the walls is what in awe he had designed.
To view His face, Hafiz, his heart refined
For this to come to pass, always will remain in bind.

غزل ۱۷۸

هر که شد محرم دل در حرم یار بماند
 وان که این کار ندانست در انکار بماند
 اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن
 شکر ایزد که نه در پرده پندار بماند
 صوفیان واستدند از گرو می همه رخت
 دلق ما بود که در خانه خمار بماند
 محتسب شیخ شد و فسق خود از یاد ببرد
 قصه ماست که در هر سر بازار بماند
 هر می لعل کز آن دست بلورین ستدیم
 آب حسرت شد و در چشم گه‌ریار بماند
 جز دل من کز ازل تا به ابد عاشق رفت
 جاودان کس نشنیدیم که در کار بماند
 گشت بیمار که چون چشم تو گردد نرگس
 شیوه تو نشدش حاصل و بیمار بماند
 از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر
 یادگاری که در این گنبد دوار بماند
 داشتم دلقی و صد عیب مرا می پوشید
 خرقة رهن می و مطرب شد و زنار بماند
 بر جمال تو چنان صورت چین حیران شد
 که حدیثش همه جا در در و دیوار بماند
 به تماشاگه زلفش دل حافظ روزی
 شد که بازاید و جاوید گرفتار بماند

Ghazal 181

From now on, that tall spruce has my command
Whose graceful stature uprooted me from the land.
I wish not for song and wine, unveil your face
Cause your beauty my passion's fire has fanned.
No face can be the mirror of bridal chamber of Fate
Except one upon which stallion hooves stand.
I spoke of my secrets, said just be with your sorrows
My patience has run out, do you hear what I demand?
O hunter, leave my deer and let it live
Be ashamed of its eyes, with that rope in your hand.
My earthly life is feeble, weak, impotent
How can I kiss those lips, majestic, grand?
Hafiz, let your heart be tied by a hair strand
Madmen better remain in chain and band.

غزل ۱۸۱

بعد از این دست من و دامن آن سرو بلند
 که به بالای چمان از بن و بیخم بر کند
 حاجت مطرب و می نیست تو برقع بگشا
 که به رقص آوردم آتش رویت چو سپند
 هیچ روی نشود آینه حجله بخت
 مگر آن روی که مالند در آن سم سمند
 گفتم اسرار غمت هر چه بود گو می باش
 صبر از این بیش ندارم چه کنم تا کی و چند
 مکش آن آهوی مشکین مرا ای صیاد
 شرم از آن چشم سیه دار و مبدش به کمند
 من خاکی که از این در نتوانم برخاست
 از کجا بوسه زخم بر لب آن قصر بلند
 باز مستان دل از آن گیسوی مشکین حافظ
 زان که دیوانه همان به که بود اندر بند

Ghazal 183

At the break of dawn from sorrows I was saved
In the dark night of the Soul, drank the elixir I craved.
Ecstatic, my soul was radiant, bright,
Sanctified cup of my life, drunk I behaved.
O, what exalted sunrise, what glorious night
That holy night, to the New Life was enslaved.
From now on, in the mirror, O what a sight
The mirror, glory of my soul, proclaimed and raved.
Wonder not if I am bathed in heart's delight
I deserved and was given, though may have seemed depraved.
Angelic voice brought news of my God-given right
My patience is the fruit of hardships that I braved.
Sweet nectar drips from my lips, as my words take their flight
Beloved, my sweetheart, upon my soul patiently had engraved.
'T was Hafiz, divinely inspired that I attained such height
It was God's mercy that time's sorrows for me waived.

غزل ۱۸۳

دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند
 واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند
 بپخود از شعشعه پرتو ذاتم کردند
 باده از جام تجلی صفاتم دادند
 چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شی
 آن شب قدر که این تازه براتم دادند
 بعد از این روی من و آینه وصف جمال
 که در آن جا خیر از جلوه ذاتم دادند
 من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب
 مستحق بودم و این ها به زکاتم دادند
 هاتف آن روز به من مرده این دولت داد
 که بدان جور و جفا صبر و ثباتم دادند
 این همه شهد و شکر کز سخنم می ریزد
 اجر صبریست کز آن شاخ نباتم دادند
 همت حافظ و انفاس سحرخیزان بود
 که ز بند غم ایام نجاتم دادند

Ghazal 184

At the gates of the tavern I saw the angels knock
Kneaded this clay we call human, and made it talk.

The residents of the Celestial Court and the heavenly bloc
Drank from the Wine of Love, with me, upon our common walk.

The earth and the skies could not keep this trust of the clock
Yet the poor insane me was stuck with such tough luck.

People find good reason for the wars in which they are stuck
Since Truth they cannot see, to fantasies they would flock.

In our midst, thank God, the dogs of war are put in chain and lock
The angels gratefully drink, gracefully dance, from block to block.

Fire is not a flickering glow that a candle flame would mock
Fire is the flame of a heap of moths that lightning has just struck.

None like Hafiz, the mask of deceitful intellect can pluck
Till the hair of Bride of Verses was brushed lock after lock.

غزل ۱۸۴

دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند
 گل آدم بسرشتند و به پیمانہ زدند
 ساکنان حرم ستر و عفاف ملکوت
 با من راه نشین باده مستانه زدند
 آسمان بار امانت نتوانست کشید
 قرعه کار به نام من دیوانہ زدند
 جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذر بنه
 چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند
 شکر ایزد که میان من و او صلح افتاد
 صوفیان رقص کنان ساغر شکرانه زدند
 آتش آن نیست که از شعله او خندد شمع
 آتش آن است که در خرمن پروانه زدند
 کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب
 تا سر زلف عروسان سخن شانه زدند

Ghazal 187

O heart, break, because a shattered heart, many wonders attains
Your midnight needs, shall repel a hundred pains.

Criticisms of your angel-faced Beloved, lovingly bear
Because a single smile, compensates for a hundred strains.

From this world to the angelic realm, will all be unveiled
For one who in the service of the Grail tries and trains.

Physician of love has the healing hands of Christ, yet
Where there is no malady, why think the healer remains?

Be focused on serving your own God, and be content
Because God has mercy, though the claimant complains.

I am hurt by my dormant fate, perhaps my wakefulness
At the time of demise of the night, in prayer gains.

Hafiz, shattered and broken, and not a whiff of Beloved's curls
Perhaps a trace of that aroma, when the morning breeze travels the plains.

غزل ۱۸۷

دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
 نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند
 عتاب یار پری چهره عاشقانه بکش
 که یک کرشمه تلافی صد جفا بکند
 ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند
 هر آن که خدمت جام جهان نما بکند
 طیب عشق مسیحادم است و مشفق لیک
 چو درد در تو نبیند که را دوا بکند
 تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار
 که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
 ز بخت خفته ملولم بود که بیداری
 به وقت فاتحه صبح یک دعا بکند
 بسوخت حافظ و بویی به زلف یار نبرد
 مگر دلالت این دولتش صبا بکند

Ghazal 194

When sorrows upon seekers' hearts settle, will not rattle
When beauty with comfort starts battle, will unsettle.
When to fate they submit their mind, themselves will bind
Finally, when Beloved's beautiful curls find, put egos behind.
If they come to us a moment, and sit near, disappear
Yet when joy in their hearts will appear, becomes clear.
If they understand that a lonely tear is but a gem that is dear
With a love so sincere, face early-risers they fear.
When laughter like red rubies to my eyes cling, my tears bring
From my face, when hidden secretes spring, joyously they sing.
The healing balm of the pain of love is not easy for sure, and is pure
Those who use their mind to find such a cure, many failure will endure
Those who climbed fortune's ladder wrung after wrung, were strung and hung
And the ones who in praise sing Hafiz's song, are thought wrong.
Those favored by this spirit, noble and pure, tempt and allure
For love's pain if a cure they must secure, then failure will endure.

غزل ۱۹۴

سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند
 پری رویان قرار از دل چو بستیزند بستانند
 به فتراک جفا دل‌ها چو بر بندند بر بندند
 ز لطف عنبرین جان‌ها چو بگشایند بفشانند
 به عمری یک نفس با ما چو بنشینند برخیزند
 نهال شوق در خاطر چو برخیزند بنشانند
 سرشک گوشه گیران را چو دریابند دریابند
 رخ مهر از سحرخیزان نگردانند اگر دانند
 ز چشمم لعل رمانی چو می‌خندند می‌بارند
 ز رویم راز پنهانی چو می‌بینند می‌خوانند
 دواي درد عاشق را کسی کو سهل پندارد
 ز فکر آنان که در تدبیر درمانند در مانند
 چو منصور از مراد آنان که بردارند بردارند
 بدین درگاه حافظ را چو می‌خوانند می‌رانند
 در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند
 که با این درد اگر در بند درمانند درمانند

Ghazal 196

Those who turn lead into gold
Will they ever our sight behold?
I hide my ills from false physicians
May my cure come from the invisible fold.
When beloved reveals a glimpse
Many tales by many are told.
Salvation is not in piety,
The deed for its own sake should unfold.
Be fair with my increasing love
Let not others mock me and scold.
Behind the veil, many schemes remain,
After unveiling, how will they be sold?
Heartwarming tales of lovers in this world
Warm even the hearts that may be ice cold.
Drinking the forbidden wine with sincerity
Surpass the moral rules we pretend to uphold.
The shirt that carried Joseph's scent,
His brothers would gladly have sold.
Come, show yourself in the tavern
To the servants whom your passage extolled.
Keep jealous eyes away, because the good
For God's sake, choose the good and bold.
Hafiz, sustained union cannot be cajoled;
Kings in the marketplace rarely strolled.

غزل ۱۹۶

آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند
 آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند
 دردم نهفته به ز طیبیان مدعی
 باشد که از خزانه غییم دوا کنند
 معشوق چون نقاب ز رخ در نمی کشد
 هر کس حکایتی به تصور چرا کنند
 چون حسن عاقبت نه به رندی و زاهدیست
 آن به که کار خود به عنایت رها کنند
 بی معرفت مباش که در من یزید عشق
 اهل نظر معامله با آشنا کنند
 حالی درون پرده بسی فتنه می رود
 تا آن زمان که پرده برافتد چه ها کنند
 گر سنگ از این حدیث بنالد عجب مدار
 صاحب دلان حکایت دل خوش ادا کنند
 می خور که صد گناه ز اغیار در حجاب
 بهتر ز طاعتی که به روی و ریا کنند
 پیراهنی که آید از او بوی یوسفم
 ترسم برادران غیورش قبا کنند
 بگذر به کوی میکده تا زمره حضور
 اوقات خود ز بهر تو صرف دعا کنند
 پنهان ز حاسدان به خودم خوان که منعمان
 خیر نهران برای رضای خدا کنند
 حافظ دوام وصل میسر نمی شود
 شاهان کم التفات به حال گدا کنند

Ghazal 197

When sweethearts with such charm lovers cajole,
In believers' faith they will poke a hole.

Wherever a flower begins to bloom,
Eyeballs inside the head begin to roll.

O handsome and young man of tall stature
Play the ball before you are a bat or pole.

The lovers choose and act without control,
You the playwright, and lovers play their role.

Beside the bloody tears that eyes shed
Pales even the thundercloud's heavy toll.

When my love begins to sing, that song and sound
Angels in the heavens clap and extol.

Heartbroken, tearful eyes, I long for thee,
Why such cruelty must endure the soul?

Leave sorrows behind, listen to your heart,
Then separation becomes a mere droll.

In the darkness of the night, Hafiz, stroll,
Let the bright light of the morn become your goal.

غزل ۱۹۷

شاهدان گر دلبری زین سان کنند
 زاهدان را رخنه در ایمان کنند
 هر کجا آن شاخ نرگس بشکفتد
 گلرخانش دیده نرگسدان کنند
 ای جوان سروقد گویی بپر
 پیش از آن کز قامتت چوگان کنند
 عاشقان را بر سر خود حکم نیست
 هر چه فرمان تو باشد آن کنند
 پیش چشمم کمتر است از قطره‌ای
 این حکایت‌ها که از طوفان کنند
 یار ما چون گیرد آغاز سماع
 قدسیان بر عرش دست افشان کنند
 مردم چشمم به خون آغشته شد
 در کجا این ظلم بر انسان کنند
 خوش برآ با غصه‌ای دل کاهل راز
 عیش خوش در بوته هجران کنند
 سر مکش حافظ ز آه نیم شب
 تا چو صبحت آینه رخشان کنند

Ghazal 198

I said, when will your lips mine satisfy?
You said, with your wishes I'll comply.
I said, your lips demand a price so high,
You said, your profits will multiply.
I said, who found you while only on himself rely?
You said, there are very few who even try.
I said, leave the idols, choose the one that won't die;
You said, for lovers, love to all will apply.
I said, the tavern drowns my every sigh;
You said, happy is the one who makes sorrows fly.
I said, in my creed, the way of wine must defy;
You said, this is the way of the creed of the old Magi.
I said, what use the wine, for one as old as I?
You said, it wets your spring of youth, which has gone dry.
I said, when will the master beside his bride lie?
You said, when the conjunction of moon and Jupiter is nigh.
I said, your praise is Hafiz's ceaseless cry,
You said, this is the song of the angels in the sky.

غزل ۱۹۸

گفتم کی ام دهان و لب ت کامران کنند
 گفتا به چشم هر چه تو گویی چنان کنند
 گفتم خراج مصر طلب می کند لب ت
 گفتا در این معامله کمتر زیان کنند
 گفتم به نقطه دهند خود که برد راه
 گفت این حکایتیست که با نکته دان کنند
 گفتم صنم پرست مشو با صمد نشین
 گفتا به کوی عشق هم این و هم آن کنند
 گفتم هوای می‌کده غم می‌برد ز دل
 گفتا خوش آن کسان که دلی شادمان کنند
 گفتم شراب و خرقه نه آیین مذهب است
 گفت این عمل به مذهب پیر مغان کنند
 گفتم ز لعل نوش لبان پیر را چه سود
 گفتا به بوسه شکرینش جوان کنند
 گفتم که خواجه کی به سر حجله می‌رود
 گفت آن زمان که مشتری و مه قران کنند
 گفتم دعای دولت او ورد حافظ است
 گفت این دعا ملایک هفت آسمان کنند

Ghazal 199

On the pulpit, preachers, goodness display
Yet in private, they have a different way.
I have a question to ask of the learned in our midst
Why Confession-Priests, their own repentance delay.
Perhaps they don't believe in Judgement Day
They deceive, and to appease God, they pray.
May these New Masters, God, find their stay
And from slaves and mules not turn away.
Church-beggar, go to the abode of the Magi
Drink the water that strength of heart convey.
His endless goodness, many lovers slay
Lovers from the void, rise up and play.
In Love's Tavern, the Angelic array,
Ferment our soul's grape, knead our clay.
Heavenly music at break of the day
As if Angels sing Hafiz's songs, and sway.

غزل ۱۹۹

واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می کنند
 چون به خلوت می روند آن کار دیگر می کنند
 مشکلی دارم ز دانشمند مجلس باز پرس
 توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر می کنند
 گویا باور نمی دارند روز داوری
 کاین همه قلب و دغل در کار داور می کنند
 یا رب این نودولتان را با خر خودشان نشان
 کاین همه ناز از غلام ترک و استر می کنند
 ای گدای خائقه برجه که در دیر مغان
 می دهند آبی که دلها را توانگر می کنند
 حسن بی پایان او چندان که عاشق می کشد
 زمره دیگر به عشق از غیب سر بر می کنند
 بر در میخانه عشق ای ملک تسبیح گوی
 کاندراں جا طینت آدم مخمر می کنند
 صبحدم از عرش می آمد خروشی عقل گفت
 قدسیان گویی که شعر حافظ از بر می کنند

Ghazal 203

For years, to the red wine, my heart was bound
The Tavern became alive with my prayer and my sound.
See the Old Magi's goodness, with us, the drunks,
Saw whatever we did, in everyone beauty had found.
Wash away all our knowledge with red wine,
Firmaments, themselves, the knowing minds hound.
Seek that from idols, O knowing heart,
Said the one whose insights, his knowledge crowned.
My heart, like a compass, goes round and round,
I'm lost in that circle, with foot firmly on the ground.
Minstrel did what he did from pain of Love,
Lashes of wise-of-the-world in their bloody tears have drowned.
With joy my heart bloomed, like that flower by the stream
Under the shade of that tall spruce, myself, I found.
My colorful wise Master, in my dealings with the black robes,
My meanness checked and bound, else my stories would astound.
Hafiz's cloudy heart in this trade was not spent,
This merchant saw and heard every hidden sight and sound.

غزل ۲۰۳

سال‌ها دفتر ما در گرو صهبا بود
 رونق می‌کده از درس و دعای ما بود
 نیکی پیر مغان بین که چو ما بدمستان
 هر چه کردیم به چشم کرمش زیبا بود
 دفتر دانش ما جمله بشوید به می
 که فلک دیدم و در قصد دل دانا بود
 از بتان آن طلب ار حسن شناسی ای دل
 کاین کسی گفت که در علم نظر بینا بود
 دل چو پرگار به هر سو دورانی می کرد
 و اندر آن دایره سرگشته پابرجا بود
 مطرب از درد محبت عملی می‌پرداخت
 که حکیمان جهان را مژه خون پالا بود
 می‌شکفتم ز طرب زان که چو گل بر لب جوی
 بر سرم سایه آن سرو سهی بالا بود
 پیر گلرنگ من اندر حق ازرق پوشان
 رخصت خبث نداد ار نه حکایت‌ها بود
 قلب اندوده حافظ بر او خرج نشد
 کاین معامل به همه عیب نهان بینا بود

Ghazal 204

Happy days were when your hand was by my side,
Signs of your love, my features beautified.

Happy days were when your words crucified,
Then my soul resurrected, upward glide.

Happy days were when the wine, we glorified,
God was with me while by my side was my bride.

Happy days were when your candle was my guide,
And my heart, like a moth, your flames would ride.

Happy days were when amidst knowledge and pride
The drunken laughter was dignified.

Happy days were when we drank from the cup in our stride,
And told tales of the things that we tried.

Happy days were when Beloved would decide,
On the sun and moon, in service, relied.

Happy days in the tavern I would abide
Saw the things that from the temple would hide.

Happy days were when your signal verified;
Made the crooked straight, Hafiz, narrow, wide.

غزل ۲۰۴

یاد باد آن که نهانت نظری با ما بود
رقم مهر تو بر چهره ما پیدا بود
یاد باد آن که چو چشمت به عتابم می کشت
معجز عیسویت در لب شکرخا بود
یاد باد آن که صبحی زده در مجلس انس
جز من و یار نبودیم و خدا با ما بود
یاد باد آن که رخت شمع طرب می افروخت
وین دل سوخته پروانه تا پروا بود
یاد باد آن که در آن بزمگه خلق و ادب
آن که او خنده مستانه زدی صهبا بود
یاد باد آن که چو یاقوت قدح خنده زدی
در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود
یاد باد آن که نگارم چو کمر برستی
در رکابش مه نو پیک جهان پیما بود
یاد باد آن که خرابات نشین بودم و مست
و آنچه در مسجدم امروز کم است آن جا بود
یاد باد آن که به اصلاح شما می شد راست
نظم هر گوهر ناسفته که حافظ را بود

Ghazal 205

As long as wine and tavern are around,
Before the Master, I bow to the ground.
To the old Master, eternally I am bound,
Have always been, will always be, on this merry-go-round.
When you pass by my tomb, ask for grace,
It's a shrine where the drunkards abound.
The self-serving pious can't see this
That is veiled and with eyes can't be found.
My lovely beloved left our midst on this day,
My tears ceaselessly flow, ceaselessly my chest I pound.
And when I go to sleep in my grave,
Until awakening, my concerns soul will hound.
Hafiz please help, or else fate will astound,
Beloved's locks around arms of others may be wound.

غزل ۲۰۵

تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
 سر ما خاک ره پیر مغان خواهد بود
 حلقه پیر مغان از ازلم در گوش است
 بر همانیم که بودیم و همان خواهد بود
 بر سر تربت ما چون گذری همت خواه
 که زیارتگه رندان جهان خواهد بود
 بروای زاهد خودبین که ز چشم من و تو
 راز این پرده نهان است و نهان خواهد بود
 ترک عاشق کش من مست برون رفت امروز
 تا دگر خون که از دیده روان خواهد بود
 چشم آن دم که ز شوق تو نهد سر به لحد
 تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود
 بخت حافظ گر از این گونه مدد خواهد کرد
 زلف معشوقه به دست دگران خواهد بود

Ghazal 208

Those who are tired may seek your aid
It is unfair if your aid is stayed.
You never mistreated us. It's not your way.
Any such mischief, you would degrade.
Unfortunate the eyes that can't shed tears of love,
Unhappy the hearts that candle of love barricade.
With the auspicious fly towards the light,
Leave behind bats and birds who seek the shade.
Wonder not if I sought help in the tavern,
My Master said in the temple they trade.
Without virtue, worship is idolatry,
Goodness won't come, when virtue delayed.
Hafiz, through virtue and wisdom wade,
Else hold your tongue and remain afraid.

غزل ۲۰۸

خستگان را چو طلب باشد و قوت نبود
 گر تو بیداد کنی شرط مروت نبود
 ما جفا از تو ندیدیم و تو خود نپسندی
 آن چه در مذهب ارباب طریقت نبود
 خیره آن دیده که آبش نبرد گریه عشق
 تیره آن دل که در او شمع محبت نبود
 دولت از مرغ همایون طلب و سایه او
 زان که با زاغ و زغن شهپر دولت نبود
 گر مدد خواستم از پیر مغان عیب مکن
 شیخ ما گفت که در صومعه همت نبود
 چون طهارت نبود کعبه و بتخانه یکیست
 نبود خیر در آن خانه که عصمت نبود
 حافظا علم و ادب ورز که در مجلس شاه
 هر که را نیست ادب لایق صحبت نبود

Ghazal 231

I said I long for thee
 You said your sorrows will end.
 Be my moon, rise up for me
 Only if it will ascend.

 I said, from lovers learn
 How with compassion burn
 Beauties, you said in return
 Such common tricks transcend.

 Your visions, I will oppose
 My mind's paths, I will close
 You said, this night-farer knows
 Another way will descend.

 With the fragrance of your hair
 I'm lost in my world's affair
 You said, if you care, you dare
 On its guidance can depend.

 I said hail to that fresh air
 That the morning breeze may share
 Cool is that breeze, you declare
 With beloved's air may blend.

 I said, your sweet and red wine
 Granted no wishes of mine
 You said, in service define
 Your life, and your time spend.

 I said, when will your kind heart
 Thoughts of friendship start?
 Said, speak not of this art
 Until it's time for that trend.

 I said, happiness and joy
 Passing time will destroy.
 Said, Hafiz, silence employ
 Sorrows too will end my friend.

غزل ۲۳۱

گفتم غم تو دارم گفتا غمت سر آید
 گفتم که ماه من شو گفتا اگر برآید
 گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز
 گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید
 گفتم که بر خیالت راه نظر بیندم
 گفتا که شب رو است او از راه دیگر آید
 گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد
 گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
 گفتم خوشا هوایی کز باد صبح خیزد
 گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید
 گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت
 گفتا تو بندگی کن کو بنده پرور آید
 گفتم دل رحیمت کی عزم صلح دارد
 گفتا مگوی با کس تا وقت آن درآید
 گفتم زمان عشرت دیدی که چون سر آمد
 گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سر آید

Ghazal 233

Till you grant my wish, I won't give up my demand
I will reach the Soul of Souls, or be buried in this land.
When I am dead and buried, open my grave and see
Smoke rising from my corps, by my inner fire fanned.
Show Thy face to the people, awe-struck and radiant
Man and woman will cry out, at Thy smallest command.
I am tired of this life, jealousy eats away my heart
Without a kiss from your lips, I end my worldly errand.
In search of those sweet lips, I have spent my whole life
Desires of the deprived, those lips will reprimand.
In the circles of the Lovers, his goodness they understand,
With reverence, Hafiz's name, they pass from hand to hand.

غزل ۲۳۳

دست از طلب ندارم تا کام من برآید
 یا تن رسد به جانان یا جان ز تن برآید
 بگشای تربتم را بعد از وفات و بنگر
 کز آتش درونم دود از کفن برآید
 بنمای رخ که خلقی واله شوند و حیران
 بگشای لب که فریاد از مرد و زن برآید
 جان بر لب است و حسرت در دل که از لبانش
 نگرفته هیچ کامی جان از بدن برآید
 از حسرت دهانش آمد به تنگ جانم
 خود کام تنگدستان کی زان دهن برآید
 گویند ذکر خیرش در خیل عشقبازان
 هر جا که نام حافظ در انجمن برآید

Ghazal 234

When the golden orb ascends from the east of the cup
A thousand tulips upon the beloved's cheeks open up
The morning breeze breaks upon the head of the bouquet
The bouquet of the bouquet will flow amidst the grass and crop.
The story of the night of separation is not that story
Of which a small account many, many books would fill up.
This poor and impoverished house of Fate can't satiate
Cry out a hundred sorrows and upon a morsel sup.
With brain and brawn cannot search for the essence
A mere fantasy, this endeavor too will flop.
If like Noah, you can patiently await the end of storm
The tides of fortune turn, and your life-long desires prop.
If the breeze of Your hair at Hafiz's tomb makes a stop
A hundred thousand tulips will adorn his grave-top.

غزل ۲۳۴

چو آفتاب می از مشرق پیاله برآید
 ز باغ عارض ساقی هزار لاله برآید
 نسیم در سر گل بشکند کلاله سنبلی
 چو از میان چمن بوی آن کلاله برآید
 حکایت شب هجران نه آن حکایت حالیت
 که شمه‌ای ز بیانش به صد رساله برآید
 ز گرد خوان نگون فلک طمع نتوان داشت
 که بی ملالت صد غصه یک نواله برآید
 به سعی خود نتوان برد پی به گوهر مقصود
 خیال باشد کاین کار بی حواله برآید
 گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان
 بلا بگردد و کام هزارساله برآید
 نسیم زلف تو چون بگذرد به تربت حافظ
 ز خاک کالبدش صد هزار لاله برآید

Ghazal 237

One more breath, my fate is at stake
Alas, my good fortune does not wake.
Morning breeze blew Her dust in my eye
I cannot see from the tears and the ache.
I cannot embrace and hug your body, why?
My most ardent wishes I must break.
Only with the Beloved, I can be & can try
No other labor can I undertake.
Only from your hair some good news I can pry
Else, from strangers, there's no news I can take.
Ardently, sincerely, a thousand prayers I let fly
What use, not even one in my world I can make.
Enough sharing my heart with the morning breeze's sigh
With my luck tonight, not even the dawn will break.
I spend my whole life in pursuit till I die
Yet misfortunes of your hair I cannot shake.
Hafiz & his heart, everyone must forsake
Has hidden himself within your wave & wake.

غزل ۲۳۷

نفس برآمد و کام از تو بر نمی آید
 فغان که بخت من از خواب در نمی آید
 صبا به چشم من انداخت خاکی از کویش
 که آب زندگیم در نظر نمی آید
 قد بلند تو را تا به بر نمی گیرم
 درخت کام و مرادم به بر نمی آید
 مگر به روی دلارای یار ما ورنی
 به هیچ وجه دگر کار بر نمی آید
 مقیم زلف تو شد دل که خوش سوادی دید
 وز آن غریب بلاکش خبر نمی آید
 ز شست صدق گشادم هزار تیر دعا
 ولی چه سود یکی کارگر نمی آید
 بسم حکایت دل هست با نسیم سحر
 ولی به بخت من امشب سحر نمی آید
 در این خیال به سر شد زمان عمر و هنوز
 بلای زلف سیاهت به سر نمی آید
 ز بس که شد دل حافظ رمیده از همه کس
 کنون ز حلقه زلفت به در نمی آید

Ghazal 239

Good news, spring is neigh and grass is green
Leave the trees and treat flowers like a queen.
Birds whistle, singing where is loon of the wine?
The nightingale cries, who painted this flowery scene?
Fruits of Paradise are tasteless for the one
Whom the face of a lover has never seen.
Complain not of the hardships on the path
Comfort comes from enduring the obscene.
Pick a flower from the face of the bearer
Violets encircle the face of the grassy green.
The bearer has stolen my heart in a way
That even conversations I now demean.
I will burn my colorful flowery robe, which
The Tavern Master with wine could not clean.
O Fair one, spring is gone, take note I mean
This wine, Hafiz, has not had a chance to glean.

غزل ۲۳۹

رسید مژده که آمد بهار و سبزه دمید
 وظیفه گر برسد مصرفش گل است و نبید
 صنفیر مرغ برآمد بط شراب کجاست
 فغان فتاد به بلبل نقاب گل که کشید
 ز میوه‌های بهشتی چه ذوق دریابد
 هر آن که سیب ز نخدان شاهدهی نگزید
 مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب
 به راحتی نرسید آن که زحمتی نکشید
 ز روی ساقی مه وش گلی بچین امروز
 که گرد عارض بستان خط بنفشه دمید
 چنان کرشمه ساقی دلم زد دست ببرد
 که با کسی دگرم نیست برگ گفت و شنید
 من این مرقع رنگین چو گل بخواهم سوخت
 که پیر باده فروشش به جرعه‌ای نخرید
 بهار می گذرد داد گستره دریاب
 که رفت موسم و حافظ هنوز می‌نچشید

Ghazal 240

Spring winds the March rain clouds feed
Excuse for drinking wine, playing the reed.
Lovers are in full glory, poor me ashamed
Burdened with indigent love, yet I accede.
Shortage of generosity, yet I keep my integrity
Pay with my gown for the wine that I need.
Please say you open up the knot that is in my affairs
Last night till time of dawn, I prayed and plead.
The smiling flower, with a thousand laughs bloomed
As though grace itself had blessed its very seed.
If I rend my shirt in my madness, so what?
Even our good name demands that we be freed.
Who speaks these tales that I tell from your lips?
Who sees your beauty's deceit and misdeed?
If the King seeks not to know of lover's state
Take heed lovers and give up your rest and greed.
Cupid's arrow, Hafiz's heart tore and cleaved
I see his verses, with their wet ink, bleed.

غزل ۲۴۰

ابر آذاری برآمد باد نوروزی وزید
 وجه می می خواهم و مطرب که می گوید رسید
 شاهدان در جلوه و من شرمسار کیسه ام
 بار عشق و مفلسی صعب است می باید کشید
 قحط جود است آبروی خود نمی باید فروخت
 باده و گل از بهای خرقه می باید خرید
 گویا خواهد گشود از دولتم کاری که دوش
 من همی کردم دعا و صبح صادق می دمید
 بالی و صد هزاران خنده آمد گل به باغ
 از کریمی گویا در گوشه ای بویی شنید
 دامنی گر چاک شد در عالم رندی چه باک
 جامه ای در نیک نامی نیز می باید درید
 این لطایف کز لب لعل تو من گفتم که گفت
 وین تطاول کز سر زلف تو من دیدم که دید
 عدل سلطان گر نپرسد حال مظلومان عشق
 گوشه گیران را ز آسایش طمع باید برید
 تیر عاشق کش ندانم بر دل حافظ که زد
 این قدر دانم که از شعر ترش خون می چکید

Ghazal 243

In the morning breeze, your scent, whoever inhaled
 A close friend these familiar words, in his ear hailed;
 O King of Goodness, glance at this beggar's state
 Of beggars and kings this ear heard many tales, quite detailed.
 With this aromatic wine, I satisfy my soul's appetite
 I've seen robe wearing priests that many deceptions trailed.
 God's secrets that the godly man silently kept
 How in the world the wine-seller so clearly unveiled?
 O God where is the one who knows and sees
 To open up the secrets that in my heart are jailed.
 It was not fair to punish my godly heart
 With abuse, my heart bitterly cried and wailed.
 If I was deprived in my longing, say naught
 Kindness of fate from this hardship, none bailed.
 Come bring me wine, my love cries out loud
 Heard it from ourselves, whoever our tale detailed.
 This is not the first time we covertly drink the wine
 Master of the tavern caught us in the act each time we exhaled.
 This is not a first for drinking to the song of the harp
 Many turns the Wheel of Fate this familiar turn scaled.
 Advice of the wise comes from a deep goodness within
 Beside the one who understood, even heavenly bliss paled.
 Hafiz in duty the ocean of prayer sailed
 Regardless of if his prayer was granted or failed.

غزل ۲۴۳

بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید
 از یار آشنا سخن آشنا شنید
 ای شاه حسن چشم به حال گدا فکن
 کاین گوش بس حکایت شاه و گدا شنید
 خوش می کنم به باده مشکین مشام جان
 کز دلق پوش صومعه بوی ریا شنید
 سر خدا که عارف سالک به کس نگفت
 در حیرتم که باده فروش از کجا شنید
 یا رب کجاست محرم رازی که یک زمان
 دل شرح آن دهد که چه گفت و چه ها شنید
 اینش سزا نبود دل حق گزار من
 کز غمگسار خود سخن ناسزا شنید
 محروم اگر شدم ز سر کوی او چه شد
 از گلشن زمانه که بوی وفا شنید
 ساقی بیا که عشق ندا می کند بلند
 کان کس که گفت قصه ما هم ز ما شنید
 ما باده زیر خرقه نه امروز می خوریم
 صد بار پیر میکده این ماجرا شنید
 ما می به بانگ چنگ نه امروز می کشیم
 بس دور شد که گنبد چرخ این صدا شنید
 پند حکیم محض صواب است و عین خیر
 فرخنده آن کسی که به سمع رضا شنید
 حافظ وظیفه تو دعا گفتن است و بس
 دربند آن مباش که نشنید یا شنید

Ghazal 244

Friends, unlock the locks of the Beloved's head
On this joyous night, let the story spread.
In familiar solitude friends have tread
Close the door after a prayer is read.
Violin and harp loudly sang and said
Listen and let your sense by the Knower be led.
I swear all sadness will have fled
Once you trust in God to give your daily bread.
The lover and beloved differ as white and red
Need your hunger, when beloved wants to be fed.
The first words of the wine-master simply said
The unworthy companion strongly dread.
Whoever in this world with love is not wed
Hold his funeral as another living dead.
And if Hafiz for alms towards you has sped
Redirect him towards the Beloved's bed.

غزل ۲۴۴

معاشران گره از زلف یار باز کنید
 شبی خوش است بدین قصه‌اش دراز کنید
 حضور خلوت انس است و دوستان جمعند
 و ان یکاد بخوانید و در فراز کنید
 رباب و چنگ به بانگ بلند می‌گویند
 که گوش هوش به پیغام اهل راز کنید
 به جان دوست که غم پرده بر شما ندرد
 گر اعتماد بر الطاف کارساز کنید
 میان عاشق و معشوق فرق بسیار است
 چو یار ناز نماید شما نیاز کنید
 نخست موعظه پیر صحبت این حرف است
 که از مصاحب ناجنس احتراز کنید
 هر آن کسی که در این حلقه نیست زنده به عشق
 بر او نمرده به فتوای من نماز کنید
 و گر طلب کند انعامی از شما حافظ
 حوالتش به لب یار دلنواز کنید

Ghazal 245

O bird of Paradise, your secrets disclose
Cease not the sweetness your tongue outward throws.

May you remain vital, your heart content
From the Great Artisan, the beauty you chose.

You spoke in riddles with all thy foes
Unveiling of the secrets, God only knows.

From the rosy cup splash and bring me scent
We only went to sleep when fate arose.

How the minstrel played this playful tune
Drunk and sober dance on feet and toes.

From intoxication, who is immune?
Both friend and foe lost their repose.

No water in sight for Alexander's thirst
Neither power nor gold, can impose.

Listen to the pain of the heart at first
Few words that much meaning enclose.

Clay idols, the heart and soul oppose
To all idols my heart and soul may God close.

To the drunken say not secrets of the wine
Nor to lifeless the tale of soul disclose.

By the royal decree wrote line after line
To such poetic heights Hafiz ever rose;

It is not ours but God's will that goes
May God keep him from all harmful blows.

غزل ۲۴۵

الا ای طوطی گویای اسرار
 مبادا خالیت شکر ز منقار
 سرت سبز و دلت خوش باد جاوید
 که خوش نقشی نمودی از خط یار
 سخن سر بسته گفתי با حریفان
 خدا را زین معما پرده بردار
 به روی ما زن از ساغر گلایی
 که خواب آلوده ایم ای بخت بیدار
 چه ره بود این که زد در پرده مطرب
 که می رقصند با هم مست و هشیار
 از آن افیون که ساقی در می افکند
 حریفان را نه سر ماند نه دستار
 سکندر را نمی بخشند آبی
 به زور و زر میسر نیست این کار
 بیا و حال اهل درد بشنو
 به لفظ اندک و معنی بسیار
 بت چینی عدوی دین و دل هاست
 خداوندا دل و دینم نگه دار
 به مستوران مگو اسرار مستی
 حدیث جان مگو با نقش دیوار
 به یمن دولت منصور شاهی
 علم شد حافظ اندر نظم اشعار
 خداوندی به جای بندگان کرد
 خداوندا ز آفاتش نگه دار

Ghazal 254

The patient nightingale on a branch atop the tree
For the well being of the rose made its plea.
Praise your goodness O rose, and your beauty,
Let not your pride make the nightingale flee.
I complain not of being apart from thee,
In hope of union, I'll be apart for eternity.
Others delight in pleasure and luxury,
Pain of separation is what delights me.
For nymphs and Paradise, some find the rosary,
Beloved is my nymph, and tavern my garden's entry.
Drink wine to the music of the harp, be worry free
From he who forbids you joy for God's mercy.
Hafiz, separation is not at tragedy,
Union in separation, and light in the darkness you see.

غزل ۲۵۴

دیگر ز شاخ سرو سہی بلبل صبور
 گلبانگ زد کہ چشم بد از روی گل بہ دور
 ای گلشکر آن کہ تویی پادشاہ حسن
 با بلبلان بی دل شیدا مکن غرور
 از دست غیبت تو شکایت نمی کنم
 تا نیست غیبتی نبود لذت حضور
 گر دیگران بہ عیش و طرب خرمنند و شاد
 ما را غم نگار بود مایہ سرور
 زاهد اگر بہ حور و قصور است امیدوار
 ما را شرابخانہ قصور است و یار حور
 می خور بہ بانگ چنگ و مخور غصہ ور کسی
 گوید تو را کہ بادہ مخور گوہوالغفور
 حافظ شکایت از غم ہجران چہ می کنی
 در ہجر وصل باشد و در ظلمت است نور

Ghazal 270

Ask not what sorrows for love I endure
Ask not of parting poisons that make me impure.

I have traveled the world and in the end
Ask not what lover I willingly allure.

Longing for a vision, at her door
Ask not of the tears that I pour.

With my own ears I heard her last night
Ask not of her words, harsh yet demure.

Bite not your upper lip and speak not
Ask not what sweet lips I may secure.

In my mendicant state without you
Ask not of my pain and need for a cure.

On the path of Love, Hafiz, lost & unsure
Ask not of his standing, high and pure.

غزل ۲۷۰

درد عشقی کشیده‌ام که می‌پرس
زهر هجری چشیده‌ام که می‌پرس
گشته‌ام در جهان و آخر کار
دلبری برگزیده‌ام که می‌پرس
آن چنان در هوای خاک درش
می‌رود آب دیده‌ام که می‌پرس
من به گوش خود از دهانش دوش
سخنانی شنیده‌ام که می‌پرس
سوی من لب چه می‌گزی که مگوی
لب لعلی گزیده‌ام که می‌پرس
بی تو در کلبه گدایی خویش
رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌پرس
همچو حافظ غریب در ره عشق
به مقامی رسیده‌ام که می‌پرس

Ghazal 271

Of her black hair I complain, O ask me not
Cause of her, lost I remain, O ask me not.

In the hope of loyalty, nobody leaves his heart & faith
I repent, my deeds disdain, O ask me not.

A sip of wine never cause misdeed or grief
Ignorant put me through so much pain, O ask me not.

O pious one, pass me by, 'cause this red wine
Makes your faith vain, drives you insane, ask me not.

On the path of life and soul, stories abound
One will strain & one will feign, O ask me not.

I longed for health and bliss, but alas
That seductress holds my rein, O ask me not.

I asked the ball of heavens, what is my role on this plane?
In the polo game of life I entertain, O ask me not.

I asked, with your hair whose blood you drain?
By God, this story is a long chain, O ask me not.

غزل ۲۷۱

دارم از زلف سیاهش گله چندان که می‌پرس
 که چنان ز او شده‌ام بی سر و سامان که می‌پرس
 کس به امید وفا ترک دل و دین مکناد
 که چنانم من از این کرده پشیمان که می‌پرس
 به یکی جرعه که آزار کشش در پی نیست
 زحمتی می‌کشم از مردم نادان که می‌پرس
 زاهد از ما به سلامت بگذر کاین می‌لعل
 دل و دین می‌برد از دست بدان سان که می‌پرس
 گفت و گوهاست در این راه که جان بگدازد
 هر کسی عربده‌ای این که مبین آن که می‌پرس
 پارسایی و سلامت هوسم بود ولی
 شیوه‌ای می‌کند آن نرگس فتان که می‌پرس
 گفتم از گوی فلک صورت حالی پرسم
 گفت آن می‌کشم اندر خم چوگان که می‌پرس
 گفتمش زلف به خون که شکستی گفتا
 حافظ این قصه دراز است به قرآن که می‌پرس

Ghazal 279

How beautiful is Shiraz's unparalleled state
God save it from harm and the hands of fate.
May God keep its flowing Roknabad river
Its waters with freshness, always equate.
Between Jafarabad and Mossalla gardens
Northern breeze's scent, forever accelerate .
In Shiraz the bounty of heavenly spirit
Amidst its wise people is an inner trait.
Nobody talks of the Egyptian sugar
It surpasses all, in sweetness is great.
O breeze what news of the happy minstrel?
How is his state? How does he relate?
If that sweet boy kills, and sheds my blood
O heart forgive him for his innocent hate.
O God let me stay with, this, my dream
I am happy with the vision of my mate.
Brave separation Hafiz, patiently wait
Thank God for union, time to consummate.

غزل ۲۷۹

خوشا شیراز و وضع بی مثالش
 خداوندا نگه دار از زوالش
 ز رکن آباد ما صد لوحش الله
 که عمر خضر می بخشد زلالش
 میان جعفرآباد و مصلا
 عبیرامیز می آید شمالش
 به شیراز آی و فیض روح قدسی
 بجوی از مردم صاحب کمالش
 که نام قند مصری برد آن جا
 که شیرینان ندادند انفعالش
 صبا زان لولی شنگول سرمست
 چه داری آگهی چون است حالش
 گر آن شیرین پسر خونم بریزد
 دلا چون شیر مادر کن حلالش
 مکن از خواب بیدارم خدا را
 که دارم خلوتی خوش با خیالش
 چرا حافظ چو می ترسیدی از هجر
 نکردی شکر ایام وصالش

Ghazal 282

Took away my serenity, patience and sense
My heavy hearted, fair faced, divine essence.
How lovely, nimble, handsome and majestic
Delicate, beautiful, and gowned with elegance.
From the heat of the fire of that love
Like a boiling pot, express my effervescence.
Like a shirt in comfort, hanging loose
If worn by beloved, and embraced tight and dense.
Even when my bones decompose and rot
My soul will hold that love in reverence.
My heart and soul put my heart and soul in suspense
Your beauty, your beauty, my only reference.
Your cure is your cure, Hafiz, your defense
Those sweet lips, those sweet lips, my sentence.

غزل ۲۸۲

ببرد از من قرار و طاقت و هوش
 بت سنگین دل سیمین بناگوش
 نگاری چابکی شنگی کلهدار
 ظریفی مه وشی ترکی قباپوش
 ز تاب آتش سودای عشقش
 به سان دیگ دایم می زنم جوش
 چو پیراهن شوم آسوده خاطر
 گرش همچون قبا گیرم در اغوش
 اگر پوسیده گردد استخوانم
 نگردد مهرت از جانم فراموش
 دل و دینم دل و دینم بیرده ست
 بر و دوشش بر و دوشش بر و دوش
 دوای تو دوای توست حافظ
 لب نوشش لب نوشش لب نوش

Ghazal 293

In the morn from the privacy of the Palace of Creation
The Eastern Candle emanates in every direction;
Produces a clear mirror from the horizon's pocket
In a thousand ways showing the world its own reflection.
In the corners of the grand cosmic music hall
The organ plays a tune, and Venus listens with elation.
The exalted harp cries, now where is the doubter?
The laughing cup cries, what happened to prohibition?
Look closely at the world, and choose gaiety and joy
Whichever way you look, this is the world's situation.
The locks of the sweetheart and Master lock up and deceive
The mystics over this chain seek no confrontation.
Ask for a majestic life, if this world is what you seek
For He is benevolent and bountiful with compassion.
Light of the hopeful eye, eternal symbol of adoration;
Omniscient, Omnipotent, Soul of the World, King of the Nation.

غزل ۲۹۳

بامدادان که ز خلوتگه کاخ ابداع
 شمع خاور فکند بر همه اطراف شعاع
 برکشد آینه از جیب افق چرخ و در آن
 بنماید رخ گیتی به هزاران انواع
 در زوایای طریخانه جمشید فلک
 ارغنون ساز کند زهره به آهنگ سماع
 چنگ در غلغله آید که کجا شد منکر
 جام در قهقهه آید که کجا شد مناع
 وضع دوران بنگر ساغر عشرت بر گیر
 که به هر حالتی این است بهین اوضاع
 طره شاهد دنیی همه بند است و فریب
 عارفان بر سر این رشته نجویند نزاع
 عمر خسرو طلب ار نفع جهان می خواهی
 که وجودیست عطابخش کریم نفاع
 مظهر لطف ازل روشنی چشم امل
 جامع علم و عمل جان جهان شاه شجاع

Ghazal 294

Faithful in your love, my fame has spread, candle-like
 At the home of the homeless, I make my bed, candle-like.
 Day and night, from sorrows, sleep escapes from my eyes
 Sick of being apart, my eyes are teary, red, candle-like.
 Scissors of sorrows have cut my patience' string
 Flame of your love burns upon my weary head, candle-like.
 If my bloody tears fail to bring color to my cheeks
 How else can my secret tales ever be said, candle-like?
 Amidst water & fire, my head is busy with your thoughts
 While my heart flooded with tears it needs to shed, candle-like.
 In the night of separation, send butterfly of union
 Else from your pain the world I'll burn & shred, candle-like.
 Without your beautiful vision, my day is night
 With the love I have bred, my flaws I dread, candle-like.
 My patience is eroding, like a mountain from sorrows' rains
 In the ocean of your love, path of fire I tread, candle-like.
 Like dawn, I blow one breath to see your face
 Show yourself O Beloved, else I'll be dead, candle-like.
 Honor me one night with your union, my friend
 Let your light, light up my house & spread, candle-like.
 Fire of your love caught on Hafiz's head
 When will my heart's fire, my tears wed, candle-like?

غزل ۲۹۴

در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
 شب نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع
 روز و شب خوابم نمی‌آید به چشم غم پرست
 بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع
 رشته صبرم به مقراض غمت بریده شد
 همچنان در آتش مهر تو سوزانم چو شمع
 گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرم رو
 کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع
 در میان آب و آتش همچنان سرگرم توست
 این دل زار نزار اشک بارانم چو شمع
 در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست
 ورنه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع
 بی جمال عالم آرای تو روزم چون شب است
 با کمال عشق تو در عین نقصانم چو شمع
 کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت
 تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع
 همچو صبحم یک نفس باقیست با دیدار تو
 چهره بنما دلبر! تا جان برافشانم چو شمع
 سرفرازم کن شیبی از وصل خود ای نازنین
 تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع
 آتش مهر تو را حافظ عجب در سر گرفت
 آتش دل کی به آب دیده بنشانم چو شمع

Ghazal 295

At dawn, to the garden, to inhale the perfume of the rose
Like the nightingale loudly exhale the cure of my head and nose.

I was watching the beautiful unfolding of the rose
Like a light, the secrets of the night disclose.

Proudly its own youth and beauty would transpose
Its songs, the nightingale to the peaceful rose owes.

Jealous tear of the narcissus ceaselessly flows
The tulip submits itself to the heart's throws.

The lily's sharp and reproachful tongue grows,
The rebellious poppy would loudly oppose.

One, in worship of the wine, to the jug, goes on tip-toes
One, the drunk bearer, cup in hand, knows with repose.

The one who knows joy, youthfully glows
Hafiz's is the message the prophets propose.

غزل ۲۹۵

سحر به بوی گلستان دمی شدم در باغ
 که تا چو بلبل بی دل کنم علاج دماغ
 به جلوه گل سوری نگاه می کردم
 که بود در شب تیره به روشنی چو چراغ
 چنان به حسن و جوانی خویشتن مغرور
 که داشت از دل بلبل هزار گونه فراغ
 گشاده نرگس رعنا ز حسرت آب از چشم
 نهاده لاله ز سودا به جان و دل صد داغ
 زبان کشیده چو تیغی به سرزنش سوسن
 دهان گشاده شقایق چو مردم ایغاغ
 یکی چو باده پرستان صراحی اندر دست
 یکی چو ساقی مستان به کف گرفته ایغاغ
 نشاط و عیش و جوانی چو گل غنیمت دان
 که حافظا نبود بر رسول غیر بلاغ

Ghazal 298

Secure place and sweet wine and tender friend
If only we could keep these three until the end.
The world and its affairs are all nothing for naught
A thousand times I have inquired of this trend.
Alas that until now I was so unaware
That alchemy of life is to befriend a friend.
Find a refuge and make the best of times
From the thieves of life, that our time waste and spend.
Repenting from the lips of the friend and the smiling cup
Is but a fantasy, a notion reason can't defend.
Though I cannot ever touch your beautiful hair
On this vivid hope I can gladly depend.
The sweet dimple that adorns your chin, in depth,
A million deep thoughts can't possibly transcend.
If my tears turn ruby color, say naught
For the seal of your lips, with ruby blend.
Mockingly said, Hafiz, to your every whim I tend
To what depths of mockery must I stoop and descend?

غزل ۲۹۸

مقام امن و می بی غش و رفیق شفیق
گرت مدام میسر شود زهی توفیق
جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است
هزار بار من این نکته کرده‌ام تحقیق
دریغ و درد که تا این زمان ندانستم
که کیمیای سعادت رفیق بود رفیق
به مؤمنی رو و فرصت شمر غنیمت وقت
که در کمینگه عمرند قاطعان طریق
بیا که توبه ز لعل نگار و خنده جام
حکایتیست که عقلش نمی کند تصدیق
اگر چه موی میانت به چون منی نرسد
خوش است خاطر از فکر این خیال دقیق
حلاوتی که تو را در چه زرخدان است
به کنه آن نرسد صد هزار فکر عمیق
اگر به رنگ عقیقی شد اشک من چه عجب
که مهر خاتم لعل تو هست همچو عقیق
به خنده گفت که حافظ غلام طبع توام
بین که تا به چه حدم همی کند تحمیق

Ghazal 299

If you drink wine, let a drop or two spill
A sin that helps another, courageously fulfill.
Worry not, drink to the music of the harp
Fate worries not when it is time to kill.
It is for your sake, my darling beloved
That on my last day I take the bitter pill.
Whether heading for heaven or hell, angel or man,
Self-denial, in any creed, is ill.
Designer of the world designed our path
With no way out of the grave, save being still.
Daughter of the vine makes the mind creative, divine
May the vine forever adorn every hill and rill.
Towards the tavern, Hafiz went forth with thrill
Prayers of the godly heart, may your heart fill.

غزل ۲۹۹

اگر شراب خوری جرعه‌ای فشان بر خاک
 از آن گناه که نفعی رسد به غیر چه باک
 برو به هر چه تو داری بخور دریغ منخور
 که بی دریغ زند روزگار تیغ هلاک
 به خاک پای تو ای سرو نازپرور من
 که روز واقعه پا وامگیرم از سر خاک
 چه دوزخی چه بهشتی چه آدمی چه پری
 به مذهب همه کفر طریقت است امساک
 مهندس فلکی راه دیرشش جهتی
 چنان بیست که ره نیست زیر دیر مغاکی
 فریب دختر رز طرفه می زند ره عقل
 مباد تا به قیامت خراب طارم تاک
 به راه میکده حافظ خوش از جهان رفتی
 دعای اهل دلت باد مونس دل پاک

Ghazal 300

If a thousand enemies are intent on my demise
With you as my friend, fear won't arise.

I'm alive with the hope of union with thee
Every moment I fear death, otherwise.

Breath by breath, your scented breeze I must inhale
Moment by moment, from sorrows exhale my cries.

Only dreaming of you, go to sleep my two eyes
Patiently longing for thee, my heart to itself lies.

-
-
-
-

Don't pull away your rein when you cut me with your sword
My head is my shield, while my hand your saddle-strap ties.

Where can we see your face just as you are, true and pure?
Each based on his own grasp can realize.

Indigent Hafiz is the apple of people's eyes
At your door, prostrated, your vision espies.

غزل ۳۰۰

هزار دشمنم ار می کنند قصد هلاک
 گرم تو دوستی از دشمنان ندارم باک
 مرا امید وصال تو زنده می دارد
 و گر نه هر دمم از هجر توست بیم هلاک
 نفس نفس اگر از باد نشنوم بویش
 زمان زمان چو گل از غم کنم گریبان چاک
 رود به خواب دو چشم از خیال تو هیئات
 بود صبور دل اندر فراق تو حاشاک
 اگر تو زخم زنی به که دیگری مرهم
 و گر تو زهر دهی به که دیگری تریاک
 بضر ب سیفک قتلی حیاتنا ابد
 لان روحی قد طاب ان یكون فداک
 عنان مپیچ که گر می زنی به شمشیرم
 سپر کنم سر و دستت ندارم از فتراک
 تو را چنان که تویی هر نظر کجا بیند
 به قدر دانش خود هر کسی کند ادراک
 به چشم خلق عزیز جهان شود حافظ
 که بر در تو نهد روی مسکنت بر خاک

Ghazal 315

All my knowledge and piety I detest
What have I gained from your love in my breast?
Though the wind of separation blew away my zest
I kept my vows to Thee, sincere, honest.
As a spec of dust, I may be small at best
But through love, the sun itself is my nest.
Bring forth the wine, let me joyously ingest
For safety and security, in joy I didn't invest.
If you are sober, save your advice and protest
Waste not your words on me, the drunken pest.
From shame, can't keep my head above my chest
I was not of worthy service, in my quest.
Beloved didn't say, though life Hafiz molest
Let me send him a cure to put him to rest.

غزل ۳۱۵

به غیر از آن که بشد دین و دانش از دستم
 بیا بگو که ز عشقت چه طرف برستم
 اگر چه خرمن عمرم غم تو داد به باد
 به خاک پای عزیزت که عهد نشکستم
 چو ذره گر چه حقیرم بین به دولت عشق
 که در هوای رخت چون به مهر پیوستم
 بیار باده که عمریست تا من از سر امن
 به کنج عافیت از بهر عیش ننشستم
 اگر ز مردم هشیاری ای نصیحتگو
 سخن به خاک میفکن چرا که من مستم
 چگونه سر ز خجالت برآورم بر دوست
 که خدمتی به سزا بر نیامد از دستم
 بسوخت حافظ و آن یار دلنواز نگفت
 که مرهمی بفرستم که خاطرش خستم

Ghazal 316

Don't let your hair with the wind blow,
Else to the wind, caution I'll throw.
Don't let foundations elegantly grow,
Else my foundation will dissolve and go.

Choose where you bestow thy grace,
Else I'll wallow in disgrace.

When you are present in every place,
Every place, my protests will face.

The locks of your hair are curled like a chain,
Enslaved to those locks, in chain I remain.

When with your curls you entertain,
Your curls will only drive me insane.

Strangers do not befriend,
Else I might be lost in the trend.
Let not my rivals on you depend,
This makes me sad, and will offend.

Let your face color, your cheeks blush,
Your beauty, the rose bud, aside brush;
Let your stature rise up tall and lush,
And the tallest cedars simply crush.

Don't become every room's candle flame,
Else my flames of jealousy can't tame.
Don't treat every people the same,
So that you may not forget my name.

Don't become known to all in this town,
Else I'll find the ocean, myself drown.
Don't keep me distant with your frown,
Else I'll tear to threads my shirt and gown.

Have mercy upon me and compassion,
Else hear the infamy of my passion.

Hafiz will embrace your oppression,
Was freed since enslaved in this fashion.

غزل ۳۱۶

زلف بر باد مده تا ندهی بر بادم
 ناز بنیاد مکن تا نکنی بنیادم
 می مخور با همه کس تا نخورم خون جگر
 سر مکش تا نکشد سر به فلک فریادم
 زلف را حلقه مکن تا نکنی در بندم
 طره را تاب مده تا ندهی بر بادم
 یار بیگانه مشو تا نبوی از خویشم
 غم اغیار مخور تا نکنی ناشادم
 رخ برافروز که فارغ کنی از برگ گلم
 قد برافراز که از سرو کنی آزادم
 شمع هر جمع مشو و نه بسوزی ما را
 یاد هر قوم مکن تا نبوی از یادم
 شهره شهر مشو تا ننهم سر در کوه
 شور شیرین منما تا نکنی فرهادم
 رحم کن بر من مسکین و به فریادم رس
 تا به خاک در آصف نرسد فریادم
 حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی
 من از آن روز که در بند توام آزادم

Ghazal 317

Openly I admit, with much joy and such glee;
Enslaved to your love, from both worlds I am free.
As a bird of Paradise, to parting I did agree
Fell in the trap of life and worldly tragedy.
I was an angel, I resided in the heavens;
Renovation of the world - the mission given to me.
The nymphs of paradise, the cool ponds and the tree
In the hope of union, swiftly left my memory.
On the tablet of my heart, inscribed from a to z
It is all about you, I can't see other than thee.
No soothsayer foretold of my exit or entry
O Lord, this journey, why did you for me decree?
I am but a slave of the Tavern of Love
Each moment, a new pain becomes my new remedy.
If my bleeding heart pours out of my tearful eyes
It's just, I deserve; why to others I make my plea?
Wipe away Hafiz's tears with your hands so he can see
Or else, this flood, brings all of us to our knee.

غزل ۳۱۷

فاش می گویم و از گفته خود دلشادم
 بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم
 طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق
 که در این دامگه حادثه چون افتادم
 من ملک بودم و فردوس برین جایم بود
 آدم آورد در این دیر خراب آبادم
 سایه طوبی و دلجویی حور و لب حوض
 به هوای سر کوی تو برفت از یادم
 نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست
 چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم
 کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت
 یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم
 تا شدم حلقه به گوش در میخانه عشق
 هر دم آید غمی از نو به مبارک بادم
 می خورد خون دلم مردمک دیده سزاست
 که چرا دل به جگر گوشه مردم دادم
 پاک کن چهره حافظ به سر زلف ز اشک
 ورنه این سیل دمامم ببرد بنیادم

Ghazal 318

You see my state, and still increase my pain
I see your face, the need for union regain.
For my welfare, you have no care, I complain
Why do you heal me not from the sickness I disdain?
You bring me down and leave me on the earthly plane;
Return me to my home, by your side let me remain.
Only when I'm dust, your mercy can entertain;
Your flowing spirit stirs up dust of the slain.
Heartbroken of your love, from breathing I abstain
My life you destroy, yet my breathing you sustain.
In the dark night of the soul, I was growing insane,
Drinking from the cups that your features contain.
Suddenly in my arms, you appeared, clear, plain;
With my lips on your lips, my life and soul gain and drain.
Be joyful with Hafiz, with love enemies detain,
With such potent love, impotent foes self-restrain.

غزل ۳۱۸

مرا می بینی و هر دم زیادت می کنی دردم
 تو را می بینم و میلم زیادت می شود هر دم
 به سامانم نمی پرسی نمی دانم چه سرداری
 به درمانم نمی کوشی نمی دانی مگر دردم
 نه راه است این که بگذاری مرا بر خاک و بگریزی
 گذاری آر و بازم پرس تا خاک رهت گردم
 ندارم دستت از دامن بجز در خاک و آن دم هم
 که بر خاکم روان گردی به گرد دامت گردم
 فرورفت از غم عشقت دمم دم می دهی تا کی
 دمار از من برآوردی نمی گویی برآوردم
 شی دل را به تاریکی ز زلفت باز می جستم
 رخت می دیدم و جامی هلالی باز می خوردم
 کشیدم در برت ناگاه و شد در تاب گیسویت
 نهادم بر لب لب را و جان و دل فدا کردم
 تو خوش می باش با حافظ برو گو خصم جان می ده
 چو گرمی از تو می بینم چه باک از خصم دم سردم

Ghazal 319

For years I followed the drunken trail
Until my wisdom put greed in jail.
From my ashes, like Phoenix I rose
With Solomon's bird ended this tale.
Aid my wounded heart, infinite treasure
It is in your love, destitute, I wail.
Made a vow, never to kiss the cup again;
Fool's advice has no option but to fail.
My own old habits all turned stale,
I got what I asked, His wind in my sail.
In my state, my own will was of no avail
I followed my guidance to the detail.
I seek eternal bliss in Paradise
Though I am a mere servant of the Grail.
The wisdom of my gray head will testify
To years of patience with life's hailstorm and gale.
Like Hafiz, I gained all my good habits
From the commandments, holy books entail.
If I am Master of poetic verse and scale
Wonder not, for years I served the Master of the veil.

غزل ۳۱۹

سال‌ها پیروی مذهب زندان کردم
 تا به فتوی خرد حرص به زندان کردم
 من به سرمنزله عنقا نه به خود بردم راه
 قطع این مرحله با مرغ سلیمان کردم
 سایه‌ای بر دل ریشم فکن ای گنج روان
 که من این خانه به سودای تو ویران کردم
 توبه کردم که نبوسم لب ساقی و کنون
 می‌گزم لب که چرا گوش به نادان کردم
 در خلاف آمد عادت بطلب کام که من
 کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
 نقش مستوری و مستی نه به دست من و توست
 آن چه سلطان ازل گفت بکن آن کردم
 دارم از لطف ازل جنت فردوس طمع
 گر چه در بانی میخانه فراوان کردم
 این که پیرانه سرم صحبت یوسف بنواخت
 اجر صبریست که در کلبه احزان کردم
 صبح خیزی و سلامت طلبی چون حافظ
 هر چه کردم همه از دولت قرآن کردم
 گر به دیوان غزل صدرنشینم چه عجب
 سال‌ها بندگی صاحب دیوان کردم

Ghazal 320

With a flood of tears, to sleep, I found my way
Thinking of you, in vain, I'd long and pray
To the vision of your brow I lost my cloak
I'd drink to the corner of the altar, old and gray.
Each thought that like a bird flies out as words
The strings of your hair would pluck and play.
Your face, like a vision, in my mind would form and fade
I kiss the face of the moon from far away.
My eyes follow the wine-bearer, ears the harp
Perhaps my eyes and ears my fortune would say and sway.
Till the morn, I paint the picture of your face
On the canvass of the eyes, while sleepless I lay.
With every song, the bearer would give me a cup
I'd sing a song, then drink without delay.
Happy was the time, Hafiz, and good fortune
In the name of long life and lovers every day.

غزل ۳۲۰

دیشب به سیل اشک ره خواب می زدم
 نقشی به یاد خط تو بر آب می زدم
 ابروی یار در نظر و خرقه سوخته
 جامی به یاد گوشه محراب می زدم
 هر مرغ فکر کز سر شاخ سخن بیجست
 باز ز طره تو به مضراب می زدم
 روی نگار در نظرم جلوه می نمود
 وز دور بوسه بر رخ مهتاب می زدم
 چشمم به روی ساقی و گوشم به قول چنگ
 فالی به چشم و گوش در این باب می زدم
 نقش خیال روی تو تا وقت صبحدم
 بر کارگاه دیده بی خواب می زدم
 ساقی به صوت این غزلم کاسه می گرفت
 می گفتم این سرود و می ناب می زدم
 خوش بود وقت حافظ و فال مراد و کام
 بر نام عمر و دولت احباب می زدم

Ghazal 321

Though I am old and decrepit and weak
My youth returns to me every time your name I speak.
Thank God that whatever my heart ever desired
God gave me that, and more than I ever could seek.
O young flower, benefit from this bounty
In this garden I sing through a canary's beak.
In my ignorance I roamed the world at first
In thy longing, I have become wise and meek.
Fate directs my path to the tavern, in life
Though many times I stepped from peak to peak.
I was blessed and inspired on the day
That at the abode of the Magi spent a week.
In the bounty of the world, await not your fate
I found the Beloved, when of wine began to reek.
From the time I was entrapped by thy eyes
I was saved from all traps and paths oblique.
The old me, befriended the unreliable moon
Passage of time is what makes me aged and weak.
Last night came good news that said, O Hafiz
I forgive all your errs, even though may be bleak.

غزل ۳۲۱

هر چند پیر و خسته دل و ناتوان شدم
 هر گه که یاد روی تو کردم جوان شدم
 شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا
 بر منتهای همت خود کامران شدم
 ای گلبن جوان بر دولت بخور که من
 در سایه تو بلبل باغ جهان شدم
 اول ز تحت و فوق وجودم خبر نبود
 در مکتب غم تو چنین نکته دان شدم
 قسمت حوالم به خرابات می کند
 هر چند کاین چنین شدم و آن چنان شدم
 آن روز بر دلم در معنی گشوده شد
 کز ساکنان در گه پیر مغان شدم
 در شاهراه دولت سرمد به تخت بخت
 با جام می به کام دل دوستان شدم
 از آن زمان که فتنه چشمت به من رسید
 ایمن ز شرفتنه آخر زمان شدم
 من پیر سال و ماه نیم یاری وفاست
 بر من چو عمر می گذرد پیر از آن شدم
 دوشم نوید داد عنایت که حافظا
 باز که من به عفو گناهت ضمان شدم

Ghazal 322

My fantasy of thy vision, my inner sight takes a peek
None like thee could anyone ever draw or speak.
Although in thy pursuit I ride the Northern wind
Left behind in your dust, however I try and seek.
Gave up hope of union, at least in this lifetime
Let go of heart's desires, wanting to kiss thy cheek.
For thy life-giving spring, many tears I shed
And to thy wine-bearer, I paid the price at its peak.
In thy love, cupid's arrows pierced my heart
Somber, laden on the path, I was the only freak.
O morning breeze, bring the aroma of His house
For in that aroma, my bleeding heart will reek.
Your sin was to enchant the heart of every man
Now I am the wild doe, from men heading for the creek.
That aromatic breeze coming from His house
My heart rent, and then left a bloody streak.
Upon whatever you touch and Hafiz's sight, he swears
Without Thy face, all sights remain dark and bleak.

غزل ۳۲۲

خیال نقش تو در کارگاه دیده کشیدم
 به صورت تو نگاری ندیدم و نشنیدم
 اگر چه در طلبت همعنان باد شمالم
 به گرد سرو خرامان قامتت نرسیدم
 امید در شب زلفت به روز عمر نبستم
 طمع به دور دهانت ز کام دل ببریدم
 به شوق چشمه نوشت چه قطره‌ها که فشاندم
 ز لعل باده فروشت چه عشو‌ها که خریدم
 ز غمزه بر دل ریشم چه تیرها که گشادی
 ز غصه بر سر کویت چه بارها که کشیدم
 ز کوی یار یار ای نسیم صبح غباری
 که بوی خون دل ریش از آن تراب شنیدم
 گناه چشم سیاه تو بود و گردن دلخواه
 که من چو آهوی وحشی ز آدمی برمیدم
 چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
 که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم
 به خاک پای تو سوگند و نور دیده حافظ
 که بی رخ تو فروغ از چراغ دیده ندیدم

Ghazal 323

Laden with my ignorant ties
Ashamed of the courageous and wise
May a hidden hand help me rise
Or else madness becomes my prize.
Of stars and fate ask of my eyes
That watch the havens until sunrise.
I kiss the cup that me apprise
Of the world's turnings and its disguise.
Praise of wine-sellers' reprise
Praise of God's bounty, why despise.
Grateful for my power and size
Unable to deal in deceit and lies.
Drunk like Hafiz, till my demise,
Hopeful of that angel's enterprise.

غزل ۳۲۳

ز دست کوتاه خود زیر بارم
 که از بالا بلندان شرمسارم
 مگر زنجیر مویی گیردم دست
 و گر نه سر به شیدایی برآرم
 ز چشم من پیرس اوضاع گردون
 که شب تا روز اختر می شمارم
 بدین شکرانه می بوسم لب جام
 که کرد آگه ز راز روزگارم
 اگر گفتم دعای می فروشان
 چه باشد حق نعمت می گزارم
 من از بازوی خود دارم بسی شکر
 که زور مردم آزاری ندارم
 سری دارم چو حافظ مست لیکن
 به لطف آن سری امیدوارم

Ghazal 324

Like her hair, in my affairs there is a knot
Like my eyes, her grace will open my lot.
My redness is not from joy of the wine
Like a cup, my cheeks my bleeding heart blot.
The musicians, all play and sing in tune
If my song is out of tune, I lose my spot.
I am the night watchman of heart every night
Other than of the Beloved, I think not.
I am the magical poet whose magic words
From the reed draw sugar and fill a pot.
Her vision puts the eyes of Fate to sleep
O breeze, gracefully save me from dreamy rot.
I cannot find my friend upon the path that I trot
Whom can I speak a word to, and say what?
They used to say, Hafiz is false and fake, but
Her doorway is my only spot and plot.

غزل ۳۲۴

گر چه افتاد ز زلفش گرهی در کارم
 همچنان چشم گشاد از کرمش می دارم
 به طرب حمل مکن سرخی رویم که چو جام
 خون دل عکس برون می دهد از رخسارم
 پرده مطربم از دست برون خواهد برد
 اه اگر زان که در این پرده نباشد بارم
 پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب
 تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم
 منم آن شاعر ساحر که به افسون سخن
 از نی کلک همه قند و شکر می بارم
 دیده بخت به افسانه او شد در خواب
 کونسیمی ز عنایت که کند بیدارم
 چون تو را در گذر ای یار نمی یارم دید
 با که گویم که بگوید سخنی با یارم
 دوش می گفت که حافظ همه روی است و ریا
 بجز از خاک درش با که بود بازارم

Ghazal 325

If I find the dust under Beloved's feet
Use as eye-liners, draw a line, neat & discreet.
In your scent I have drowned, yet I have hope
Waves of my tears shall float my fleet.
Butterfly of my soul, Beloved seeks
Once finds that candle, joyously burns by its heat.
Think of me today, turn not away
Else tonight in pain, my prayers I repeat.
Beauty of your hair consoles every lover
Yet with their calmness, my calm defeat.
O breeze, bring me a scent of that wine
One whiff, my drunken state will treat.
If my friend's deceptions don't break my heart
Her every breath my spirit will replete.
Don't try to shed my dust from your clothes
From now on, even the wind, it shall cheat.
Hafiz, her sweet lips are my soul's seat
I live for the moment when soul and lips meet.

غزل ۳۲۵

گر دست دهد خاک کف پای نگارم
 بر لوح بصر خط غباری بنگارم
 بر بوی کنار تو شدم غرق و امید است
 از موج سرشکم که رساند به کنارم
 پروانه او گر رسدم در طلب جان
 چون شمع همان دم به دمی جان بسپارم
 امروز مکش سر ز وفای من و اندیش
 زان شب که من از غم به دعا دست برآرم
 زلفین سیاه تو به دلداری عشاق
 دادند قراری و ببرند قرارم
 ای باد از آن باده نسیمی به من آور
 کان بوی شفابخش بود دفع خمارم
 گر قلب دلم را نهد دوست عیاری
 من نقد روان در دمش از دیده شمارم
 دامن مفشان از من خاکی که پس از من
 زین در نتواند که برد باد غبارم
 حافظ لب لعلش چو مرا جان عزیز است
 عمری بود آن لحظه که جان را به لب آرام

Ghazal 326

In the secret house of joy I idolize my desire
From your hair and face, my feet are on fire.

I am a dervish, a lover, I drink & sing out aloud
Angelic Beauty, my name and fame inspire.

If for this you throw me out on the street
With the sigh of morning breeze I rise higher.

With a glimpse at Beloved's colorful face
My melancholic face with a red blush I retire.

If you walk towards the house of the lovers
I greet you with candy, wine and music of lyre.

With your eyes' darts & your hair's rope you come
From my wounded heart, battles, I require.

O Hafiz, happiness & pain both expire
I'd better for peace of mind, inquire.

غزل ۳۲۶

در نهانخانه عشرت صنمی خوش دارم
 کز سر زلف و رخس نعل در آتش دارم
 عاشق و رندم و میخواره به آواز بلند
 وین همه منصب از آن حور پریش دارم
 گر تو زین دست مرا بی سر و سامان داری
 من به آه سحرّت زلف مشوش دارم
 گر چنین چهره گشاید خط زنگاری دوست
 من رخ زرد به خونابه منقش دارم
 گر به کاشانه رندان قدمی خواهی زد
 نقل شعر شکرین و می بی غش دارم
 ناوک غمزه بیار و رسن زلف که من
 جنگ‌ها با دل مجروح بلاکش دارم
 حافظا چون غم و شادی جهان در گذر است
 بهتر آن است که من خاطر خود خوش دارم

Ghazal 327

I have made a sacred oath
 For as long as I have a soul
 His supporters and I both
 As my own soul, I extol

 The joy of peace of the mind
 In that radiant flower find
 Light of eyes and heart combined
 The moon, so radiant and whole

 Tending to desires of the heart
 Privately I make a start
 Let the liar's venom part
 And let friends play their role

 There is a spruce in my yard
 Casts a shadow that goes onward
 In its shadow it's so hard
 To miss tress of meadow & knoll

 If armies of the good and fair
 My heart trap and ensnare
 Thank God my idol is there
 From armies take their toll

 Because of his ruby seal
 Solomon's stories I steal
 When with such greatness I deal
 I put Satan on parole

 O my Master, old and wise
 My tavern habits don't criticize
 To tell the cup my good byes
 I break promise, not the bowl

 O my rivals, go to sleep
 For some time make it deep
 With my friend silence I keep
 And let my secrets out roll

غزل ۳۲۷

مرا عهدیست با جانان که تا جان در بدن دارم
 هواداران کویش را چو جان خویشان دارم
 صفای خلوت خاطر از آن شمع چگل جویم
 فروغ چشم و نور دل از آن ماه ختن دارم
 به کام و آرزوی دل چو دارم خلوتی حاصل
 چه فکر از خبث بدگویان میان انجمن دارم
 مرا در خانه سروی هست کاندرا سایه قدش
 فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
 گرم صد لشکر از خوبان به قصد دل کمین سازند
 بحمد الله و المنه بتی لشکرشکن دارم
 سزد کز خاتم لعلش زخم لاف سلیمانی
 چو اسم اعظم باشد چه باک از اهرمن دارم
 الا ای پیر فرزانه مکن عیبم ز میخانه
 که من در ترک پیمانه دلی پیمان شکن دارم
 خدا را ای رقیب امشب زمانی دیده بر هم نه
 که من با لعل خاموشش نهانی صد سخن دارم

Ghazal 327 (cont.)

In the meadows of his fate
I walk in a graceful state
Tulip and rose can just wait
And the petals seem so droll
Amidst friends, Hafiz's fame
Is to be out of control
There's no sorrow and no shame
When the King is his guiding pole

غزل ۳۲۷ (ادامه)

چو در گلزار اقبالش خرامانم بحمدالله
نه میل لاله و نسرين نه برگ نسترن دارم
به رندی شهره شد حافظ میان همدمان لیکن
چه غم دارم که در عالم قوام الدین حسن دارم

Ghazal 331

I won't hold his hands, if they cut me with a sword
Gladly accept the arrows that towards me have soared.

The bows of your brows let their arrows fly
Dying in your bosom I can gladly afford.

The hardships of life may bring me to my knees
The hands of the wine-bearer are the hands of the Lord.

Please, please rise up, O sunshine of hope
I am trapped in the hands of separation and discord.

O wise Tavern Master, help me in my hour of need
Let the youthful life, in my old age be restored.

Upon your locks of hair, last night, I made my vows
The floor is my bed, and your lap is my head-board.

Hafiz, burn all the masks that you have worn & stored
Fire of heart then can freely come out as your word.

غزل ۳۳۱

به تیغم گر کشد دستش نگیرم
 وگر تیرم زند منت پذیرم
 کمان ابرویت را گو بزن تیر
 که پیش دست و بازویت بمیرم
 غم گیتی گر از پایم درآرد
 بجز ساغر که باشد دستگیرم
 برای ای آفتاب صبح امید
 که در دست شب هجران اسیرم
 به فریادم رس ای پیر خرابات
 به یک جرعه جوانم کن که پیرم
 به گیسوی تو خوردم دوش سوگند
 که من از پای تو سر بر نگیرم
 بسوز این خرقة تقوا تو حافظ
 که گر آتش شوم در وی نگیرم

Ghazal 333

Mourning the night of the dead, when I begin to wail
With my tearful lamentations, weave many a tale.
Remembering my home and friends, I cry so much
That the way of travelling, everyone will assail.
My home is with my friends, not in a strange land
O God, back to my friends, show and pave my trail.
Only with God's grace, my companion on the path
I shall raise my flag at the Tavern of the Grail.
When will ever the youth take advice of the old?
Once again, young idols, ardently I love and hail.
My sole companion is the breeze & Northern Wind
Save the breeze, everyone, in befriending me shall fail.
The hope of my friend's home is my water of life
Let the scent of Shiraz upon the breeze set sail.
My tears rolled & displayed my faults upon my face
My slanderer is at home, I complain to what avail?
I heard Venus at dawn, while drawing open the veil
Enslaved to Hafiz's voice and sweet songs in detail.

غزل ۳۳۳

نماز شام غریبان چو گریه آغازم
 به مویه‌های غریبانه قصه پردازم
 به یاد یار و دیار آن چنان بگریم زار
 که از جهان ره و رسم سفر براندازم
 من از دیار حبیبم نه از بلاد غریب
 مهیمننا به رفیقان خود رسان بازم
 خدای را مددی ای رفیق ره تا من
 به کوی میکده دیگر علم برافرازم
 خرد ز پیری من کی حساب برگیرد
 که باز با صنمی طفل عشق می‌بازم
 بجز صبا و شمالم نمی‌شناسد کس
 عزیز من که بجز باد نیست دمسازم
 هوای منزل یار آب زندگانی ماست
 صبا بیار نسیمی ز خاک شیرازم
 سرشکم آمد و عیبم بگفت روی به روی
 شکایت از که کنم خانگیست غمازم
 ز چنگ زهره شنیدم که صبحدم می‌گفت
 غلام حافظ خوش لهجه خوش آوازم

Ghazal 335

Once again, if I find my way to the tavern of the Magi
The goodness of robe and rug I'll gladly myself deny.
Like the pious, if today I put this wine behind
The keeper of the tavern will keep my cup far and dry.
And if moth-like, I spread my wings with ease
Into the heart of the flame, I'll gladly fly.
Tell me not of Paradise, as long as I have your thought
With you in my heart, with nothing else identify.
The secret of my love is well kept within my heart
Is only given away with heart's cry and tearful eye.
Like a bird I took flight from my cage of dust and clay
In the hope of becoming prey to eagles flying high.
Embrace me like a harp in your bosom, pluck my strings
Else a reed upon your lips, put music to your sigh.
I will not tell another the tale of my broken heart;
My love and longing for you, my broken heart will dignify.
No matter how much beauty in Hafiz multiply
For your beauty, everything I will decry, and will die.

غزل ۳۳۵

در خرابات مغان گر گذر افتد بازم
 حاصل خرقه و سجاده روان در بازم
 حلقه توبه گر امروز چو زهاد زخم
 خازن میکده فردا نکند در بازم
 ور چو پروانه دهد دست فراغ بالی
 جز بدان عارض شمعی نبود پروازم
 صحبت حور نخواهم که بود عین قصور
 با خیال تو اگر با دگری پردازم
 سر سودای تو در سینه بماندی پنهان
 چشم تردامن اگر فاش نگردی رازم
 مرغ سان از قفس خاک هوایی گشتم
 به هوایی که مگر صید کند شهبازم
 همچو چنگ ار به کناری ندهی کام دلم
 از لب خویش چو نی یک نفسی بنوازم
 ماجرای دل خون گشته نگویم با کس
 زان که جز تیغ غمت نیست کسی دمسازم
 گر به هر موی سری بر تن حافظ باشد
 همچو زلفت همه را در قدمت اندازم

Ghazal 336

In the hope of union, my very life, I'll give up
As a bird of Paradise, this worldly trap I will hop.
In the hope of one day, being your worthy servant
Mastery of both worlds I'll gladly drop.
May the cloud of guidance unload its rain
Before I am back to dust, into the air I rise up.
Beside my tomb bring minstrels and wine
My spirit will then dance to music and scent of the cup.
Show me your beauty, O graceful beloved of mine
To my life and the world, with ovation I put a stop.
Though I am old, tonight, hold me in your arms
In the morn, a youthful one, I'll rise up.
On my deathbed give me a glimpse of your face
So like Hafiz, I too, will reach the top.

غزل ۳۳۶

مرثده وصل تو کو کز سر جان برخیزم
 طایر قدسم و از دام جهان برخیزم
 به ولای تو که گر بنده خویشم خوانی
 از سر خواجگی کون و مکان برخیزم
 یا رب از ابر هدایت برسان بارانی
 پیشتر زان که چو گردی ز میان برخیزم
 بر سر تربت من با می و مطرب بنشین
 تا به بویت ز لحد رقص کنان برخیزم
 خیز و بالا بنما ای بت شیرین حرکات
 کز سر جان و جهان دست فشان برخیزم
 گر چه پیرم توشی تنگ در آغوشم کش
 تا سحرگه ز کنار تو جوان برخیزم
 روز مرگم نفسی مهلت دیدار بده
 تا چو حافظ ز سر جان و جهان برخیزم

Ghazal 349

Last night I said, "put longing out of your brain."
Replied insane lovers are always put in chain.
His stature I compared with cypress and cedar
My sweetheart was upset with this image, must refrain.
Thoughtlessly opened my mouth, forgive me O Beloved,
Give me a sign dearest, so I know how thee entertain.
Yellow with shame, upsetting my Beloved's tender spirit
Bring forth red wine, and restore the flow in my facial vein.
O breeze of Beloved's land, how much more?
I'll break up the houses, into the ruins, rivers drain.
I have now found the endless treasures of the Beloved
A hundred beggars like myself, on this path I can train.
O fortunate moon, remember me, Hafiz
While I pray that thy ever increasing bounty remain.

غزل ۳۴۹

دوش سودای رخس گفتم ز سر بیرون کنم
 گفتم کو زنجیر تا تدبیر این مجنون کنم
 قامتش را سرو گفتم سر کشید از من به خشم
 دوستان از راست می رنجند نگارم چون کنم
 نکته ناسنجیده گفتم دلبراً معذور دار
 عشوهای فرمای تا من طبع را موزون کنم
 زردرویی می کشم زان طبع نازک بی گناه
 ساقیا جامی بده تا چهره را گلگون کنم
 ای نسیم منزل لیلی خدا را تا به کی
 ربع را برهم زخم اطلال را جیحون کنم
 من که ره بردم به گنج حسن بی پایان دوست
 صد گدای همچو خود را بعد از این قارون کنم
 ای مه صاحب قران از بنده حافظ یاد کن
 تا دعای دولت آن حسن روزافزون کنم

Ghazal 351

Next spring, giving up wine, I deny
Why fool myself? This I'll never try.
Where is the minstrel, that all piety and mind
With the song of the harp and reed I defy.
In the noisy school, O heavy heart, O heavy heart
In the service of wine and love let sometime go by
Where is the fairness of life, bring me wine
I'll tell the tale of many kings who now peacefully lie.
On Judgement Day, openly I show how I erred
Honest mistakes fear not, His mercy shall multiply.
Bring the messenger of dawn, distant midnight cry
With that majestic morning light will dissolve and fly.
This borrowed life, given to Hafiz to live and die
Will return to its owner, when His face identify.

غزل ۳۵۱

حاشا که من به موسم گل ترک می کنم
 من لاف عقل می زنم این کار کی کنم
 مطرب کجاست تا همه محصول زهد و علم
 در کار چنگ و بریط و آوازی کنم
 از قیل و قال مدرسه حالی دلم گرفت
 یک چند نیز خدمت معشوق و می کنم
 کی بود در زمانه وفا جام می بیار
 تا من حکایت جم و کاووس کی کنم
 از نامه سیاه نترسم که روز حشر
 با فیض لطف او صد از این نامه طی کنم
 کو پیک صبح تا گله های شب فراق
 با آن خجسته طالع فرخنده پی کنم
 این جان عاریت که به حافظ سپرد دوست
 روزی رخس بینم و تسلیم وی کنم

Ghazal 353

Love of the Beloved and this wine, I will not leave behind
Repented a hundred times, but no more myself will bind.
Garden of Eden, Tree of Knowledge, and nymphs of Paradise
Will not compare to the clay of the abode of the undefined.
The lessons and affirmations of the wise are but one sign
I understood the sign, and need not repeat in my mind.
I am never aware of the secrets and state of my soul
Until myself in the midst of the tavern I find.
The worldly wise advised me to leave love behind
I need not fight myself, why make my soul misaligned?
Though appraised and judged by the citizens of my town,
I will not sing and dance upon the pulpit to the blind.
Hafiz the old Masters, the old Magi are wise and kind
Prostrated, with this dust I find myself entwined.

غزل ۳۵۳

من ترک عشق شاهد و ساغر نمی کنم
 صد بار توبه کردم و دیگر نمی کنم
 باغ بهشت و سایه طوی و قصر و حور
 با خاک کوی دوست برابر نمی کنم
 تلقین و درس اهل نظریک اشارت است
 گفتم کنایتی و مکرر نمی کنم
 هرگز نمی شود ز سر خود خبر مرا
 تا در میان میکده سر بر نمی کنم
 ناصح به طعن گفت که رو ترک عشق کن
 محتاج جنگ نیست برادر نمی کنم
 این تقواام تمام که با شاهدان شهر
 ناز و کرشمه بر سر منبر نمی کنم
 حافظ جناب پیر مغان جای دولت است
 من ترک خاک بوسی این در نمی کنم

Ghazal 354

With your long curled eyelashes
 You brought me a thousand doubts
 When your sleepy eye flashes
 A thousand pains in me come out.

 O thou, companion of my heart
 Memories of friends my mind depart
 There is not a day that from the start
 Your memory I do not tout.

 The world is baseless and old
 Lovers shout out and scold
 Magic spells take their hold,
 This is love's sorrowful route.

 Separation puts me on fire
 My circumstances are dire
 May the nightly breeze inspire
 With a whiff of what it's all about.

 This world of space and time
 For Beloved ain't worth a dime
 Ruling the world is a crime
 If Beloved is without.

 If in my place, Beloved choose
 Another, then I greatly lose
 My life and soul I'll refuse
 Curses upon myself I spout.

 At dawn sings the nightingale
 O Beloved, yourself unveil
 In my head I cry and wail
 Of yesternight's dreamy bout.

 On my deathbed, when I rise
 I'll head straight for Paradise
 If only I can keep my eyes
 Upon the flame your candle sprouts.

غزل ۳۵۴

به مژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم
 بیا کز چشم بیمارت هزاران درد برچینم
 الا ای همنشین دل که یارانت برفت از یاد
 مرا روزی مباد آن دم که بی یاد تو بنشینم
 جهان پیر است و بی بنیاد از این فرهاد کش فریاد
 که کرد افسون و نیرنگش ملول از جان شیرینم
 ز تاب آتش دوری شدم غرق غرق چون گل
 بیار ای باد شبگیری نسیمی زان عرق چینم
 جهان فانی و باقی فدای شاهد و ساقی
 که سلطانی عالم را طفیل عشق می بینم
 اگر بر جای من گیری گزیند دوست حاکم اوست
 حرامم باد اگر من جان به جای دوست بگزینم
 صباح الخیر زد بلبل کجایی ساقیا برخیز
 که غوغا می کند در سر خیال خواب دوشینم
 شب رحلت هم از بستر روم در قصر حورالعین
 اگر در وقت جان دادن تو باشی شمع بالینم

Ghazal 354 (cont.)

The tale of my desires
That I cry out and shout
Unmistakably inspires
What Hafiz said without doubt.

غزل ۳۵۴ (ادامه)

حدیث آرزومندی که در این نامه ثبت افتاد
همانا بی غلط باشد که حافظ داد تلقینم

Ghazal 357

In the tavern of the Magi I see the bright light of Divine
O what a light, such a delight, how can it so brightly shine?
Stop showing off to me, O pilgrim of the House of God
In that place you see the house, while I see God's grand design.
Secrets of the divine, for myself I wish to define
This is a mindless design, myself I further misalign.
Painful heart, tearful eyes, sigh of the morn, cry of the night
These are the lot of mine, and are favors that Thou assign.
Each moment my fantasies, my phantasm of Thee refine
How could I share my visions? With whom open this heart of mine?
Fragrance of oriental perfumes do not begin to approach
That aromatic breeze, that life-giving morning sign.
Hafiz's poetic and playful words do not malign
Because I consider him an ardent lover of Thine.

غزل ۳۵۷

در خرابات مغان نور خدا می بینم
 این عجب بین که چه نوری ز کجا می بینم
 جلوه بر من مفروش ای ملک الحاج که تو
 خانه می بینی و من خانه خدا می بینم
 خواهم از زلف بتان نافه گشایی کردن
 فکر دور است همانا که خطا می بینم
 سوز دل اشک روان آه سحر ناله شب
 این همه از نظر لطف شما می بینم
 هر دم از روی تو نقشی زندم راه خیال
 با که گویم که در این پرده چه ها می بینم
 کس ندیده ست ز مشک ختن و نافه چین
 آن چه من هر سحر از باد صبا می بینم
 دوستان عیب نظربازی حافظ مکنید
 که من او را ز محبان شما می بینم

Ghazal 358

Hardships and sorrows, for sometime are mine
There is no cure, other than red wine.
Service of the Old Magi I won't leave,
My own benefit, in this I define.
With light of the jug, ascend joyous heights
Fate and time may have another design.
Sign of godliness, is only Love
Amidst the pious, I see no such sign.
Alas, in spite of my wandering eyes,
Two mirrors can't show that face, divine.
You, tall spruce and pine, by my streaming eyes,
I see the waters, but not spruce and pine.
In my drunken state, no-one gives me wine,
No-one with the heart, himself would align.
Of the thing I loved, do not ask of me,
I have become naught, speck of dust so fine.
Hafiz's boat and I, only in this sea
Have pearls of words, that brightly shine.

غزل ۳۵۸

غم زمانه که هیچش کران نمی بینم
 دواش جز می چون ارغوان نمی بینم
 به ترک خدمت پیر مغان نخواهم گفت
 چرا که مصلحت خود در آن نمی بینم
 ز آفتاب قدح ارتفاع عیش بگیر
 چرا که طالع وقت آن چنان نمی بینم
 نشان اهل خدا عاشقیست با خود دار
 که در مشایخ شهر این نشان نمی بینم
 بدین دو دیده حیران من هزار افسوس
 که با دو آینه رویش عیان نمی بینم
 قد تو تا بشد از جویبار دیده من
 به جای سرو جز آب روان نمی بینم
 در این خمار کسم جرعه‌ای نمی بخشد
 ببین که اهل دلی در میان نمی بینم
 نشان موی میانش که دل در او بستم
 ز من مپرس که خود در میان نمی بینم
 من و سفینه حافظ که جز در این دریا
 بضاعت سخن درفشان نمی بینم

Ghazal 360

If from this ruined house, homeward bound
And if I arrive there sane and sound
And from this journey, safely return
I promise to enter the first tavern on my round.
I will tell on this path what I found
To the temple I'll dance, cup in hand, to harp's sound.
If those upon the path speak of their heartache
Strangers to the path will not see my face frowned.
From now on my hands will only brush Beloved's locks
My insane heart's desires, my senses hound.
If I see the brow of my Beloved's face
I will prostrate, and constantly kiss the ground.
Happy is the moment that like Hafiz with His help
We too are happily with Beloved homeward bound.

غزل ۳۶۰

گر از این منزل ویران به سوی خانه روم
 دگر آن جا که روم عاقل و فرزانه روم
 زین سفر گر به سلامت به وطن باز رسم
 نذر کردم که هم از راه به میخانه روم
 تا بگویم که چه کشفم شد از این سیر و سلوک
 به در صومعه با بریط و پیمانان روم
 آشنایان ره عشق گرم خون بنخورند
 ناکسم گر به شکایت سوی بیگانه روم
 بعد از این دست من و زلف چو زنجیر نگار
 چند و چند از پی کام دل دیوانه روم
 گر بینم خم ابروی چو محرابش باز
 سجده شکر کنم و از پی شکرانه روم
 خرم آن دم که چو حافظ به تولای وزیر
 سرخوش از میکده با دوست به کاشانه روم

Ghazal 367

From the Old Magi I have a sacred oath and decree
Forbidden drinking wine, where Beloved will not be
I want to rend my shirt, what else to do with being fake?
Mean words are a torture that souls flee.
Unless Beloved's lips grant my wish and nurture mine
At the gate of the tavern I'll remain a refugee.
Has He forgotten my years of serving Him?
O morning breeze, remind Him, I plea.
Hundred years hence, if by chance you pass my grave
My decayed skeleton will dance with joy and much glee.
Beloved steals my heart with hundred hopes
Usually the great deliver on what they agree.
O bud, don't be upset with your fate and open up
Breath of morning breeze will refresh & set you free.
O heart, seek your healing some other way
For pain of Love, doctors have no remedy.
Seek the wisdom that you keep for ever more
Let others go for riches, fame and degree.
The path is tough, unless are touched by grace
From cursed Satan springs no gain for me.
Hafiz, thankfully face your poverty
Humble heart and sweet tongue is best for thee.

غزل ۳۶۷

فتوی پیر مغان دارم و قولیست قدیم
 که حرام است می آن جا که نه یار است ندیم
 چاک خواهم زدن این دلق ریایی چه کنم
 روح را صحبت ناجنس عذاییست الیم
 تا مگر جرعه فشاند لب جانان بر من
 سالها شد که منم بر در میخانه مقیم
 مگرش خدمت دیرین من از یاد برفت
 ای نسیم سحری یاد دهش عهد قدیم
 بعد صد سال اگر بر سر خاکم گذری
 سر برآرد ز گلم رقص کنان عظم رمیم
 دلبر از ما به صد امید ستد اول دل
 ظاهرا عهد فرامش نکند خلق کریم
 غنچه گو تنگ دل از کار فروسته مباش
 کز دم صبح مدد یابی و انفاس نسیم
 فکر بهبود خود ای دل ز دری دیگر کن
 درد عاشق نشود به به مداوای حکیم
 گوهر معرفت آموز که با خود ببری
 که نصیب دگران است نصاب زر و سیم
 دام سخت است مگر یار شود لطف خدا
 ورنه آدم نبرد صرفه ز شیطان رجیم
 حافظ ار سیم و زرت نیست چه شد شاکر باش
 چه به از دولت لطف سخن و طبع سلیم

Ghazal 369

I expected friendship from my friends
How mistaken were my notions of these trends.
When will the tree of friendship bear fruit?
I have planted seeds of many strains & blends.
Dervishes keep away from discourses & discussions
Else my arguments, my talk, only offends.
I detected aggression in your piercing eyes
Forgive me and let me make peaceful amends.
The bud of your goodness remained closed
I became the gardener whom flowers tends.
Many wrongs were done, yet no-one complained
My silence, deference and respect extends.
Said, this friendship is what Hafiz intends
Not by our order his time, this way he spends.

غزل ۳۶۹

ما زیاران چشم یاری داشتیم
خود غلط بود آن چه ما پنداشتیم
تا درخت دوستی برگی دهد
حالیا رفتیم و تخمی کاشتیم
گفت و گو آیین درویشی نبود
ور نه با تو ماجراها داشتیم
شیوه چشمت فریب جنگ داشت
ما غلط کردیم و صلح انگاشتیم
گلبن حسنت نه خود شد دلفروز
ما دم همت بر او بگماشتیم
نکته‌ها رفت و شکایت کس نکرد
جانب حرمت فرونگذاشتیم
گفت خود دادی به ما دل حافظا
ما محصل بر کسی نگماشتیم

Ghazal 374

Rose petals let us scatter
 And fill the cup with red wine
 The firmaments let us shatter
 And come with a new design

 If sorrow's soldiers incite
 To shed lovers' blood tonight
 With beloved I will unite
 And his foundations malign

 Pour the red wine with control
 Like rose-water into the bowl
 While fragrant breeze will roll
 And sweet incense refine

 With a harp on display
 We ask the players to play
 While clapping we sing and say
 And dancing, our heads decline

 Blow our dust O gentle breeze
 And throw at the Master's knees
 The Good King has the keys
 While we glance at the sign

 One boasts & brags with his mind
 One weaves talks of idle kind
 All the judgment that we find
 Let the Judge weigh and define

 If Eden is what you need
 To the tavern let us speed
 The jug of wine let us heed
 And Paradise will be thine

 Merry songs and fair speech
 In Shiraz they do not teach
 Another land let us reach
 Hafiz, and then we shine

غزل ۳۷۴

بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
 فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم
 اگر غم لشکر انگیزد که خون عاشقان ریزد
 من و ساقی به هم تازیم و بنیادش بر اندازیم
 شراب ارغوانی را گلاب اندر قدح ریزیم
 نسیم عطرگردان را شکر در مجمر اندازیم
 چو در دست است رودی خوش بزن مطرب سرودی خوش
 که دست افشان غزل خوانیم و پاکوبان سر اندازیم
 صبا خاک وجود ما بدان عالی جناب انداز
 بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
 یکی از عقل می لافد یکی طامات می بافد
 بیا کاین داوری‌ها را به پیش داور اندازیم
 بهشت عدن اگر خواهی بیا با ما به میخانه
 که از پای خمت روزی به حوض کوثر اندازیم
 سخندانی و خوشخوانی نمی‌ورزند در شیراز
 بیا حافظ که تا خود را به ملکی دیگر اندازیم

Ghazal 380

I have said many a time, and I'll say it once again
Though I move upon this path, another my path maintain.
Behind the veil parrot-like, I am trained and entertain
I repeat what the Master has taught me and had me retain.
If I am a thorn or rose, adorn the grass, it is vain
To think I can grow without the nurturing hand and rain.
O friends, do not think I am heartless and insane
In search of a connoisseur, I am a gem of unique grain.
Though wine with my colorful robe causes many pain
I will not fault the elixir that washes every stain.
The lovers' laughter and cry many layers do contain
At night I compose, and in the morn cry out my gain.
Hafiz said, from breathing in dust of the tavern do refrain
Fault me not, this is the way that this aroma I regain.

غزل ۳۸۰

بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم
 که من دلشده این ره نه به خود می‌بویم
 در پس آینه طوطی صفتم داشته‌اند
 آن چه استاد ازل گفت بگو می‌گویم
 من اگر خارم و گر گل چمن آرایی هست
 که از آن دست که او می‌کشدم می‌رویم
 دوستان عیب من بی‌دل حیران مکنید
 گوهری دارم و صاحب نظری می‌جویم
 گر چه با دلق ملمع می‌گلگون عیب است
 مکنم عیب کز او رنگ ریا می‌شویم
 خنده و گریه عشاق ز جایی دگر است
 می‌سرایم به شب و وقت سحر می‌مویم
 حافظم گفت که خاک در میخانه مبوی
 گو مکن عیب که من مشک ختن می‌بویم

Ghazal 390

Officers of King of the flowers the grass adorn
 The meadows welcome O God, the newly born.
 What a pleasant gathering was this royal feast
 Each one is seated upon his own throne.
 Let your Seal, seal the fate of the Royal Seal
 With your name, Satan's hands are cut and torn.
 This house is eternally the gateway through which
 The winds of compassion are fragrantly blown.
 Glory of the Mighty King, his mythic sword
 Book of Kings, and its readers have all sworn.
 Tamed the stallion of fate, put under saddle
 Mighty Rider played polo, the ball is thrown.
 In this land flowing waters became your sword
 Planted seeds of Justice, and evil intent forlorn.
 No wonder, with your goodness, if from now on
 From deserts, upon the breeze musk is flown.
 Hermits patiently await your good vision
 Raise your hat, throw aside the mask you've worn.
 Sought counsel of my mind, said, Hafiz, drink!
 Listen to my trusted friend, pour me wine until the morn.
 Gentle breeze bestow this feast with plentiful horn
 The bearer, with a cup or two, those like me may scorn.

غزل ۳۹۰

افسر سلطان گل پیدا شد از طرف چمن
 مقدمش یا رب مبارک باد بر سرو و سمن
 خوش به جای خویشتن بود این نشست خسروی
 تا نشیند هر کسی اکنون به جای خویشتن
 خاتم جم را بشارت ده به حسن خاتمت
 کاسم اعظم کرد از او کوتاه دست اهرمن
 تا ابد معمور باد این خانه کز خاک درش
 هر نفس با بوی رحمان می وزد باد یمن
 شوکت پورپشنگ و تیغ عالمگیر او
 در همه شهرنامه‌ها شد داستان انجمن
 خنگ چوگانی چرخت رام شد در زیر زین
 شهبسوارا چون به میدان آمدی گویی بزن
 جویبار ملک را آب روان شمشیرتوست
 تو درخت عدل بنشان بیخ بدخواهان بکن
 بعد از این نشکفت اگر با نکهت خلق خوشت
 خیزد از صحرای ایذج نافه مشک ختن
 گوشه گیران انتظار جلوه خوش می کنند
 برشکن طرف کلاه و برقع از رخ برفکن
 مشورت با عقل کردم گفت حافظ می بنوش
 ساقیا می ده به قول مستشار مؤتمن
 ای صبا بر ساقی بزم اتابک عرضه دار
 تا از آن جام زرافشان جرعه‌ای بخشد به من

Ghazal 393

I am the infamous lover in this town
My eyes, evil seeds have never sown.
Be kind and work hard and live happily
Disbelievers in our creed are hurt and down.
I asked the Master of the tavern to show me salvation
Asked for a cup, said keeping secrets alone.
Why should my heart watch the gardens of this world?
With my pupils picking the flowers that are shown.
Revering wine, I washed away my own image
Selfishness cannot be when the self-image is unknown.
It's Your lock of hair that keeps me firm on the ground
Without the pull of love, everything would drown.
Let us turn away towards the tavern, from hence
Upon the deedless words of preachers one must frown.
From the Beloved learn to love what is good
Good company happens to be the ultimate crown.
Hafiz kisses only the bearer and the cup
Keep away from the hypocrite wolf in sheepish gown.

غزل ۳۹۳

منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
 منم که دیده نیالودم به بد دیدن
 وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم
 که در طریقت ما کافرست رنجیدن
 به پیر می‌کده گفتم که چیست راه نجات
 بخواست جام می و گفت عیب پوشیدن
 مراد دل ز تماشای باغ عالم چیست
 به دست مردم چشم از رخ تو گل چیدن
 به می پرستی از آن نقش خود زدم بر آب
 که تا خراب کنم نقش خود پرستیدن
 به رحمت سر زلف تو واثقم ورنه
 کشش چون بود از آن سو چه سود کوشیدن
 عنان به می‌کده خواهیم تافت زین مجلس
 که وعظ بی عملان واجب است نشیندن
 ز خط یار بیاموز مهر با رخ خوب
 که گرد عارض خوبان خوش است گردیدن
 ملبوس جز لب ساقی و جام می حافظ
 که دست زهدفروشان خطاست بوسیدن

Ghazal 398

I have something to say my dear, hear my word
While your jug is full, offer a drink and be a lord
On the path of Love, Devil tempts you a lot
Come, let your heart and soul be in accord.
The song was spoiled, and the string was no more
Tambourine shout out aloud, O harp, cry with your cord.
The rosary and gown will not bring you joy
Only the wine-seller, such bargains can afford.
The wise speak from experience, as I said
You too, my son, by age will be flooded.
Love did not put its chains upon the mind
Those who sought lovers, intelligence abhorred
Share with your friends your worldly goods and time
Mark my word, for friends put your life at the sword.
O wine-bearer, may your cup always be full
With your grace, bring drunken me aboard.
Joyous, in golden garments, pass us by
Cast a glance at Hafiz in rags, a kiss, a word.

غزل ۳۹۸

ای نور چشم من سخنی هست گوش کن
 چون ساغرت پر است بنوشان و نوش کن
 در راه عشق و سوسه اهرمن بسیست
 پیش آی و گوش دل به پیام سروش کن
 برگ نوا تبه شد و ساز طرب نماند
 ای چنگ ناله برکش و ای دف خروش کن
 تسبیح و خرقه لذت مستی نبخشدت
 همت در این عمل طلب از می فروش کن
 پیران سخن ز تجربه گویند گفتمت
 هان ای پسر که پیر شوی پند گوش کن
 بر هوشمند سلسله ننهاده دست عشق
 خواهی که زلف یار کشی ترک هوش کن
 با دوستان مضایقه در عمر و مال نیست
 صد جان فدای یار نصیحت نبوش کن
 ساقی که جامت از می صافی تهی مباد
 چشم عنایتی به من دردنوش کن
 سرمست در قبای زرافشان چو بگذری
 یک بوسه نذر حافظ پشمینه پوش کن

Ghazal 407

The green fields of fate were fully grown
 While the new moon's sickle hung in the west.
 I remembered the crops I had sown
 It was now time for my harvest.
 I said O fate, when will you awake?
 The sun is up, it is now dawn-break.
 Said, you have made many a mistake,
 Yet keep hope and faith within your breast.
 If like the Christ, this world you depart
 With integrity and with a pure heart,
 Your brightness will give a new start
 To the sun, even shinning at its crest.
 Don't seek your guidance in the skies
 It is deceitful, though it seems wise.
 It helped many kings majestically rise
 Then brought them down at its own behest.
 Though many jewels and rings of gold,
 Necks and ears of many elegantly hold;
 All the good times will one day fold.
 With a clear mind listen, and a beating chest.
 From evil eyes may you be freed;
 Fate rode the sun and moon's steed.
 Don't sell the harvest that you reap
 In the market of love, for so cheap;
 For the moon, a nickel you keep,
 And for the stars a dime at best.
 Hypocrites ruin their own creed and nest
 Hafiz leaves without his dervish's vest.

غزل ۴۰۷

مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
 یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو
 گفتم ای بخت بخفتیدی و خورشید دمید
 گفت با این همه از سابقه نومید مشو
 گر روی پاک و مجرد چو مسیحا به فلک
 از چراغ تو به خورشید رسد صد پرتو
 تکیه بر اختر شب دزد مکن کاین عیار
 تاج کاووس ببرد و کمر کیخسرو
 گوشوار زر و لعل از چه گران دارد گوش
 دور خوبی گذران است نصیحت بشنو
 چشم بد دور ز خال تو که در عرصه حسن
 بیدقی راند که برد از مه و خورشید گرو
 آسمان گو مفروش این عظمت کاندر عشق
 خرمن مه به جوی خوشه پروین به دو جو
 آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت
 حافظ این خرقة پشمینه بینداز و برو

Ghazal 415

Tell me of my friend, my messenger of the Right
 Tell the nightingale of the flower's condition & plight.
 In the gathering of lovers, we are trusted, fear not
 With trusted friends, speak of friendship's delight.
 My head was agitated such with her fragrant hair
 For God's sake, why the fire in my head thus ignite?
 To those who say the dust of friend's home is vile
 Say, speak of this while examining my eye-sight.
 And to the ones who forbid the tavern and wine
 Say, in my Master's presence speak not of your spite
 And if anyone else, in your presence speaks
 Tell them to pause for your prayerful respite.
 Though I am a sinner, judge me not by my sins
 You be the King & I, the mendicant, contrite.
 To this poor man tell the tale of generous ones
 With this beggar speak only of kingly might.
 I sacrifice my life in the trap of your hair
 O morning breeze speak of the stranger in the night.
 The tale of the Knower, the Wise, nourishes the soul
 Ask secrets of Him, and with your stories excite.
 If to His feast, Hafiz, they would invite
 Drink wine & throw away every deceitful rite.

غزل ۴۱۵

ای پیک راستان خبر یار ما بگو
 احوال گل به بلبل دستان سرا بگو
 ما محرمان خلوت انسیم غم مخور
 با یار آشنا سخن آشنا بگو
 برهم چو می زد آن سر زلفین مشکبار
 با ما سر چه داشت ز بهر خدا بگو
 هر کس که گفت خاک در دوست توتیاست
 گو این سخن معاینه در چشم ما بگو
 آن کس که منع ما ز خرابات می کند
 گو در حضور پیر من این ماجرا بگو
 گر دیگری بر آن در دولت گذر بود
 بعد از ادای خدمت و عرض دعا بگو
 هر چند ما بدیم تو ما را بدان مگیر
 شاهانه ماجرای گناه گدا بگو
 بر این فقیر نامه آن محتشم بخوان
 با این گدا حکایت آن پادشا بگو
 جانها ز دام زلف چو بر خاک می فشاند
 بر آن غریب ما چه گذشت ای صبا بگو
 جان پرور است قصه ارباب معرفت
 رمزی برو بپرس حدیثی بیا بگو
 حافظ گرت به مجلس او راه می دهند
 می نوش و ترک زرق ز بهر خدا بگو

Ghazal 417

Forever joy is my prize
With the wine of desire
Thankfully God gratifies
What I wish or require

O unpredictable fate
Embrace me like your mate
Sometimes golden cup and plate
Sometimes wine acquire

Drunk and insane is my game
It is my name and my fame
Unwise Elders will blame
And the Leaders for hire

From the recluse and devout
Loudly I repent and shout
The works of the pious doubt
"God forbid!" is my choir

O soul what can I say
Of pain of being away?
My eyes tearfully play
And my soul is on fire

To doubters it will not show
Such pain, who'll ever know?
The spruce will long to grow
Your face the moon inspire

Longing for your lips
Has Hafiz in its grips
Forget the night-school's tips
And prayers of morning crier

غزل ۴۱۷

عیشم مدام است از لعل دلخواه
کارم به کام است الحمدلله
ای بخت سرکش تنگش به برکش
گه جام زرکش گه لعل دلخواه
ما را به رندی افسانه کردند
پیران جاهل شیخان گمراه
از دست زاهد کردیم توبه
و از فعل عابد استغفرالله
جانا چه گویم شرح فراق
چشمی و صد نم جانی و صد آه
کافر مبیناد این غم که دیده‌ست
از قامت سرو از عارضت ماه
شوق لب‌ت برد از یاد حافظ
درس شبانه ورد سحرگاه

Ghazal 418

If arrows fly
Down from the sky
We submit and lie
Looking up, on high
Virtue, goodness, piety
We know in variety
Yet it's impropriety
To ask our fate why
The elders we knew
Are only a few
Wine is overdue
Else silently sigh
I am the mad lover
In flower fields I hover
Repent & my sins uncover
God forbid I lie
Your kindness and care
With me did not share
Mirror hid its glare
Now I sigh & cry
Patiently forbear
The life that is there
I wish to declare
For union I die
Hafiz don't complain
For union try
Put up with the pain
Whenever it comes by

غزل ۴۱۸

گر تیغ بارد در کوی آن ماه
 گردن نهادیم الحکم لله
 آیین تقوا ما نیز دانیم
 لیکن چه چاره با بخت گمراه
 ما شیخ و واعظ کمتر شناسیم
 یا جام باده یا قصه کوتاه
 من رند و عاشق در موسم گل
 آن گاه توبه استغفرالله
 مهر تو عکسی بر ما نیفکند
 آینه رویا آه از دلت آه
 الصبر مر و العمر فان
 یا لیت شعری حتام القاه
 حافظ چه نالی گر وصل خواهی
 خون بایدت خورد در گاه و بی گاه

Ghazal 419

Than eternal life, union is better
O God, give me that, which is better.
Cut me with a sword, and I said no word,
From foe keeping friend's secret is better.
In this path to die enslaved to the Lord
Than all the world, that Soul is better.
Ask healer of my painful discord
Will this invalid ever get better?
In shade of the spruce, the rose that was floored
Than ruby red blood, its dust is better.
O pious ones, with heavens I'm bored
Than paradise, this garden is better.
O heart, always, in His alley beg and hoard
He, who commands eternity is better.
O youth, with the advice of the old be in accord
Than youthful luck, old wisdom is better.
No eye has seen a gem that soared
That of the pearl of my ear is better.
Though from "Zendeh Rood" elixir of life poured
Than Isfahan, Our Shiraz is better.
Though friend's words sweetness stored
Than those words, Hafiz's is better.

غزل ۴۱۹

وصال او ز عمر جاودان به
 خداوندا مرا آن ده که آن به
 به شمشیرم زد و با کس نگفتم
 که راز دوست از دشمن نهان به
 به داغ بندگی مردن بر این در
 به جان او که از ملک جهان به
 خدا را از طیب من پرسید
 که آخر کی شود این ناتوان به
 گلی کان پایمال سرو ما گشت
 بود خاکش ز خون ارغوان به
 به خلدم دعوت ای زاهد مفرما
 که این سیب زرنخ زان بوستان به
 دلا دایم گدای کوی او باش
 به حکم آن که دولت جاودان به
 جوانا سر متاب از پند پیران
 که رای پیر از بخت جوان به
 شیی می گفت چشم کس ندیده‌ست
 ز مروارید گوشم در جهان به
 اگر چه زنده رود آب حیات است
 ولی شیراز ما از اصفهان به
 سخن اندر دهان دوست شکر
 ولیکن گفته حافظ از آن به

Ghazal 420

Suddenly you rent the veil, what does it mean?

Left home, drunk with ale, what does it mean?

Locks in hand, the morning breeze, rivals obey

Serving all others to such detail, what does it mean?

King of the Good, mendicants to you pray,

Made your throne into a jail, what does it mean?

At first, in my hands, your locks you lay,

Later on, you make me frail, what does it mean?

Your loins talk in riddles and your words secrets say;

Cut me in the middle, to what avail? What does it mean?

You lure us with Love, and like pawns, you play

Each piece you play, you fail, what does it mean?

O Hafiz, if your lover into your heart finds her way

Familiar is your trail, and your tale, what does it mean?

غزل ۴۲۰

ناگهان پرده برانداخته‌ای یعنی چه
 مست از خانه برون تاخته‌ای یعنی چه
 زلف در دست صبا گوش به فرمان رقیب
 این چنین با همه درساخته‌ای یعنی چه
 شاه خوبانی و منظور گدایان شده‌ای
 قدر این مرتبه نشناخته‌ای یعنی چه
 نه سر زلف خود اول تو به دستم دادی
 بازم از پای درانداخته‌ای یعنی چه
 سخنت رمز دهان گفت و کمر سر میان
 و از میان تیغ به ما آخته‌ای یعنی چه
 هر کس از مهره مهر تو به نقشی مشغول
 عاقبت با همه کج باخته‌ای یعنی چه
 حافظا در دل تنگت چو فرود آمد یار
 خانه از غیر نپرداخته‌ای یعنی چه

Ghazal 424

Don't separate from me, thou dearer than my eyes
Solace to my soul, calmer of my heart's cries.

Lovers cannot reach the hem of His shirt
Their shirt of patience, with shreds dignifies.

Let not your fate and lot, mishaps for you devise
In ravishing the hearts, you win the highest prize.

O preacher of creed, you forbid me this love
I forgive your errs, you have not seen the Wise.

Why would the Beloved, Hafiz criticize
Exceeding the bound, ardently denies.

غزل ۴۲۴

از من جدا مشو که توام نور دیده‌ای
آرام جان و مونس قلب رمیده‌ای
از دامن تو دست ندارند عاشقان
پیراهن صبوری ایشان دریده‌ای
از چشم بخت خویش مبادت گزند از آنک
در دلبری به غایت خوبی رسیده‌ای
منعم مکن ز عشق وی ای مفتی زمان
معدور دارمت که تو او را ندیده‌ای
آن سرزنش که کرد تو را دوست حافظا
بیش از گلیم خویش مگر پا کشیده‌ای

Ghazal 427

The candle is like a moth heading for your light
Ecstatic for your state, my senses have taken flight
The mind who chastised lovers of love
Madly in love with your hair, is its plight
For the fragrance of your hair, freely I lose my life
A thousand lives I'll sacrifice in your sight
Driven from everywhere, I am helpless now
Beloved in the arms of another, I spite
What futile plans I devised to no avail
The spell of my life is now a tale of your might
Your beautiful fiery face for its fuel
The beauty spot, unsurpassed in delight
Happily the candle lost its light to a breeze
As if a moth reached your candle's light
I am bonded to my beloved's sweet lips
On my lips only sweet wine sounds right
Tell no tales of monastery or school
Hafiz has desire for the tavern tonight

غزل ۴۲۷

چراغ روی تو را شمع گشت پروانه
 مرا ز حال تو با حال خویش پروانه
 خرد که قید مجانبین عشق می فرمود
 به بوی سنبل زلف تو گشت دیوانه
 به بوی زلف تو گر جان به باد رفت چه شد
 هزار جان گرامی فدای جانانه
 من رمیده ز غیرت ز پا فتادم دوش
 نگار خویش چو دیدم به دست بیگانه
 چه نقشه‌ها که برانگیختیم و سود نداشت
 فسون ما بر او گشته است افسانه
 بر آتش رخ زیبای او به جای سپند
 به غیر خال سیاهش که دید به دانه
 به مرده جان به صبا داد شمع در نفسی
 ز شمع روی تو اش چون رسید پروانه
 مرا به دور لب دوست هست پیمانی
 که بر زبان نبرم جز حدیث پیمانه
 حدیث مدرسه و خانقه مگوی که باز
 فتاد در سر حافظ هوای میخانه

Ghazal 428

Early morning, drunk from the night before
Wine in hand, asked the harpist to play more.
For my mind's journey, sent forth supplies of wine
From Existence City, sent him to explore.
Beautiful wine-seller gave me a sip of wine
I was safe from trickster Fate's horror and gore.
The wine-bearer to me said, with arched brows,
O target, arrows of reproach on you pour
You won't gird your waist with such binding belt
If you see that it is yourself who becomes sore.
Go and lay this trap of yours for another bird
Phoenix, at great heights will fly and soar.
Yet bind, belt, and trap are from Kingly grace
To adore itself and show endless amour.
Friend and player and bearer are all He
Water and clay to this path are but the door.
Give wine and let our ship happily sail
Upon this endless ocean without a shore.
Hafiz, our existence is a metaphor
This dreamy tale we tour and implore.

غزل ۴۲۸

سحرگاهان که منخمور شبانه
 گرفتم باده با چنگ و چغانه
 نهادم عقل را ره توشه از می
 ز شهر هستیش کردم روانه
 نگار می فروشم عشوه‌ای داد
 که ایمن گشتم از مکر زمانه
 ز ساقی کمان ابرو شنیدم
 که ای تیر ملامت را نشانه
 نبندی زان میان طرفی کمروار
 اگر خود را ببینی در میانه
 برو این دام بر مرغی دگر نه
 که عنقا را بلند است آشیانه
 که بندد طرف وصل از حسن شاهی
 که با خود عشق بازد جاودانه
 ندیم و مطرب و ساقی همه اوست
 خیال آب و گل در ره بهانه
 بده کشتی می تا خوش برانیم
 از این دریای ناپیدا کرانه
 وجود ما معمایست حافظ
 که تحقیقش فسون است و فسانه

Ghazal 432

I am drunk with Love, bearer, bring me some wine
This feast without a full jug, will run down and decline.
Describing that beauty, neither seems right and nor fair,
Musicians play on, and wine-bearer bring me wine.
My stature is now curved, and your rivals from now on
Won't tempt me through this door, with no other will align.
In my longings for Thy face, I, and hopeful desires,
In hope of union, I, fancy, and dream combine.
Intoxicated with those eyes, where do I find my cup?
Lovesick with vision of those lips, of answers there's no sign.
Hafiz, in search of the good, why put your heart on the line?
How can you quench one's thirst, through a mirage that may shine?

غزل ۴۳۲

مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی
 پر کن قدح که بی می مجلس ندارد آبی
 وصف رخ چو ماهش در پرده راست ناید
 مطرب بزن نوایی ساقی بده شرابی
 شد حلقه قامت من تا بعد از این رقیبت
 زین در دگر نراند ما را به هیچ بائی
 در انتظار رویت ما و امیدواری
 در عشوه وصال ما و خیال و خوابی
 مخمور آن دو چشمم آیا کجاست جامی
 بیمار آن دو لعلم آخر کم از جوایی
 حافظ چه می نهی دل تو در خیال خوبان
 کی تشنه سیر گردد از لمعه سرابی

Ghazal 449

O thou, who considers separation of lovers fair
Keep lovers away from your side with your glare
I am thirsty in my desert, lead me to clear waters
With the hope of God's mercy, this path of yours you forbear.
You stole my heart, dissolved my soul, but
Better than you have treated me, of the others take care.
When my foes drink their wine from my cup
I cannot accept it, if fair you declare.
Listen fly; Phoenix's flight-path is not your air
You ruin your own name, and us you tire and wear.
Through your own deeds, you are now poor & bare
From complaints & your cries, I beg you, us spare.
Even kings, through their service fill their chair
Hope for nothing, if you will not do your share.

غزل ۴۴۹

ای که مهجوری عشاق روا می داری
 عاشقان را ز بر خویش جدا می داری
 تشنه بادیه را هم به زلالی دریاب
 به امیدی که در این ره به خدا می داری
 دل ببردی و بجل کردم ای جان لیکن
 به از این دار نگاهش که مرا می داری
 ساغر ما که حریفان دگر می نوشتند
 ما تحمل نکنیم ار تو روا می داری
 ای مگس حضرت سیمرخ نه جولانگه توست
 عرض خود می بری و زحمت ما می داری
 تو به تقصیر خود افتادی از این در محروم
 از که می نالی و فریاد چرا می داری
 حافظ از پادشهان پایه به خدمت طلبند
 سعی نابرده چه امید عطا می داری

Ghazal 450

For a long time, has left me with concerns
 Embraces strangers, yet lovers he spurns.
 Not even upon my state had a glance
 In this way, praise of the wise ones he earns.
 Better to keep his arm in his sleeve
 Hearts of the gifted artists, his hand churns.
 Neither rose nor nightingale are spared the pain of love
 One rends its garment, other crying, yearns.
 He who seeks obedience in colorful & patched robes
 His graceful eye, upon the ignorant turns.
 He is the apple of my eyes, light of my soul
 When tired me approaches him, he returns.
 Jewels of the Holy Grail come from an unworldly mine
 Why then beg for the potters' clay to make these urns?
 O heart, O wise Master, experienced in love
 Why then seek love from apprentices & interns?
 You must pay for this your last pot of gold
 Why beg this thief that gold & silver returns?
 Insanity & madness, admittedly are my sins
 Lover is enslaved to love, for love burns.
 Spend your days free from blame & concerns
 Expect naught from temporal world, Hafiz learns.

غزل ۴۵۰

روز گاریست که ما را نگران می داری
 مخلصان را نه به وضع دگران می داری
 گوشه چشم رضایی به منت باز نشد
 این چنین عزت صاحب نظران می داری
 ساعد آن به که پوشی تو چو از بهر نگار
 دست در خون دل پرهنران می داری
 نه گل از دست غمت رست و نه بلبل در باغ
 همه را نعره زنان جامه دران می داری
 ای که در دلق ملمع طلبی نقد حضور
 چشم سری عجب از بی خبران می داری
 چون تویی نرگس باغ نظر ای چشم و چراغ
 سر چرا بر من دلخسته گران می داری
 گوهر جام جم از کان جهانی دگر است
 تو تمنا ز گل کوزه گران می داری
 پدر تجربه ای دل تویی آخر ز چه روی
 طمع مهر و وفا زین پسران می داری
 کیسه سیم و زرت پاک نباید پرداخت
 این طمع ها که تو از سیمبران می داری
 گر چه رندی و خرابی گنه ماست ولی
 عاشقی گفت که تو بنده بر آن می داری
 مگذران روز سلامت به ملامت حافظ
 چه توقع ز جهان گذران می داری

Ghazal 453

You, who are so proud of your name
If you are not in love, then shame!
Befriend not lovers, who are insane,
If sane sobriety is your fame.
Your head is sober from the wine of Love
Drinking grape juice is your game.
Melancholic face and painful cries,
Make lovers' pain, somewhat tame.
Hafiz, let go of infamy and name,
Seek more wine, your drunkenness inflame.

غزل ۴۵۳

ای که دایم به خویش مغروری
گر تو را عشق نیست معذوری
گرد دیوانگان عشق مگرد
که به عقل عقیده مشهوری
مستی عشق نیست در سر تو
رو که تو مست آب انگوری
روی زرد است و آه دردآلود
عاشقان را دواي رنجوری
بگذر از نام و ننگ خود حافظ
ساغر می طلب که مخموری

Ghazal 456

In the spring, open your heart to joyous infusions
Like flowers open up, or stay in muddy collusions.

I cannot tell you to befriend this, or drink that
Wit and wisdom display your own solutions.

Strings of the harp sing out the same advice
When worthy, you will reach your conclusions.

Each blade of grass speaks of its life's tale
Alas if self-absorbed you're free from inclusions.

Worry not, else you will lose your precious now
If stuck in day's and night's revolutions.

Though fears are strewn upon the path of Love
Pass easy if free from destination's confusions.

O Hafiz, if fortune upon you smiles
Become prey to that Witness of illusions.

غزل ۴۵۶

نوبهار است در آن کوش که خوشدل باشی
 که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی
 من نگویم که کنون با که نشین و چه بنوش
 که تو خود دانی اگر زیرک و عاقل باشی
 چنگ در پرده همین می دهدت پند ولی
 وعظت آن گاه کند سود که قابل باشی
 در چمن هر ورقی دفتر حالی دگر است
 حیف باشد که ز کار همه غافل باشی
 نقد عمرت ببرد غصه دنیا به گزاف
 گر شب و روز در این قصه مشکل باشی
 گر چه راهیست پر از بیم ز ما تا بر دوست
 رفتن آسان بود ار واقف منزل باشی
 حافظا گر مدد از بخت بلندت باشد
 صید آن شاهد مطبوع شمایل باشی

Ghazal 464

The fame of your virtuous deeds
 Like my love have reached a peak
 Joy is what everyone needs
 Neither can fade, nor are weak

 Wine, imagination will find
 Is outside the realm of mind
 No metaphor of any kind
 Can transcend wine-speak

 My purpose will come about
 On the day that I find out
 You granted without a doubt
 The union that I seek

 When with you, I stay
 A year is just like a day
 And the times you are away
 A moment, a year-long streak

 A vision of your face
 In my dreams I trace
 In my wakefulness I chase
 My dreams to have a peek

 Your grace on my heart bestow
 As your love & kindness grow
 My weakness will clearly show
 Like a crescent, lean & meek

 Hafiz, don't groan & blame
 If for union you aim
 Not for a day or a week;
 Of separation you must reek.

غزل ۴۶۴

بگرفت کار حسنت چون عشق من کمالی
 خوش باش زان که نبود این هر دو را زوالی
 در وهم می‌نگنجد کاندرا تصور عقل
 آید به هیچ معنی زین خوبتر مثالی
 شد حظ عمر حاصل گر زان که با تو ما را
 هرگز به عمر روزی روزی شود وصالی
 آن دم که با تو باشم یک سال هست روزی
 وان دم که بی تو باشم یک لحظه هست سالی
 چون من خیال رویت جانا به خواب بینم
 کز خواب می‌نبیند چشمم بجز خیالی
 رحم آر بر دل من کز مهر روی خوبت
 شد شخص ناتوانم باریک چون هلالی
 حافظ مکن شکایت گر وصل دوست خواهی
 زین بیشتر بیاید بر هجرت احتمالی

Ghazal 482

O heart, the street of Love is no more your promenade
You've packed your belongings and just sit in the shade.
Polo stick in your hands, yet you don't play the ball
The Royal hawk on your arm, yet will not hunt or raid.
Your boiling blood flows through your veins and heart
Yet you let the vision and image of your Beloved fade.
In spite of the fragrant breeze, you let your temperament freeze
The wind goes to your friend's house, yet behind you've stayed.
From this garden you don't pick any roses for yourself
Because of the thorns that now you avoid and degrade.
A hundred perfumes, you've kept stored up your sleeves
Yet not one upon the Beloved's hair you've sprayed.
You've thrown the gentle cup and tender wine away
And not think when drunk, what will come to your aid.
If slaves of everyone the Wise King has made
Hafiz, you won't yield and succumb to this trade.

غزل ۴۸۲

ای دل به کوی عشق گذاری نمی کنی
 اسباب جمع داری و کاری نمی کنی
 چوگان حکم در کف و گویی نمی زنی
 باز ظفر به دست و شکاری نمی کنی
 این خون که موج می زند اندر جگر تو را
 در کار رنگ و بوی نگاری نمی کنی
 مشکین از آن نشد دم خلقت که چون صبا
 بر خاک کوی دوست گذاری نمی کنی
 ترسم کز این چمن نبری آستین گل
 کز گلشنش تحمل خاری نمی کنی
 در آستین جان تو صد نافه مدرج است
 وان را فدای طره یاری نمی کنی
 ساغر لطیف و دلکش و می افکنی به خاک
 و اندیشه از بلای خماری نمی کنی
 حافظ برو که بندگی پادشاه وقت
 گر جمله می کنند تو باری نمی کنی

Ghazal 483

A traveler in a strange land
Took a stranger by the hand,
You will only see clarity of the wine
If for forty days you let it stand.
God keep us from the dervish's cloak
That conceals an idol in every strand.
Though virtue needs no recognition
Let helping the needy be your errand.
O you, the owner of the harvest
Keep your harvesters from reprimand.
Where has all the joy gone?
Why is the pain of love so bland?
Every chest is gloomy, dark and sad;
Let love's flame in hearts be fanned.
Without the finger of lovers
For golden rings there's no demand.
Though Beloved seems to be so harsh
The lover accepts every command.
Walk to the tavern and I will ask,
Have you seen the end you have planned?
Neither Hafiz's heart is in lessons so grand
Nor the teacher can fully understand.

غزل ۴۸۳

سحرگه ره روی در سرزمینی
 همی گفت این معما با قرینی
 که ای صوفی شراب آن گه شود صاف
 که در شیشه برآرد اربعینی
 خدا زان خرقه بیزار است صد بار
 که صد بت باشدش در آستینی
 مروت گر چه نامی بی نشان است
 نیازی عرضه کن بر نازینی
 ثوابت باشد ای دارای خرمن
 اگر رحمی کنی بر خوشه چینی
 نمی بینم نشاط عیش در کس
 نه درمان دلی نه درد دینی
 درونها تیره شد باشد که از غیب
 چراغی بر کند خلوت نشینی
 گر انگشت سلیمانی نباشد
 چه خاصیت دهد نقش نگینی
 اگر چه رسم خوبان تندخویست
 چه باشد گر بسازد با غمینی
 ره میخانه بنما تا بپرسم
 مال خویش را از پیش بینی
 نه حافظ را حضور درس خلوت
 نه دانشمند را علم الیقینی

Ghazal 490

In the land of the Magi, none like me, can be lost
Pawned my gown in a place, in another, my books, I must.
My heart, mirror of the King, is all covered with dust,
I pray for a clear word, light up the path that I must.
I repent, no more wine, from the beautiful seller;
Drinking wine, without that face, is but lust.
Narcissus may mock your ways, you keep calm,
Insight, blind-in-the-heart, will not trust.
None but candle can speak of this tale,
Why, the moth, in this tale, only goes bust.
My tears run from my eyes, streaming down,
To grow beauty by my side, this is my cost.
Bring me a vessel of wine; without my friend,
My eyes, flood like the sea, with heart's disgust.
I praise my Beloved, speak to me of no other,
For wine and Beloved, I fear none I distrust.
Infidel played the reed beside the gates of the Tavern.
What a lovely song, played, in my heart, the morning gust.
If Godliness comes from what Hafiz has
Alas, if after today, morrow ain't lost.

غزل ۴۹۰

در همه دیر مغان نیست چو من شیدایی
 خرقه جایی گرو باده و دفتر جایی
 دل که آینه شاهبخت غباری دارد
 از خدا می طلبم صحبت روشن رای
 کرده ام توبه به دست صنم باده فروش
 که دگر می نخورم بی رخ بزم آرای
 نرگس ار لاف زد از شیوه چشم تو مرنج
 نروند اهل نظر از پی ناینبایی
 شرح این قصه مگر شمع برآرد به زبان
 ورنه پروانه ندارد به سخن پروایی
 جوی ها بسته ام از دیده به دامان که مگر
 در کنارم بنشانند سهی بالایی
 کشتی باده بیاور که مرا بی رخ دوست
 گشت هر گوشه چشم از غم دل دریایی
 سخن غیر مگو با من معشوقه پرست
 کز وی و جام می ام نیست به کس پروایی
 این حدیثم چه خوش آمد که سحرگه می گفت
 بر در میکده ای با دف و نی ترسایی
 گر مسلمانی از این است که حافظ دارد
 آه اگر از پی امروز بود فردایی

Ghazal 492

Salutations to the day of friendship's delight
To the pupils that have seen the light.

Greeting the heart of the righteous, bright,
To the candle of the sanctuary of the right.

From among my friends, I see none remain
Bring wine for my heart, bleeding, contrite.

From the abode of the Magi don't turn away
There, you will find the key to your plight.

Bride of the World, in goodness, extreme
Has taken infidelity to extreme height.

If my tired heart has no more resolve,
From heavy hearted will seek no respite.

Where do they sell that intoxicating wine
So false piety I can leave, and take flight.

Unfaithful friends broke their promises
As though it was in their own spite.

If you let me, O spirit of avarice
In begging clothes I'll rule with kingly might.

I'll teach you the alchemy that causes bliss
From bad friends take flight, take flight

Hafiz be content with the hardships of fate
In your night, divine light is out of your sight.

غزل ۴۹۲

سلامی چو بوی خوش آشنایی
 بدان مردم دیده روشنایی
 درودی چو نور دل پارسایان
 بدان شمع خلوتگه پارسایی
 نمی بینم از همدمان هیچ بر جای
 دلم خون شد از غصه ساقی کجایی
 ز کوی مغان رخ مگردان که آن جا
 فروشند مفتاح مشکل گشایی
 عروس جهان گر چه در حد حسن است
 ز حد می برد شیوه بی وفایی
 دل خسته من گرش همتی هست
 نخواهد ز سنگین دلان مومیایی
 می صوفی افکن کجا می فروشند
 که در تابم از دست زهد ریایی
 رفیقان چنان عهد صحبت شکستند
 که گویی نبوده ست خود آشنایی
 مرا گر تو بگذاری ای نفس طامع
 بسی پادشایی کنم در گدایی
 پیاموزمت کیمیای سعادت
 ز همصحبیت بد جدایی جدایی
 مکن حافظ از جور دوران شکایت
 چه دانی تو ای بنده کار خدایی

Ghazal 495

Drink wine and spread flowers
 Of Fate what do you seek?
 The rose said in early hours
 Nightingale, what do you speak?
 In the garden take your seat
 Both Beloved & bearer greet
 Breath in flowers and wine replete
 Lip to lip and cheek to cheek
 Let flowers strut their stuff
 In the garden sing and laugh
 And call the spruce's bluff
 Let your stature rise and peak
 The Rose bud's smiling face
 Whose attention will it grace
 Whom do you wish to embrace
 O Rose bud, tender & meek?
 In the marketplace today
 Your buyers willingly pay
 Be alert and stash away
 Riches in your lucky streak
 The candle flame of Goodness
 The wind of Fate will caress
 Commit and your art bless
 With goodness shine and reek
 Each curl of your hair
 Is priceless and so rare
 Seek joy and joy spare
 And gently take a peek
 In the garden of the King
 Birds use their feather & beak
 Nightingales gaily sing
 Hafiz, the poetic geek

غزل ۴۹۵

می خواه و گل افشان کن از دهر چه می جوئی
 این گفت سحرگه گل بلبل تو چه می گوئی
 مسند به گلستان بر تا شاهد و ساقی را
 لب گیری و رخ بوسی می نوشی و گل بوئی
 شمشاد خرامان کن و آهنگ گلستان کن
 تا سرو پیاموزد از قد تو دلجوئی
 تا غنچه خندان دولت به که خواهد داد
 ای شاخ گل رعنا از بهر که می روی
 امروز که بازاریت پر جوش خریدار است
 دریا ب و بنه گنجی از مایه نیکوئی
 چون شمع نکوروی در رهگذر باد است
 طرف هنری بر بند از شمع نکوروی
 آن طره که هر جعدش صد نافه چین ارزد
 خوش بودی اگر بودی بوییش ز خوش خوئی
 هر مرغ به دستانی در گلشن شاه آمد
 بلبل به نواسازی حافظ به غزل گوئی

Wild Deer

Where are you O Wild Deer?
 I have known you for a while, here.
 Both loners, both lost, both forsaken
 The wild beast, for ambush, have all waken
 Let us inquire of each other's state
 If we can, each other's wishes consummate
 I can see this chaotic field
 Joy and peace sometimes won't yield
 O friends, tell me who braves the danger
 To befriend the forsaken, behold the stranger
 Unless blessed Elias may come one day
 And with his good office open the way
 It is time to cultivate love
 Individually decreed from above
 Thus I remember the wise old man
 Forgetting such a one, I never can
 That one day, a seeker in a land
 A wise one helped him understand
 Seeker, what do you keep in your bag
 Set up a trap, if bait you drag
 In reply said I keep a snare
 But for the phoenix I shall dare
 Asked how will you find its sign
 We can't help you with your design
 Like the spruce become so wise
 Rise to the heights, open your eyes
 Don't lose sight of the rose and wine
 But beware of your fate's design
 At the fountainhead, by the riverside
 Shed some tears, in your heart confide
 This instrument won't tune to my needs
 The generous sun, our wants exceeds

آهوی وحشی

الا ای آهوی وحشی کجایی
 مرا با توسست چندین آشنایی
 دو تنها و دو سرگردان دو بیکس
 دد و دامت کمین از پیش و از پس
 بیا تا حال یکدیگر بدانیم
 مراد هم بجویم ار توانیم
 که می بینم که این دشت مشوش
 چراگاهی ندارد خرم و خوش
 که خواهد شد بگویند ای رفیقان
 رفیق بیکسان یار غریبان
 مگر خضر مبارک پی درآید
 زیمن همتش کاری گشاید
 مگر وقت وفا پروردن آمد
 که فالم لا تدرنی فردا آمد
 چنینم هست یاد از پیر دانا
 فراموشم نشد، هرگز همانا
 که روزی رهروی در سرزمینی
 به لطفش گفت رندی ره نشینی
 که ای سالک چه در انبانه داری
 بیا دامی بنه گر دانه داری
 جوابش داد گفتا دام دارم
 ولی سیمرخ می باید شکارم
 بگفتا چون به دست آری نشانش
 که از ما بی نشان است آشیانش
 چو آن سرو روان شد کاروانی
 چو شاخ سرو می کن دیده بانی
 مده جام می و پای گل از دست
 ولی غافل مباش از دهر سرمست
 لب سر چشمه ای و طرف جوی
 نم اشکی و با خود گفت و گویی
 نیاز من چه وزن آرد بدین ساز
 که خورشید غنی شد کیسه پرداز

Wild Deer (cont.)

In memory of friends bygone
 With spring showers hide the golden sun
 With such cruelty cleaved with a sword
 As if with friendship was in full discord
 When flows forth the crying river
 With your own tears help it deliver
 My old companion was so unkind
 O Pious Men, keep God in mind
 Unless blessed Elias may come one day
 Help one loner to another make way
 Look at the gem and let go of the stone
 Do it in a way that keeps you unknown
 As my hand moves the pen to write
 Ask the main writer to shed His light
 I entwined mind and soul indeed
 Then planted the resulting seed
 In this marriage the outcome is joy
 Beauty and soulfulness employ
 With hope's fragrant perfume
 Let eternal soul rapture assume
 This perfume comes from angel's sides
 Not from the doe whom men derides
 Friends, to friends' worth be smart
 When obvious, don't read it by heart
 This is the end of tales of advice
 Lie in ambush, fate's cunning and vice.

آهوی وحشی (ادامه)

به یاد رفتگان و دوستداران
 موافق گرد با ابر بهاران
 چنان بیرحم زد تیغ جدایی
 که گویی خود نبوده‌ست آشنایی
 چونالان آمدت آب روان پیش
 مدد بخشش از آب دیده خویش
 نکرد آن همدم دیرین مدارا
 مسلمانان مسلمانان خدا را
 مگر خضر مبارک پی تواند
 که این تنها بدان تنها رساند
 تو گوهر بین و از خر مهره بگذر
 ز طرزی کان نگرود شهره بگذر
 چو من ماهی کلک آرم به تحریر
 تو از نون والقلم می‌پرس تفسیر
 روان را با خرد درهم سرشتم
 وز آن تخمی که حاصل بود کشتم
 فرحبخشی در این ترکیب پیدا است
 که نغز شعر و مغز جان اجزا است
 بیا وز نکهت این طیب امید
 مشام جان معطر ساز جاوید
 که این نافه ز چین جیب حور است
 نه آن آهو که از مردم نفور است
 رفیقان قدر یکدیگر بدانید
 چو معلوم است شرح از بر مخوانید
 مقالات نصیحت گو همین است
 که سنگ انداز هجران در کمین است

Saghi-Nameh

O Bearer, bring the wine that brings joy
 To increase generosity, & let perfection buoy
 Give me some, for I have lost my heart
 Both traits from me have kept apart
 Bring the wine whose reflection in the cup
 Signals to all the kings whose times are up
 Give me wine, and with the reed-flute I will sing
 When was Jamshid, and when Kavoos was king
 Bring me the elixir whose grace and alchemy
 Bestows treasures, from bonds of time sets free
 Give me so they'll open the doors once again
 Of long life and the bliss that will remain
 Bearer give the wine that the Holy Grail
 Will make claims of sight in the Void and thus fail
 Give me so that I, with the help of the Grail
 All secrets, like Jamshid, themselves avail
 Speak of the tale of the wheel of fate
 proclaim to the kings and heroes of late
 This broken world is in the same state
 As seen by Afrasiab, the mighty, the great
 Whence his mobilizing army generals
 Whence cunning heroes' war cries and calls
 Not only his palace has gone to the dust
 Even his tomb is destroyed and long lost
 This barren desert is in the same stage
 As the armies of Salm & Toor were lost in its rage
 Bring the wine whose reflection in the cup
 Signals to all the kings whose times are up
 Well said Jamshid, the old majestic king
 Worthless is this transient stage and ring
 Come Bearer, that fire, radiant, bright
 Zarathushtra, beneath the earth, seeks so right

ساقی نامه

بیا ساقی آن می که حال آورد
 کرامت فزاید کمال آورد
 به من ده که بس بی دل افتاده‌ام
 وز این هر دو بی حاصل افتاده‌ام
 بیا ساقی آن می که عکسش ز جام
 به کیخسرو و جم فرستد پیام
 بده تا بگویم به آواز نی
 که جمشید کی بود و کاووس کی
 بیا ساقی آن کیمیای فتوح
 که با گنج قارون دهد عمر نوح
 بده تا به رویت گشایند باز
 در کامرانی و عمر دراز
 بده ساقی آن می کز او جام جم
 زند لاف بینایی اندر عدم
 به من ده که گردم به تایید جام
 چو جم آگه از سر عالم تمام
 دم از سیر این دیر دیرینه زن
 صلابی به شاهان پیشینه زن
 همان منزل است این جهان خراب
 که دیده‌ست ایوان افراسیاب
 کجا رای پیران لشکر کشش
 کجا شیده آن ترک خنجر کشش
 نه تنها شد ایوان و قصرش به باد
 که کس دخمه نیزش ندارد به یاد
 همان مرحله‌ست این بیابان دور
 که گم شد در او لشکر سلم و تور
 بده ساقی آن می که عکسش ز جام
 به کیخسرو و جم فرستد پیام
 چه خوش گفت جمشید با تاج و گنج
 که یک جو نیرزد سرای سپنج
 بیا ساقی آن آتش تابناک
 که زردشت می جویدش زیر خاک

Saghi-Nameh (cont.)

Give me wine, in the creed of the drunk
 Whether fire-worshipper or worldly monk
 Come Bearer, that wholesome drunk
 Who is forever in the tavern sunk
 Give me, ill repute bring to my name
 The cup and the wine I shall only blame
 Bring Bearer, the water that burns the mind
 If lion drinks, forest will burn and grind
 Courageous, I'll go hunting lions of fate
 Mess up this old wolf's trap and bait
 Bring Bearer, that high heavenly wine
 That angels with their scent would entwine
 Give me wine, I'll burn it like sweet incense
 Its wise aroma I will sense now and hence
 Bearer, give me the wine that makes kings
 Witnessing its virtues, my heart sings
 Give me wine to wash away all my flaws
 Joyous rise above this rut's deadly claws
 When the spiritual garden is my abode
 Why have me bound to a board on this road
 Give me wine and then see the Ruler's face
 Ruin me & see treasures of wisdom and grace
 And when I hold the cup in my hand
 In the mirror everything I understand
 In my drunken state, kingship proclaim
 A monarch, when I am drunken and lame
 Drunken, pearls of wisdom unveil
 In hiding secrets, the selfless fail
 Hafiz, drunken, songs will compose
 From its melody Venus' song flows
 O singer, with the sound of the stream
 Of that majestic song muse and dream

ساقی نامه (ادامه)

به من ده که در کیش رندان مست
 چه آتش پرست و چه دنیاپرست
 بیا ساقی آن بکر مستور مست
 که اندر خرابات دارد نشست
 به من ده که بدنام خواهم شدن
 خراب می و جام خواهم شدن
 بیا ساقی آن آب اندیشه سوز
 که گر شیر نوشد شود بیشه سوز
 بده تا روم بر فلک شیر گیر
 به هم بر زخم دام این گرگ پیر
 بیا ساقی آن می که حور بهشت
 عبیر ملایک در آن می سرشت
 بده تا بخوری در آتش کنم
 مشام خرد تا ابد خوش کنم
 بده ساقی آن می که شاهی دهد
 به پاکی او دل گواهی دهد
 می ام ده مگر گردم از عیب پاک
 بر ارم به عشرت سری زین مغاک
 چو شد باغ روحانیان مسکنم
 در اینجا چرا تخته بند تنم
 شرابم ده و روی دولت بین
 خرابم کن و گنج حکمت بین
 من آنم که چون جام گیرم به دست
 بینم در آن آینه هر چه هست
 به مستی دم پادشاهی زخم
 دم خسروی در گدایی زخم
 به مستی توان در اسرار سفت
 که در بیخودی راز نتوان نهفت
 که حافظ چو مستانه سازد سرود
 ز چرخش دهد زهره آواز رود
 مغنی کجایی به گلبانگ رود
 به یاد آور آن خسروانی سرود

Saghi-Nameh (cont.)

Till I make my work joy and ecstasy
 I will dance and play with robe of piety
 Given a crown and throne by his fate
 The fruit of the kingly tree of this estate
 Ruler of the land, and Lord of the time
 The grand and fortunate King of the clime
 He is the greatness vested in the Throne
 comfort of bird and fish from Him alone
 For the blessed, he is light of the eyes
 Yet he is the gift of the soul of the wise
 Behold, O, auspicious bird
 The happy inspiration to be heard
 The world has no pearls in its shells like Thee
 Fereydoon and Jamshid had no heirs like Thee
 Instead of Alexander, be here many a year
 Know thy heart and discover joy is near
 But seditious fate many plans may devise
 Me and my drunkenness troubled by Beloved's eyes
 One, for his work, may pick up the sword
 Another's business only deals with the word
 O Player, play the song of the new creed
 To music of the stream tell to my rival breed
 Finally with my enemy I have a chance
 At victory, in the skies I can glance
 O Player, play something pleasing to the ear
 With a song and a Gahzal begin a story, dear
 My sorrows have tied me to the ground
 Raise me with my principles that are sound
 O singer, with the sound of the stream
 Play and sing that majestic song I dream
 Make the great souls happy with you
 Parviz and Barbad remember too

ساقی نامه (ادامه)

که تا وجد را کارسازی کنم
 به رقص آیم و خرقه بازی کنم
 به اقبال دارای دیهیم و تخت
 بهین میوه خسروانی درخت
 خدیو زمین پادشاه زمان
 مه برج دولت شه کامران
 که تمکین اورنگ شاهی از اوست
 تن آسایش مرغ و ماهی از اوست
 فروغ دل و دیده مقبلان
 ولی نعمت جان صاحب‌دلان
 الا ای همای همایون نظر
 خجسته سروش مبارک خبر
 فلک را گهر در صدف چون تو نیست
 فریدون و جم را خلف چون تو نیست
 به جای سکندر بمان سالها
 به دانادلی کشف کن حالها
 سرفتنه دارد دگر روزگار
 من و مستی و فتنه چشم یار
 یکی تیغ داند زدن روز کار
 یکی را قلمزن کند روزگار
 مغنی بزن آن نوآیین سرود
 بگو با حریفان به آواز رود
 مرا با عدو عاقبت فرصت است
 که از آسمان مرده نصرت است
 مغنی نوای طرب ساز کن
 به قول و غزل قصه آغاز کن
 که بار غم بر زمین دوخت پای
 به ضرب اصولم برآور ز جای
 مغنی نوایی به گلبانگ رود
 بگوی و بزن خسروانی سرود
 روان بزرگان ز خود شاد کن
 ز پرویز و از باربد یاد کن

Saghi-Nameh (cont.)

O Player, paint a picture of the veil
 Listen, inside, they tell a tale
 Sing a minstrel's song, such
 That Venus' harp dances with her touch
 Play so the Sufi goes into a trance
 Drunken, in Union, leaves his stance
 O Player, tambourine and harp play
 With a lovely tune, sing and sway
 Deceptions of the world make a vivid tale
 The night is pregnant, what will it entail
 O Player, I'm sad, play one or two
 In his Oneness, as long as you can, play too
 I am astounded by the revolving fate
 I don't know who will next degenerate
 And if the Magi set one on fire
 Don't know whose light will then expire
 In this bloody resurrection field
 Let the cup and jug their blood yield
 To the drunk, of a good song, give a sign
 To friends bygone, a salutation divine

ساقی نامه (ادامه)

مغنی از آن پرده نقشی بیار
 ببین تا چه گفت از درون پرده دار
 چنان برکش آواز خنیاگری
 که ناهید چنگی به رقص آوری
 رهی زن که صوفی به حالت رود
 به مستی وصلش حوالت رود
 مغنی دف و چنگ را ساز ده
 به آیین خوش نغمه آواز ده
 فریب جهان قصه روشن است
 ببین تا چه زاید شب آبستن است
 مغنی ملولم دوتایی بزن
 به یکتایی او که تایی بزن
 همی بینم از دور گردون شگفت
 ندانم که را خاک خواهد گرفت
 دگر رند مغ آتشی میزند
 ندانم چراغ که بر می کند
 در این خونفشان عرصه رستخیز
 تو خون صراحی و ساغر بریز
 به مستان نوید سرودی فرست
 به یاران رفته درودی فرست

Rubaiyat

The only vision I have is your sight
 The only thing I follow is your light.
 Everyone finds his repose in sleep,
 Sleep from my eyes has taken flight.

Pick up the joy giving wine and come hither.
 Temptations of mean foes decline and come hither.
 Don't listen to the one who says sit down and stay;
 Listen to me, pick up the line and come hither.

I said, your lips said, your lips we revive;
 I said, your mouth said, sweetness we derive;
 I said your words, he said, Hafiz said;
 May all sweet lips be joyous and alive.

One, beautiful and full of grace
 Mirror in hand, grooming her face
 My handkerchief I offered, she smiled,
 Is this gift also part of the chase?

I put my arms around your waist,
 A lover's embrace to taste.
 From your resolve it's obvious
 All my efforts will go to waste.

You are the moon and the sun is your slave;
 As your slave, it like you must behave.
 It is only your luminosity and light
 That light of sun and moon can save.

A new challenge everyday
 You keep away and delay;
 When I act to close the gap
 Fate says there is a bigger play.

رباعیات

جز نقش تو در نظر نیامد ما را
 جز کوی تو رهگذر نیامد ما را
 خواب ارچه خوش آمد همه را در عهدت
 حقا که به چشم در نیامد ما را

بر گیر شراب طرب انگیز و بیا
 پنهان ز رقیب سفله بستیز و بیا
 مشنو سخن خصم که بنشین و مرو
 بشنو ز من این نکته که برخیز و بیا

گفتم که لب، گفت لبم آب حیات
 گفتم دهن، گفت زهی حب نبات
 گفتم سخن تو، گفت حافظ گفتا
 شادی همه لطیفه گویان صلوات

ماهی که قدش به سرو می ماند راست
 آینه به دست و روی خود می آراست
 دستارچه ای پیشکشش کردم گفت
 وصلم طلبی زهی خیالی که تورا است

من با کمر تو در میان کردم دست
 پنداشتمش که در میان چیزی هست
 پیداست از آن میان چو برست کمر
 تا من ز کمر چه طرف خواهم برست

تو بدری و خورشید تو را بنده شده است
 تا بنده تو شده است تا بنده شده است
 زان روی که از شعاع نور رخ تو
 خورشید منیر و ماه تا بنده شده است

هر روز دلم به زیر باری دگر است
 در دیده من ز هجر خاری دگر است
 من جهد همی کنم قضا می گوید
 بیرون ز کفایت تو کاری دگر است

Rubaiyat (cont.)

My beloved is brighter than the sun,
Put in the heavens, my only one.
Placed the hearts upon the earth
To watch the sun's daily run.

My broken heart's sorrows are deep.
Painful, disturbed, broken my sleep.
If you don't believe, send me your thoughts
And you will see how in sleep I weep.

Candle's story how can I tell?
Of the broken heart's living hell?
My sorrow is in how I can find
Another who knows these sorrows well.

First enticed me to take the cup,
When I got drunk, told me to stop.
My eyes watery, my heart on fire,
I became dust and your wind picked me up.

All treasures ain't worth this oppression.
All pleasures ain't worth one transgression.
Not even seven thousand years of joy
Is worth seven days of depression.

Every friend who talked of love, became a foe.
Every eagle shifted its shape to a crow.
They say the night is pregnant, and I say,
Who is the father? And how do you know?

Since the flower withers in the dark,
The bud blooms to leave its mark,
Happy is the heart, light as a bubble,
At the tavern is naked, stark.

رباعیات (ادامه)

ماه‌م که رخس روشنی خور بگرفت
گرد خط او چشمه کوثر بگرفت
دلها همه در چاه زنخدان انداخت
وانگه سر چاه را به عنبر بگرفت

امشب ز غمت میان خون خواهم خفت
وز بستر عافیت برون خواهم خفت
باور نکنی خیال خود را بفرست
تا در نگرد که بی تو چون خواهم خفت

نی قصه آن شمع چگل بتوان گفت
نی حال دل سوخته دل بتوان گفت
غم در دل تنگ من از آن است که نیست
یک دوست که با او غم دل بتوان گفت

اول به وفا می وصالم درداد
چون مست شدم جام جفا را سرداد
پر آب دو دیده و پر از آتش دل
خاک ره او شدم به بادم برداد

نی دولت دنیا به ستم می‌ارزد
نی لذت مستی‌اش الم می‌ارزد
نه هفت هزار ساله شادی جهان
این محنت هفت روزه غم می‌ارزد

هر دوست که دم زد ز وفا دشمن شد
هر پاکروی که بود تردامن شد
گویند شب آبستن و این است عجب
کاو مرد ندید از چه آبستن شد

چون غنچه گل قرابه‌پرداز شود
نرگس به هوای می‌قدح ساز شود
فارغ دل آن کسی که مانند حباب
هم در سر میخانه سرانداز شود

Rubaiyat (cont.)

Spend time with wine by a stream,
 And let sorrows away stream.
 My life, like a rose, is but few days;
 Youthful and joyous live this dream.

This rose is from the dust of one like me.
 His joy within the rose, thus I can see.
 My companion and confidant it is, because
 The colorful rose brings the sweet scent of he.

With fate you still hope to trade;
 Passage of time should make you afraid.
 You said no color comes after black,
 I said my black hair to white degrade.

In times of youth, drinking is better.
 With the joyful, linking is better.
 The world is a mere temporal inn;
 With the shipwrecked, sinking is better.

You can buy everyone with gold;
 Either in one shot, or slowly are sold.
 Even the narcissus, pride of the world,
 Sold itself, why, its crown of gold behold.

This tired life is the flood of age,
 With a full cup began this outrage.
 Wake up, and see the carrier of time
 Slowly carries you along life's passage.

Don't make me fall in love with that face
 Don't let the drunk the wine seller embrace.
 Sufi, you know the pace of this path,
 The lovers and drunks don't disgrace.

رباعیات (ادامه)

با می به کنار جوی می باید بود
 وز غصه کنار جوی می باید بود
 این مدت عمر ما چو گل ده روز است
 خندان لب و تازه روی می باید بود

این گل ز بر همنفسی می آید
 شادی به دلم از او بسی می آید
 پیوسته از آن روی کنم همد می اش
 کز رنگ وی ام بوی کسی می آید

از چرخ به هر گونه همی دار امید
 وز گردش روزگار می لرز چو بید
 گفتمی که پس از سیاه رنگی نبود
 پس موی سیاه من چرا گشت سفید

ایام شباب است شراب اولیتر
 با سبز خطان باده ناب اولیتر
 عالم همه سر به سر رباطیست خراب
 در جای خراب هم خراب اولیتر

خوبان جهان صید توان کرد به زر
 خوش خوش بر از ایشان بتوان خورد به زر
 نرگس که کله دار جهان است بین
 کاو نیز چگونه سر در آورد به زر

سیلاب گرفت گرد ویرانه عمر
 و آغاز پری نهاد پیمان عمر
 بیدار شوای خواهی که خوش خوش بکشد
 حمال زمانه رخت از خانه عمر

عشق رخ یار بر من زار مگیر
 بر خسته دلان رند خمار مگیر
 صوفی چو تو رسم رهروان می دانی
 بر مردم رند نکته بسیار مگیر

Rubaiyat (cont.)

I needed to hang on to her curly ring,
 Help me please, let my affairs take wing.
 Said, release my hair, instead take my lips,
 Let go of long life, with good times swing.

From warriors learn courage,
 And wisdom from the sage.
 If you truly seek God's grace,
 Ride with the heavenly carriage.

At dawn your eyes from Jupiter learn
 O God, may fantasies of my mind burn.
 The ear adorned with that elegant ring
 Gems of Hafiz's poems may earn.

O friend, from your foes your heart release,
 In pleasant company drink the good wine with ease.
 Confer with those who know, open your heart
 And from the ignorant fleas flee like the breeze.

One with such beauty none will make.
 When her garments off we take
 You can see her heart in her fragile breast,
 Like a hard rock in a clear lake.

The morning breeze tended to the rose,
 A maid-in-waiting, as the flower grows.
 If in the sun you have a shady refuge,
 Seek the shade of a rose, and one who glows.

Don't let go of the cup's lips
 Till you receive your worldly tips.
 Bittersweet is the world's cup
 From lover's lips and the cup sips.

رباعیات (ادامه)

در سنبلش آویختم از روی نیاز
گفتم من سودازده را کار بساز
گفتا که لبم بگیر و زلفم بگذار
در عیش خوش آویز نه در عمر دراز

مردی ز کننده در خیبر پرس
اسرار کرم ز خواجه قنبر پرس
گر طالب فیض حق به صدقی حافظ
سر چشمه آن ز ساقی کوثر پرس

چشم تو که سحر بابل است استادش
یا رب که فسونها برواد از یادش
آن گوش که حلقه کرد در گوش جمال
آویزه در ز نظم حافظ بادش

ای دوست دل از جفای دشمن درکش
با روی نکو شراب روشن درکش
با اهل هنر گوی گریبان بگشای
وز ناهلان تمام دامن درکش

ماهی که نظیر خود ندارد به جمال
چون جامه ز تن برکشد آن مشکین خال
در سینه دلش ز نازکی بتوان دید
ماننده سنگ خاره در آب زلال

در باغ چو شد باد صبا دایه گل
برست مشاطه وار پیرایه گل
از سایه به خورشید اگرت هست امان
خورشید رخی طلب کن و سایه گل

لب باز مگیر یک زمان از لب جام
تا بستانی کام جهان از لب جام
در جام جهان چو تلخ و شیرین به هم است
این از لب یار خواه و آن از لب جام

Rubaiyat (cont.)

I long for your hug and kiss,
I want the wine that will bliss.
Let me cut the story short,
Please return, cause you I miss.

I spent my life chasing my wishes
What benefits fate furnishes?
Whomever to I said I loved you,
Turned to my foe, why my luck ravishes?

My life has only brought me sorrow;
Love's good and bad only taught me sorrow.
My constant companion is only pain,
My lover has only bought me sorrow.

When there is wine, no need to cry;
Army of sorrows, no need to defy.
Your lips are green, bring forth the wine.
Drinking at the green, everyone must try.

Beauty of the rose you eclipse,
Every bud quietly away slips.
How can the rose compete with you?
Rose shines in moonlight, moon in your grips.

Your eyes enrapture, and colors pour,
Alas, your love's arrows score.
Too soon you gave up on the lovers,
Alas, your heart has rocks in store.

O breeze, my story quietly share,
My heart's secrets, to whoever you care.
Tell not to upset or bring sorrow,
Share them with a heart that's aware.

رباعیات (ادامه)

در آرزوی بوس و کنارت مردم
وز حسرت لعل ابدارت مردم
قصه نکنم دراز کوتاه کنم
بازاً بازاً کز انتظارت مردم

عمری ز پی مراد ضایع دارم
وز دور فلک چیست که نافع دارم
با هر که بگفتم که تو را دوست شدم
شد دشمن من وه که چه طالع دارم

من حاصل عمر خود ندارم جز غم
در عشق ز نیک و بد ندارم جز غم
یک همدم با وفا ندیدم جز درد
یک مونس نامزد ندارم جز غم

چون باده ز غم چه بایدت جوشیدن
با لشگر غم چه بایدت کوشیدن
سبز است لب ساغر از او دور مدار
می بر لب سبزه خوش بود نوشیدن

ای شرمزده غنچه مستور از تو
حیران و خجل نرگس مخمور از تو
گل با تو برابری کجا یارد کرد
کاو نور ز مه دارد و مه نور از تو

چشمت که فسون و رنگ می بازد از او
افسوس که تیر جنگ می بارد از او
پس زود ملول گشتی از همنفسان
آه از دل تو که سنگ می بارد از او

ای باد حدیث من نهانش می گو
سر دل من به صد زبانش می گو
می گو نه بدانسان که ملالش گیرد
می گو سخنی و در میانش می گو

Rubaiyat (cont.)

Every flower its beauty bestows,
 Your lips the dearest gems dispose.
 May your lips nurture our souls
 With the wine that every spirit knows.

Let not your thoughts constantly be fought,
 Let thoughts in patience and joy be caught.
 What patience? Cause what they call the heart
 Is a drop of blood, and a thousand thought.

Bring me the cup that preys on joy;
 Bring me a lover who is shy and coy.
 The wine that twists and turns like a chain
 Bring me to enslave and destroy.

With good company and harp and reed
 In a corner, jug of wine and time to heed,
 The warmth of wine runs through my veins,
 Why should I succumb to my greed?

O divider of heaven and hell bring relief,
 Don't let us give in to our grief.
 How long upon our lives you prey?
 Why don't you hunt our lives' thief?

I wish that fate would cease this carnage,
 And to the lovers give their due wage.
 In times of youth the rein in my hands,
 Now on the saddle, I ride in old age.

If like me, you too fall in this trap,
 Hold the wine and cup upon your lap.
 We are the lovers, burning our tracks,
 Join us, if you can put up with the crap.

رباعیات (ادامه)

ای سایه سنبلیت سمن پرورده
 یاقوت لبیت در عدن پرورده
 همچون لب خود مدام جان می پرور
 زان راح که روحیست به تن پرورده

گفتی که تو را شوم مدار اندیشه
 دل خوش کن و بر صبر گمار اندیشه
 کو صبر و چه دل، کانچه دلش می خوانند
 یک قطره خون است و هزار اندیشه

آن جام طرب شکار بر دستم نه
 وان ساغر چون نگار بر دستم نه
 آن می که چو زنجیر بیچلد بر خود
 دیوانه شدم بیار بر دستم نه

با شاهد شوخ سنگ و با بریط و نی
 کنجی و فراغتی و یک شیشه می
 چون گرم شود ز باده ما را رگ و پی
 منت نبریم یک جواز حاتم طی

قسام بهشت و دوزخ آن عقده گشای
 ما را نگذارد که درآیم ز پای
 تا کی بود این گرگ ربایی، بنمای
 سرپنجه دشمن افکن ای شیر خدای

ای کاش که بخت سازگاری کردی
 با جور زمانه یار یاری کردی
 از دست جوانی ام چو بر بود عنان
 پیری چو رکاب پایداری کردی

گر همچو من افتاده این دام شوی
 ای بس که خراب باده و جام شوی
 ما عاشق و رند و مست و عالم سوزیم
 با ما منشین اگر نه بدنام شوی

Miscellaneous

No. 21

Time & clime, & wealth & health, & root & fruit, & state & fate
May you in your majesty, continue in year and name
Year joyous, clime pleasant, wealth plenty, and health whole
Root constant, fruit enduring, state splendid, and fate tame.

No. 23

O heart did you see that worthy child
What in this colorful dome had to brave
Instead of a silver plaque by his side
Fate put him under the stony grave.

No. 31

That fruit of Paradise which came into your hands
Why did you not use your hands to plant inside your heart?
When time comes for you to tell about your tale
Go to its springhead, from the heavenly fruit start.

متفرقات

شماره ۲۱

سال و فال و مال و حال و اصل و نسل و تخت و بخت
 بادت اندر شهریاری برقرار و بر دوام
 سال خرم فال نیکو مال وافر حال خوش
 اصل ثابت نسل باقی تخت عالی بخت رام

شماره ۲۳

دلا دیدی که آن فرزانه فرزند
 چه دید اندر خم این طاق رنگین
 به جای لوح سیمین در کنارش
 فلک بر سر نهادش لوح سنگین

شماره ۳۱

آن میوه بهشتی کامد به دست ای جان
 در دل چرا نکشتی از دست چون بهشتی
 تاریخ این حکایت گر از تو باز پرسند
 سر جمله اش فروخوان از میوه بهشتی

Where is the door to the tavern of Love? Open it, for we have come with bare hearts.

کجاست در می‌کده عشق تا در آن را بگشاییم
که با دل پاک و دست خالی آمده‌ایم

www.hafizonlove.com

© Shahriar Shahriari